

MOLTS CENTRES EDUCATIUS D'INSPIRACIÓ CRISTIANA IMPULSEN PROJECTES DE COOPERACIÓ

Escoles cristianes solidàries

VOLS

SED

Contribuir a la promoció humana des de l'àmbit de l'educació, dur a terme accions de cooperació per al desenvolupament, conscienciar l'opinió pública de la realitat i la pobresa del Tercer Món... són alguns dels objectius de les organitzacions no governamentals impulsades per les escoles d'ideari cristià. Per exemple, Manyanet Solidari, dels

**«La solidaritat,
exercici de caritat»**

P 2

Fills de la Sagrada Família; FISC, de la Companyia de Maria; SED, dels Germans Maristes, i VOLS, de la Família Salesiana. El voluntariat és un element indispensable per al bon funcionament d'aquestes ONG. Des de la gratuïtat i el compromís, el voluntariat és una aposta per assolir un món diferent. P 3-6

Ramon Llull s'acosta als altars

La causa de canonització del beat Ramon Llull, que fa anys que s'estudia a la Congregació de la Causa dels Sants, avança a bon ritme. N'entrevistem el postulant, Mn. Gabriel Ramis, que ens explica la marxa del procés i els passos que s'hauran de seguir pròximament, com ara la possible confirmació del culte. Per a Mn. Ramis les excepcionals virtuts cristianes de l'insigne beat mallorquí són més que suficients perquè Llull arribi a ser sant i perquè la seva devoció torni a ser popular a Mallorca i moltes altres diòcesis.

P 24

El català abans de la Renaixença

El periodista Àlvar Maduella és l'autor d'un ampli reportatge sobre la situació de la llengua catalana abans de la Renaixença. «S'ha arribat a documentar que la llegenda de la total extinció del català en l'àmbit cultural no era autèntica i que, per tant, tampoc no podia ser verídica el tan victoriat renaixement», afirma Maduella. Més tard afegeix que «escriptors declaradament cristians, molts d'ells sacerdots i religiosos, van contribuir substancialment al manteniment i no-desaparició de l'idioma a principis del XIX».

P 30-31

Nou Testament en aranès

«En un principi existie era Paraula. Era Paraula ère tamb Diu e era Paraula ère Diu.» Aquest és el primer verset de l'evangelí de Joan de la primera traducció en llengua aranesa del Nou Testament. El volum, editat per les parròquies de la Vall d'Aran amb l'editorial Claret, es presentarà a l'església parroquial de Viella el proper 20 de març a les vuit del vespre.

P 25

CatCristRecursos

Suplement mensual de formació catequètica, bíblica i litúrgica

Sumari

- P 8 Entrevista al cardenal Hummes
- P 22 Jornada de Pastoral Obrera a Barcelona
- P 28 Nova guia sobre diversitat religiosa
- P 29 El Jubileu dels Perdons de santa Anna
- P 32 XVI Mostra de Música Instrumental

Editorial

La solidaritat, exercici de caritat

L'àmbit escolar obre moltes possibilitats a l'ajuda mútua. Els pares s'ajuden entre ells a l'hora de portar o d'anar a buscar els seus fills, col·laboren amb altres pares i amb professors en accions conjuntes escolars i paraescolars... Els alumnes mantenen al dia el qui falta a classe per malaltia, fan petits serveis als impedits, els més avançats ajuden els companys que en tenen necessitat... Els professors substitueixen el company en cas de malaltia, l'ajuden a l'hora de preparar decorats per a una festa... Mil i un detalls ens parlen d'una solidaritat implícita que amara la vida escolar. L'escola ha de ser, també, escola de solidaritat, de solidaritat viscuda i adaptada a les possibilitats de cada edat.

La solidaritat, però, no es pot confondre amb uns bons sentiments marginals o accidentals que ajuden a la convivència social i tranquil·litzen la consciència. La solidaritat veritable neix de l'amor, d'aquesta força que té el seu origen en Déu, de la vocació a estimar a què ens crida. Estimar l'altre com a un mateix, per amor a Déu, que ens estima. Estimar els germans i germanes posant un rostre a l'amor, el rostre de la caritat. Respondre amb generositat i donació personal. Ser solidari no és només un gest puntual d'ajuda —un servei, un donatiu—; és, també, donació personal en el gest —un signe d'amor.

Els beneficiaris de l'acció solidària, però, no poden ser, només, aquells que jo estimo, els que tinc molt a prop, en el meu petit cercle. L'escola ha de desvetllar actituds solidàries, també, envers aquells i aquelles que Déu creua en el

nostre camí personal mitjançant el testimoni d'altres, o pel dels mitjans de comunicació, i que ens demanen el nostre amor, l'exercici de la caritat cristiana, una resposta solidària. D'aquí que moltes escoles promoguin i realitzin accions solidàries adreçades al tercer i al quart món, que no quedin reduïdes, només, a les necessàries aportacions econòmiques, sinó que comportin, a més, donació personal quan l'edat ho fa possible, mitjançant un voluntariat. Amor, responsabilitat i compromís que es pot manifestar amb l'aportació econòmica, que ajuda a superar situacions de pobresa, i amb la donació personal del meu temps acompanyant ancians, organitzant activitats per recaptar fons, servint en un menjador social, fent repàs escolar, animant activitats de lleure, participant en un camp de treball, prestant un servei en el lloc on es produeix la necessitat... El nostre setmanari ofereix avui un bon ventall d'accions solidàries que neixen de l'escola i que són, alhora, un bon complement de la formació acadèmica i familiar d'infants i joves, que s'inicien en el treball en equip, en el servei altruista, el compromís social, en el compartir la vida, en la compassió... amb la importància que de tot això se'n deriva per als diversos àmbits en els quals desenvoluparan la seva vida adulta, per l'Església i per a la societat en general. Aquest fet permet apuntar que hi ha joves que valoren el compromís i el sacrifici personal per una causa, que hi ha joves que no tenen por del sacrifici, sinó d'una vida sense sentit. La solidaritat, la caritat que neix de Déu, en dona.

CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mónica García, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Marta Nin, ROMA; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patricia Navas, URGELL; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, VIC

Col·laboradors d'aquesta setmana: Stefano Abbate, Joan Botam, Cecília Aranés, Xavier Baró, Pilarín Bayés, Enric Benavent, Lúcia Caram, Joan Casals, Agustí Codinach, Antoni Coll, Delfi Dalmau, Federico Diego, Joan Guiteras, Àlvar Maduell, Dani Majà, Justino Martínez, Joan A. Mateo, Jaume Melcior, Marta Miquel, Ezequiel Mir, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Armando Pego, Hilari Ragué, Jesús Renau, Josep Rius-Camps, Lluís Serra, Andreu Sotorra, Pere Tena, Josep Urdeix, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Gerent: Òscar Corominas

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 117 €

Gibraltar i Portugal: 117 €

Resta d'Europa: 192 €

Amèrica i Àfrica: 230 €

Àsia i Oceania: 308 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

Solidaritat a la llum de la fe

Les organitzacions no governamentals d'ideari cristià, sovint vinculades a escoles, són cada cop més nombroses i rellevants dins del món de la solidaritat. Totes tenen un denominador comú: la força del voluntariat, que fa possible el funcionament dels seus projec-

tes i activitats. Tot seguit donem a conèixer la tasca humanitària d'algunes d'aquestes entitats: Manyanet Solidari, dels Fills de la Sagrada Família; FISC, de la Companyia de Maria; SED, dels Germans Maristes, i VOLS, de la Família Salesiana.

Manyanet Solidari sempre és ben rebut a les terres de missió.

Construcció d'una de les cases a Colòmbia.

Viure plenament el primer manament cristià

Manyanet Solidari ho fa possible a través dels seus projectes humanitaris

Miquel Àngel Codina

Manyanet Solidari és una organització no governamental creada per al desenvolupament de les persones i comunitats necessitades, promoguda per la congregació de Fills de la Sagrada Família. Va ser creada durant l'Any Jubilar del 2000, a les portes del centenari de la mort de sant Josep Manyanet.

L'objectiu cabdal de Manyanet Solidari és «treballar amb les comunitats religioses que tenim a Europa i al Tercer Món per sensibilitzar i informar l'opinió pública de la realitat i pobresa del Sud, impulsar canvis estructurals i d'actitud que promoguin el creixement de les persones, promoure i/o acollir, com a pròpies, iniciatives que tendeixin a la promoció social de les persones i fomentar, amb recursos humans i/o materials, un creixement econòmic estable i sostenible que incideixi en la redistribució de la riquesa i en la justícia social», informa el P. Emili Berbel, responsable dels camps de treball de Manyanet Solidari.

Segons el P. Berbel, «el carisma propi dels Fills de la Sagrada Família impregna tota l'acció social de la nostra ONG. L'empremta familiar i de suport a les famílies amb més problemàtica és un dels propòsits que es treballen dins de l'organització».

Per això, l'aspecte carismàtic se centra en l'atenció i promoció de la família a través de la creació de beques per als alumnes d'aquelles famílies que es trobin en situació de necessitat; la promoció i realització de les activitats des de l'educació integral de la infància i la joventut mitjançant l'ensenyament escolar, així com qualsevol activitat amb finalitats formatives; l'edició, publicació i venda de llibres, revistes, fulletons i material audiovisual i mul-

«A les escoles es fomenten les activitats de voluntariat, amb la seva reflexió cristiana»

timèdia sobre aspectes de la família i la convocatòria de les Jornades sobre Matrimoni i Família, on es donen eines a les parelles per formar-se com a matrimonis cristians.

Activitats solidàries

Quatre són els projectes essencials que Manyanet Solidari du a terme avui dia: la construcció d'habitatges dignes a la selva colombiana (Santiago del Putumayo); la promoció dels apadrinaments d'infants i joves de Veneçuela, Colòmbia i el Brasil; camps de treballs solidaris al Sud per a joves i professionals, on es fan colònies i visites a les famílies dels infants apadrinats, i camps de treball a Lourdes per a adolescents i joves per tal d'acompanyar malalts, mitjançant l'Hospitalitat de Lourdes de Barcelona. A més, anualment es fan campanyes de recollida de diners que van destinats a projectes concrets (construcció de cases a la selva colombiana, ajuda d'emergència a països afectats per catàstrofes...).

«El voluntariat —afirma el P. Emili Berbel— és la base del compartir i del creixement com a persones. Si des de petit fas l'experiència de donar el millor que tens, els teus dons i el teu temps, conceptes i treballes per un món molt di-

ferent del que altres proposen. Per això, a les escoles es fomenten les activitats de voluntariat, amb la seva reflexió cristiana, com a eix de tota acció. Totes les campanyes van enfocades a treure el major profit dels dons de les persones com a font de felicitat.»

Els camps de treball organitzats per Manyanet Solidari són «experiències de vida i treball —els monitors són veneçolans, colombians i espanyols— per compartir projectes solidaris realitzats des del Sud (colònies infantils i juvenils) que nosaltres donem suport amb persones i mitjans econòmics. Com que sabem de la dificultat de molts joves i professionals de tenir temps i diners per poder realitzar una experiència com aquesta, afavorim que es pugui fer l'experiència, encara que sigui de pocs dies, que d'una altra manera seria impossible», comenta el P. Berbel.

Aquests camps de treball, explica el responsable, consisteixen «a treballar dues setmanes com a monitors en unes colònies amb els infants que tenim apadrinats i del barri, visitar les famílies dels nens i nenes apadrinats i compartir amb elles estones d'esbarjo i la seva situació, i fer l'avaluació amb els monitors d'allà i temps de visita dels llocs importants de la ciutat o del país on hem anat».

Manyanet Solidari organitza enguany sis tipus de camps de treball segons el temps que s'hi pugui destinar:

- Colònies infantils i juvenils a Caracas (Veneçuela): del 18 de juliol al 15 d'agost.
- Colònies infantils i juvenils a València (Veneçuela): del 18 de juliol al 8 d'agost.
- Colònies infantils i juvenils a Bogotá (Colòmbia): del 4 al 23 de juliol.
- Colònies infantils i juvenils al Putumayo (Colòmbia): del 24 de juliol al 15 d'agost.

- Colònies infantils i juvenils a Bogotá i Putumayo (Colòmbia): del 4 de juliol al 15 d'agost.
- Acompanyament de malalts a Lourdes (de 16 a 18 anys): del 24 al 28 de juny.

«La tasca que desenvolupen els voluntaris en aquests camps de treball —assegura el P. Berbel— és la d'un monitor de colònies que prepara i fa els tallers, els jocs per als infants, etc. També visita famílies en dificultat tot veient com l'ONG ofereix suport material, econòmic i espiritual a tots els infants i famílies apadrinades.»

El P. Emili Berbel fa una crida al voluntariat: «Necessitem més cooperants per a cadascun dels nostres projectes, ja que la tasca és molt gran i ens calen mans per poder-los realitzar.» De cara al futur, es mostra il·lusionat amb dos projectes de Manyanet Solidari: «El d'adolescents a Lourdes (planter per als anys següents) i el de Psicòlegs del Món (enviament de psicòlegs per poder donar resposta a les problemàtiques educatives i de motivació i formació de les mares), que s'iniciarà l'any vinent.»

MANYANET SOLIDARI

c/ Sant Sebastià, 55

08030 Barcelona

tel. 933 112 161

a/e: pastoral@manyanet-jmj.net

www.manyanetsolidario.org

FISC: donar la mà als països del Sud

Els col·legis de Lestonnac impulsen projectes de cooperació a través de la Fundació Internacional de Solidaritat Companyia de Maria

Samuel Gutiérrez
Barcelona

«Donar la mà.» Aquesta és la intuïció que ja fa més 400 anys va dur santa Joana de Lestonnac a crear, per inspiració de l'Esperit Sant, la Companyia de Maria. I aquesta mateixa intuïció continua encara avui ben present en les seves deixebles. «Donar la mà» als més desfavorits continua sent per a les religioses de Lestonnac tota una exigència evangèlica que omple de sentit les seves vides i que les empeny a esmerçar-se en la construcció d'un món més just i millor. Des d'aquesta perspectiva s'entén la seva presència al llarg de tants anys en les anomenades terres de missió, on les germanes han desenvolupat nombroses tasques d'evangelització i apostolat. Va arribar un moment, però, fa una vintena d'anys, en què es van adonar que l'ajuda econòmica a les missions no revertia substancialment les situacions de pobresa i de marginació dels pobles autòctons, sobretot pel que fa a la seva dignitat de vida. Va ser aleshores quan des de la Companyia de Maria es va promoure la creació d'una ONG internacional que impulsés projectes de cooperació en estreta col·laboració amb els països destinataris. Naixia d'aquesta manera l'any 1994 la Fundació Internacional de Solidaritat Companyia de Maria (FISC), ONG molt vinculada a les escoles on les religioses de Lestonnac desenvolupen avui bona part del seu treball apostòlic.

La Fundació es va legalitzar inicialment al País Basc, però aviat van començar a crear-se'n delegacions arreu d'Espanya, com ara a Catalunya, on l'any 1995 es va començar a treballar de valent en aquest nou projecte congregacional. Amb el temps s'han anat obrint també delegacions en altres països, com ara Colòmbia, França, Nicaragua o Mèxic... Dos són els grans objectius de l'ONG. D'una banda, la sensibilització i educació del jovent davant del problema de la pobresa, especialment als països del Sud, tot promovent la solidaritat amb aquests països i els col·lectius marginals que pateixen una extrema pobresa, oblit i manca de veu. De l'altra, la cooperació per al desenvolupament a través del finançament d'activitats i projectes que permetin, mitjançant processos de col·laboració amb les parts implicades, la millora de les condicions de vida dels països empobrits, de les minories excloses.

Dimensió educativa

Nascudes per donar resposta a les necessitats educatives del seu temps, les filles de santa Joana de Lestonnac han volgut imprimir en la seva ONG un profund caràcter educatiu, no només pel que fa als projectes, sinó també pel que fa a l'educació en la solidaritat a les seves escoles. «Si no eduquem des de petits per tenir una sensibilitat sobre tot allò que a la nostra societat no funciona bé i que és causa d'injustícies, el món no millorarà mai», explica la Gna. Montse Martí, delegada de FISC a Catalunya, «es tracta d'anar sembrant i educar

Projecte Mobokoly a Kinshasa (Congo).

Escola a Trinidad Pampa (Bolívia).

«Donar la mà als més desfavorits continua sent per a les religioses de Lestonnac tota una exigència evangèlica»

una mica a contracorrent respecte del nostre món materialista, competitiu...» El repte és crear un flux d'interaccions on l'educació en valors i la posada en pràctica d'aquestes valors esdevinguin les dues cares d'una mateixa moneda. En aquest sentit, les escoles de la Companyia de Maria, ben esteses arreu del món, constitueixen avui un pilar fonamental en aquest projecte solidari. Són la punta de llança d'una iniciativa d'abast global que juntament amb la cooperació internacional al desenvolupament vol sensibilitzar els infants i joves en temes de justícia i solidaritat. Dels projectes aprovats cada any, cada escola n'escull un per col·laborar-hi i al llarg de l'any fan una sèrie d'activitats —botigues de comerç just, comerç solidari...— per recollir fons i donar suport

materialment als projectes.

El camp d'actuació de la FISC omple un ventall molt ampli de realitats que actualment arriba a més d'una vintena de països. L'any 2010 l'ONG de Lestonnac finançarà més de 50 projectes. Destaquen els que es duen a terme als països de l'Àfrica, com ara la República Democràtica del Congo, Camerun, Kenya o Tanzània; a l'Amèrica Llatina, amb una presència molt consolidada a bona part del continent; i a l'Àsia, amb projectes ambiciosos a Filipines, i més recentment, al Líban i a Egipte. «Nosaltres entenem l'educació en un sentit molt ampli —afirma la Gna. Montse Martí—, ja que no només promovem escoles per a infants, sinó tot tipus de projectes educatius de caire agrícola, sanitari, formació professional per a adults o formació de líders, primordialment dones.» I afegeix: «L'educació és l'únic camí que permet superar amb garanties les situacions de misèria, sobretot tenint en compte que la majoria d'aquests països són molt rics en minerals i matèries primeres.» Juntament amb projectes de cooperació a mitjà i llarg termini, des de FISC també es col·labora en campanyes d'urgència, amb presència a camps de refugiats, atenció a la immigració o reconstrucció de vivendes, així com la manutenció d'aliments i recursos edu-

catius a infants i joves.

Un aspecte molt interessant de la cooperació és el fet que durant l'estiu hi ha voluntaris que després de rebre una formació específica visiten directament els projectes i en fan un informe. Aquest seguiment permet localitzar millor les necessitats i que l'ajuda pugui esdevenir realment eficaç. També s'organitzen camps de treballs, segons les necessitats, on alumnes de les escoles o joves vinculats a la FISC viuen experiències solidàries i de fe ben enriquidores per a totes dues parts.

Mobokoly: «projecte estrella»

Un moment important en la història ja consolidada de FISC va ser l'any 2008, coincidint amb els 400 anys de la Companyia de Maria. Un dels fruits solidaris més palesos de la celebració d'aquest solemne aniversari va ser la construcció a Kinshasa (Congo) de l'escola Mobokoly, en una zona ocupada per desplaçats d'una de les guerres més cruentes i llargues de l'Àfrica. «Amb moltes dificultats s'ha construït l'escola —explica la delegada de Barcelona de FISC—; ara cal anar vestint-la perquè els nens i nenes d'allà puguin tenir pupitres, ordinadors, biblioteca, llibretes... i aliments. No volem que siguin alumnes de tercera categoria!» A la República Democràtica del Congo, l'ONG de Lestonnac també recolza dos hospitals creats anys enrere per la congregació. En aquesta zona tan conflictiva del continent negre les germanes compten amb un gran nombre de comunitats, formades majoritàriament per religioses autòctones.

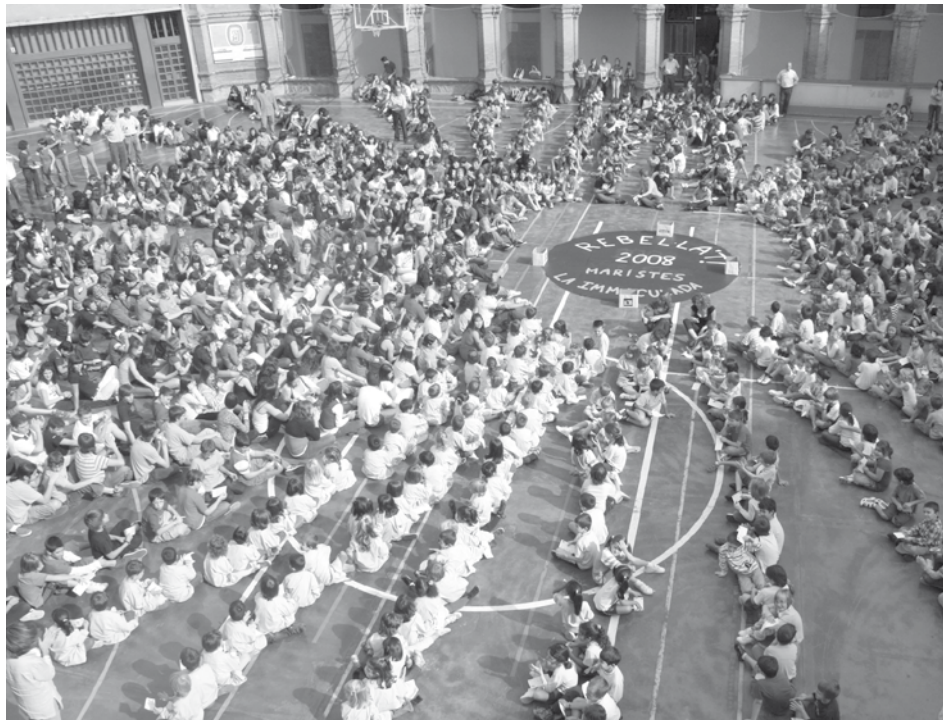
La valoració dels primers setze anys de cooperació internacional associada a les escoles de la Companyia de Maria és molt positiva. «Hi ha molt a fer, però ens encoratja molt comprovar que hi ha realitats que gràcies als projectes de FISC han anat canviant de mica en mica, i han suposat per als destinataris una millora de vida», assegura la Gna. Montse Martí. La religiosa catalana, que ha viscut sempre amb una forta inquietud missionera, posa l'exemple d'unes famílies molt pobres d'Asunción, al Paraguai, que vivien de remenar la brossa als abocadors de la ciutat. Des de FISC s'ha promogut la creació d'horts familiars en terra bona com a mitjà de subsistència per a aquestes famílies. La segona part d'aquest projecte inclou la comercialització d'aquests productes.

El repte ara és continuar fent camí en l'engrescadora tasca de combinar educació i cooperació, sensibilització i solidaritat. «Treballem sempre a dos nivells —acaba dient la Gna. Montse Martí—. Val la pena seguir donant la mà als més desfavorits encara que en aquests moments potser ens suposa més esforç per la conjuntura econòmica. Creiem que les dificultats no ens han de fer por ni fer-nos enrere, sinó que estem convençuts que és possible un món més just i millor!»

**FUNDACIÓ INTERNACIONAL
DE SOLIDARITAT
COMPANYIA DE MARIA**
C/ Aragó 284 trip
08009 Barcelona
Tel. 932 159 912
Fax 934 873 319
www.fisc-catalunya.org
a/e: fisc@companiademaria.org

L'educació, eina de lluita contra la pobresa

És un dels objectius primordials de SED, associació dels Germans Maristes

Els col·legis maristes encoratgen els alumnes a ajudar el proïsme més necessitat.

Un dels projectes de cooperació de SED té lloc al Paraguai.

Miquel Àngel Codina

Solidaritat, Educació i Desenvolupament (SED) és una organització no governamental, vinculada a l'Institut dels Germans Maristes, que treballa a favor de les persones més necessitades, sobretot del Tercer Món. Creada l'any 1992, el seu àmbit d'actuació és estatal. SED-Catalunya és la delegació regional per al conjunt de Catalunya i Balears.

SED s'articula a l'entorn de tres objectius principals: promoure l'educació per al desenvolupament (que inclou qüestions com la justícia, la pau, els drets humans o la solidaritat); animar, organitzar, formar i donar suport a persones que treballen des del voluntariat en clau social i organitzar i realitzar accions de cooperació per al desenvolupament i de solidaritat amb els països empobrits, especialment des del vessant de l'educació.

Pel que fa al lligam amb els Germans Maristes, Carles Plana, delegat de SED-Catalunya, explica que «hi ha dos elements que per a nosaltres són força significatius. Primer, que la nostra tasca té com a prioritat la defensa i promoció dels infants i joves més vulnerables, que és l'origen del projecte dels Germans Maristes. I segon, que intentem viure les relacions que establim entre la gent de la nostra entitat (voluntaris, col·laboradors...) i amb altres associacions i contraparts des de la proximitat i l'amistat».

Batec és un butlletí electrònic que apareix quinzenalment i que té com a finalitat mantenir connectats i informats de la vida que envolta SED totes les persones que, d'una manera o una altra, estan vinculades amb l'entitat.

Projectes de cooperació

Entre els nombrosos projectes de cooperació que SED du a terme avui dia, cal destacar «els que van destinats a millorar l'educació al Paraguai, Tanzània i Madagascar (facilitar l'accés educatiu als infants i joves més necessitats, possibilitar els diferents recursos educatius i

«El voluntariat representa, des de la gratuïtat i el compromís, exemples d'una aposta per un món diferent»

la formació de professorat, etc.) i també aquells que incideixen en col·lectius molt vulnerables, com ara la posada en marxa de l'escola de discapacitats auditius a Masonga (Tanzània) o l'inici de la construcció d'una casa d'acollida per a discapacitats mentals a Isira (Tanzània)», comenta Carles Plana.

Enguany s'ha començat un projecte a la població d'Horqueta (Paraguai) que té com a finalitat habilitar un espai natural per oferir activitats d'educació mediambiental i convivència, ja que el Paraguai ha patit un procés de desforestació molt important a les darreres dècades i alhora una pèrdua d'identitat per al seu poble.

«Cada any —informa Plana— realitzem una campanya educativa al voltant d'un lema que ens ajuda a centrar i motivar les diferents accions que desenvoluparem durant el curs. Elaborem uns materials educatius (Unitats didàctiques) que distribuïm a diferents persones i entitats. Des de fa tres anys estan centrades en els drets dels infants (salut, educació i protecció contra l'explotació).»

Camps de treball

Introducció a la Solidaritat Internacional (ISI) és una experiència formativa que «oferim a les persones amb experiència de voluntariat a casa nostra i que volen apropar-se al Tercer Món

des d'una comunitat cristiana que viu inserida en un projecte de dedicació als altres. Volser un apropament respectuós a la gent i a la cultura del Sud des de l'amistat, tot compartint la convivència diària, on totes dues parts ens coneguem i aprenem l'una de l'altra», assegura el delegat de SED-Catalunya.

El voluntariat és un pilar importantíssim en el funcionament d'aquesta ONG. Els voluntaris que decideixen anar als camps de treball tenen un temps de formació i convivència durant uns quants caps de setmana i un procés d'acompanyament per preparar el mes i mig que passaran lluny de casa.

«Aquests voluntaris donen suport, principalment, a projectes educatius formals i no formals (escoles, centres per a infants del carrer, centres per a discapacitats, formació de professorat), però també col·laboren en tasques sanitàries (dispensaris mèdics, vacunacions), en el manteniment de cases i escoles i en el suport de treballs de desenvolupament agrícola (molins, plantacions, piscifactories...). El voluntariat representa, des de la gratuïtat i el compromís, exemples d'una aposta per un món diferent», subratlla Carles Plana.

Estratègies i iniciatives

De cara als reptes que SED té per al futur, Plana pensa que «hem d'enfortir-nos molt més en la capacitat d'incidència en els poders polítics i en la ciutadania. El nostre objectiu en defensa i promoció dels drets dels infants i joves ha de seguir acompanyant i estimulant projectes de les contraparts del Sud, però sobretot ha de vehicular estratègies i iniciatives al Nord que facin que els ciutadans exigim que els poders polítics i econòmics canviïn radicalment les seves accions que condemnin milions de nens i nenes a viure aïllats d'aquests drets».

SED-CATALUNYA

c/ Vallespir, 162
08014 Barcelona
tel. 934 908 146

a/e: sedcatalunya@sed-ongd.org
www.sed-ongd.org/
www.maristes.cat/sed

Acollim i ajudem
les futures mares
amb problemes

Fundació Pro Vida
de Catalunya

Nom: _____

Cognoms: _____

Adreça: _____

Núm.: _____ Pis: _____ Porta: _____

Codi Postal: _____

Població: _____

Província: _____

E-mail: _____

La informació que ens faciliteu serà recollida en el nostre fitxer automatitzat i confidencial. Tens el dret d'accedir-hi i rectificar-la o cancel·lar-la si ho desites.

Implicar la ciutadania en la transformació del Sud

La Família Salesiana treballa en aquesta tasca a través de VOLs

Miquel Àngel Codina

«L'objectiu fonamental de la nostra entitat és la contribució a la promoció humana des del camp de l'educació, ja que creiem en l'educació com a instrument transformador. Així doncs, treballem per la transformació social tant en les societats del Nord com les del Sud i tenim com a principals destinataris els infants i joves.» Són paraules de Marta Queraltó, presidenta de Voluntariat Solidari (VOLs), una organització no governamental que va néixer el 1991 sota el carisma de la Família Salesiana.

«Als països del Nord —afirma Queraltó— volem un canvi basat en la sensibilització i educació de tots els agents que formen la societat. Per fer-ho promovem, especialment entre els joves, el voluntariat, la conscienciació i la participació activa en favor dels països del Sud. Als pobles i nacions del Sud treballem per construir un món millor acompanyant, a través del suport tècnic i humà (amb el suport de projectes i del voluntariat), els infants i joves dels països en via de desenvolupament perquè puguin ser protagonistes del seu desenvolupament. Volem assegurar l'educació per a tothom.»

Des de VOLs es dona suport a projectes de cooperació al desenvolupament, tant a l'Àfrica subsahariana com a l'Amèrica Llatina. Actualment treballen en la construcció d'un centre de joves a Conakry (República de Guinea) i una biblioteca a Oaxaca (Mèxic), en l'equipament d'un centre de formació professional a Tambacunda (Senegal) i a Kankan (República de Guinea), en el funcionament de cases d'acollida d'infants del carrer a Abidjan (Costa d'Ivori), etc. També s'impliquen en projectes de perforació de pous, per exemple a la zona de Touba (Mali) i a Kankan (República de Guinea). «Comptem amb la Família Salesiana com a contrapart al Sud, amb molts anys d'experiència i dedicació en projectes de millora social i educativa», puntualitza Marta Queraltó.

Desenvolupament integral

VOLs entén la cooperació internacional des d'una perspectiva cristiana i basada en els valors propis del «sistema preventiu» de Don Bosco. «Tot allò pel que lluitem —explica Marta Queraltó— té com a finalitat última l'ésser humà, seguint el testimoni de Jesús i de sant Joan Bosco. A més, creiem que la nostra actuació ha de projectar-se en el desenvolupament total i integral de la persona.» Afegeix que «són els pobles del Tercer Món els qui han de decidir la direcció i el sentit del seu desenvolupament».

Periòdicament, aquesta ONG proposa recursos per a la sensibilització dels infants, joves i adults del nostre entorn. A través d'exposicions didàctiques com *Carrer sense sortida* o *Fem del món la terra de tothom*, de webs com *Un joc perillós* o *Obre la finestra al món*, de cinefòrums com *Mira més*

Fent classes de repàs als infants de la casa d'acollida a Lares (Perú).

Voluntaris amb un grup d'educadors de l'esplai a Lomé (Togo).

«Els pobles del Tercer Món han de decidir la direcció i el sentit del seu desenvolupament»

enlla o els jocs de l'actual campanya *Aigua o escola* s'intenta acostar la realitat del Sud i interpel·lar sobre la implicació de la ciutadania en la transformació de les situacions que generen la desigualtat al planeta.

«A més, des de les vuit delegacions amb què compta l'entitat, duem a terme una important tasca de conscienciació i participació a l'abast de tothom: futbol i bàsquet per la solidaritat, teatre i concerts amb finalitat sensibilitzadora i de recaptació de

fons, sopars, curses, trobades i un llarg etcètera de propostes per tal que la participació en causes solidàries sigui una qüestió senzilla i cada vegada més integrada en el nostre dia a dia», comenta la presidenta de VOLs.

Tret identitari

El voluntariat és el tret identitari de VOLs, una associació que es va crear com a fruit de la promoció del voluntariat social i cristià i la col·laboració de joves d'ambients salesians de Catalunya en projectes concrets a països del Sud. Des d'aquí es pot fer voluntariat mitjançant la participació en les comissions de treball temàtiques, en les diferents delegacions o en activitats puntuals.

Pel que fa al Sud, hi ha tres possibilitats d'exercir el voluntariat: l'experiència jove, el voluntariat de curta durada i el voluntariat de llarga durada. Totes elles van acompanyades prèviament d'una formació en voluntariat internacional.

L'experiència jove té com a finalitat

que joves d'entre 18 i 21 anys descobreixin una cultura i una realitat social diferent, la del Marroc, durant 15 dies. És una experiència que es viu en grup i on es realitza un treball d'equip i de convivència amb altres voluntaris i amb les persones del país acollidor.

El voluntariat de curta durada té com a objectiu conèixer i conèixer amb la realitat concreta d'un país d'Àfrica o d'Amèrica Llatina durant un o dos mesos, col·laborant en un projecte educatiu del país. «Cal destacar que nosaltres ens afegim a projectes de l'àmbit educatiu que ja estan en funcionament durant el curs», assenyala Marta Queraltó. Aquesta experiència, que també es viu en comunitat amb les persones del país acollidor, és a partir de 21 anys i no s'envia un grup nombrós de persones a un sol projecte, sinó dues o tres persones per projecte.

Per la seva banda, el voluntariat de llarga durada té, si fa no fa, els mateixos propòsits que el de curta durada. La gran diferència és que en aquest voluntariat l'estada mínima és d'un any i que es col·labora i es forma part de l'equip educatiu del projecte concret on s'integra el voluntari.

Agents sensibilitzadors

«En les tres experiències de voluntariat —constata la presidenta de VOLs— l'objectiu principal és arribar a ser un agent sensibilitzador i transformador de les realitats del Sud, tot actuant des d'alguna de les plataformes solidàries del Nord, en el seu retorn. És a dir, poder conscienciar el nostre entorn més proper: família, amics, companys de feina, veïnat... per tal de poder transformar les realitats del Sud.»

Marta Queraltó puntualitza que «durant les diferents sessions de formació no ens cansem de dir als voluntaris que es treguin la idea d'anar als projectes a salvar el món. Nosaltres posem el pes no tant en el fer sinó en el ser».

VOLs té plantejats diversos reptes de cara al futur. «El més proper és l'aprovació i implantació del Pla Estratègic per als propers quatre anys (2010-2014). S'hi definiran i concretaran tots els nostres reptes per a aquests anys, però per citar-ne algun, esmentaré el treball en xarxa, tant dins de la Família Salesiana, com amb la Federació Catalana d'ONG per al Desenvolupament i amb altres ONG. Tot i que som una ONG petita, a poc a poc ens anem fent més presents i visibles dins de la nostra societat.

VOLs
Plaça d'Artós, 4 - 08017
Barcelona
tel. 932 038 808
a/e: comunicacio@ongvols.org
www.ongvols.org

L'Església demana «garantir un futur» per als cristians dels Llocs Sants

Presentada la col·lecta «pro Terra Sancta»

Zenit
Ciutat del Vaticà

«Garantir un futur als cristians allí on van aparèixer la benevolència i la humanitat del nostre Déu i Pare», és la invitació que l'Església dirigeix amb motiu de la col·lecta *pro Terra Sancta*. Cada any, a l'inici de la Quaresma, la Congregació per a les Esglésies Orientals envia a tots els bisbes de l'Església catòlica una carta circular sobre la col·lecta, que en la major part de les diòcesis té lloc el Divendres Sant.

En el text d'enguany, firmat pel prefecte de la Congregació, el cardenal Leonardo Sandri, i per l'arquebisbe secretari, Cyril Vasil, *s.j.*, es demana mostrar «sensibilitat per les necessitats de l'Església de Jerusalem i del Pròxim Orient»: «sensibilitat que es fa ajuda, com l'enviada als germans de Judea», «record, com la invitació de sant Pau a la carta als Gàlates», i «col·lecta, que respon a indicacions pràctiques precises», afirma la carta, citant passatges del Nou Testament.

La crida, recorda el cardenal Sandri, s'inspira aquesta vegada en la pelegrinació feta per Benet XVI a Terra Santa al maig del 2009. En els seus discursos, subratlla, el Papa va esmentar «el problema incessant de l'emigració», observant que «a Terra Santa hi ha lloc per a tothom» i exhortant les autoritats

Diumenge de Rams a Jerusalem.

a «sostenir-hi la presència cristiana. Al mateix temps va assegurar als cristians d'aquella terra la solidaritat de l'Església». En la missa a Betlem, prossegueix el cardenal Sandri, el Pontífex va animar els batejats a ser «un pont de diàleg i de col·laboració constructiva en l'edificació d'una cultura de pau que superi l'actual situació estancada de por, agressió i frustració», per tal que les Esglésies locals siguin «laboratoris de

diàleg, tolerància i esperança, així com de solidaritat i de caritat pràctica».

En l'Any Sacerdotal, la carta del cardenal Sandri demana tornar «amb el cor al Cenacle de Jerusalem, on el nostre Mestre i Senyor ens va estimar fins al final, a aquell lloc on els apòstols amb la Mare de Déu van viure la primera Pentecosta». «Creiem fermament en el "foc mai apagat" de l'Esperit Sant, que el Vivent infon amb abundància.»

Benet XVI, assenyala, ha confiat a la Congregació per a les Esglésies Orientals «l'encàrrec de mantenir viu l'interès per aquella terra beneïda». En nom seu exhorta a «confirmar la solidaritat mostrada fins ara. Els cristians d'Orient tenen, en efecte, una responsabilitat, que ho és de l'Església universal, de custodiar els "orígens cristians", els indrets i les persones perquè aquests orígens siguin sempre la referència de la missió cristiana, la mesura del futur eclesial i la seva seguretat». «Per tant, mereixen el suport de tota l'Església», conclou, amb una pregària, «perquè recompensi abundantment els qui estimen la terra on Ell va néixer».

La finalitat de la col·lecta *pro Terra Sancta* és sensibilitzar els fidels en el valor de la solidaritat envers les comunitats i els ens catòlics presents en aquesta regió, i promoure tota iniciativa i intervenció a favor dels Llocs Sants que conserven la memòria de Crist. La Congregació per a les Esglésies Orientals rep part de la col·lecta directament de les nunciatures apostòliques i, segons el percentatge establert per les relatives normes pontificies, concedeix els subsidis ordinaris i extraordinaris a les circumscripcions eclesiàstiques, als ordes religiosos i altres persones jurídiques eclesiàstiques al Líban, Síria, l'Iraq, Jordània, Egipte i, particularment, Israel i Palestina.

El Papa presenta una parròquia evangelitzadora

Zenit / Ciutat del Vaticà

Una parròquia és una comunitat de cristians compromesos a anunciar Jesucrist. Aquest és un dels trets essencials que va traçar Benet XVI el 7 de març en presentar el perfil que ha de caracteritzar una parròquia. El va presentar en visitar la comunitat parroquial de Sant Joan de la Creu a Colle Salario, al sector nord de la diòcesi de Roma, que al nucli urbà aplega unes tres mil famílies.

El Bisbe de Roma va presidir l'eucaristia i va deixar un missatge a cadascun dels presents: «Deixeu-vos cada cop més implicar pel desig d'anunciar a tothom l'Evangeli de Jesucrist.» «No espereu que altres vinguin a portar-vos altres missatges que no condueixen a la vida, sinó que feu-vos vosaltres mateixos missioners de Crist als germans on viuen, treballen, estudien o només passen el temps lliure», va recomanar als fidels. «Poseu en marxa també aquí una pastoral vocacional capil·lar i orgànica, feta d'educació de les famílies i dels joves en la pregària i a viure la vida com un do que prové de Déu», va subratllar.

Per això, el Pontífex va presentar els tres secrets amb què compta tota comunitat parroquial: la Paraula de Déu, els sacraments (en particular l'eucaristia dominical) i el servei. «Us exhorto ara a fer d'aquesta Església un lloc on s'aprenui cada cop millor a escoltar el Senyor que ens parla en les Sagrades Escripures. Que aquestes continuïn sent sempre el centre vivificant de la vostra comunitat, perquè esdevingui escola contínua de vida cristiana, de la qual parteix tota activitat pastoral.»

Finalment, el Papa va deixar un consell a aquesta parròquia: mantenir la seva obertura als moviments i a les noves comunitats eclesials, «madurant així una consciència més àmplia d'Església i experimentant noves formes d'evangelització». En particular, va subratllar, els laics han de passar de ser considerats com a «col·laboradors del clergat» a ser reconeguts «com a plenament "corresponsables" de l'ésser i de l'actuar de l'Església, afavorint així la promoció d'un laicat madur i compromès».

Audiència papal als voluntaris de Protecció Civil

Zenit / Ciutat del Vaticà

El Papa va rebre com a regal la jaqueta de Protecció Civil.

Sense voluntariat, «el bé comú i la societat no poden durar gaire», va dir Benet XVI en rebre funcionaris i voluntaris de Protecció Civil italiana. Va recordar, a la llum de la seva encíclica *Deus caritas est*, que «l'amor serà sempre necessari, també en la societat més justa». Benet XVI va precisar que «l'amor als altres no pot ser delegat» i que «l'Estat i la política, fins i tot amb la seva cura necessària del benestar, no poden substituir-lo». «No hi ha cap ornament estatal just que pugui fer superflu el servei de l'amor —va continuar—. Qui es vulgui desentendre de l'amor es disposa a desentendre's de la persona com a persona; sempre hi haurà sofriment que necessiti consol, ajuda.» El Pontífex va destacar l'assistència garantida per Protecció Civil, que a Itàlia consta d'unes tres mil associacions, amb un milió tres-cents mil voluntaris. «Els voluntaris —va recordar el Papa— no són els "recursos provisionals" en la xarxa social, sinó persones que realment contribueixen a delinear el rostre humà i cristià de la societat.» «A més de custodis del territori —els va encoratjar—, sigueu, cada cop més, icones vivents del bon samarità, prestant atenció al pròxim, recordant la dignitat de la persona i suscitant esperança.» La vostra missió, va concloure, «no consisteix únicament en la gestió de les emergències, sinó en una contribució puntual i meritòria a la realització del bé comú», que «representa sempre l'horitzó de la convivència humana també, i sobretot, en els moments de les grans proves».

«El sacerdoci és una xarxa mundial de pau, llibertat i solidaritat»

Cardenal Cláudio Hummes, prefecte de la Congregació per al Clergat

Ignasi Miranda

La Facultat de Teologia de Catalunya va acollir, el dimecres 3 de març, una jornada acadèmica en què va participar el prefecte de la Congregació per al Clergat, el cardenal Cláudio Hummes. Sota el títol *El ministeri presbiteral, esperança per al món*, la jornada va comptar amb la presència de gairebé tots els bisbes de Catalunya i també de nombrosos sacerdots. En la seva intervenció, Cláudio Hummes va recordar els objectius que el papa Benet XVI va marcar per a aquest Any Sacerdotal, que durarà fins al proper 11 de juny: «Afavorir l'interès dels sacerdots en la perfecció espiritual, de la qual depèn sobretot l'eficàcia del seu ministeri, i fer que es percebi sempre la importància del rol i la missió del sacerdot en l'Església i en la societat contemporània.» El cardenal Hummes ocupa el seu càrrec de prefecte des del desembre del 2006. Anteriorment, havia estat bisbe de Sant Andre (1975-1995), arquebisbe de Fortaleza (1995-1997) i arquebisbe de São Paulo (1997-2006), sempre al seu país, el Brasil.

La seva estada a Barcelona ha coincidit amb l'anunci de la visita del Papa a Barcelona el 7 de novembre per consagrar el temple de la Sagrada Família. Com valora aquest esdeveniment?

Molt positivament. Enhorabona a Barcelona, a Catalunya i a Espanya per aquesta visita, que serà una font de gràcia! La presència del Sant Pare sempre genera una gran felicitat en la gent, en les comunitats cristianes i en les famílies. És una trobada única que confirma en la fe, consola en els sofriments i transmet el fort carisma de Benet XVI. A més, és una bona notícia pel fet que el Papa consagri la Sagrada Família, una obra única en el món. Vaig visitar el temple el 2 de març, tot just un dia abans que el cardenal Martínez Sistach confirmés la notícia, i vaig quedar realment impressionat. Artísticament, és una obra extraordinària. L'estil d'Antoni Gaudí va encarnar, a més, tota una mística religiosa. Gaudí va viure la seva fe i va voler expressar-la en aquest gran santuari. Barcelona es mereix tenir físicament el Papa perquè la Sagrada Família és obra de tots, també dels creients de l'arxidiòcesi de Barcelona. Benet XVI, dins les seves reunions periòdiques amb els cardenals de la Cúria romana, ens havia manifestat ja, en les últimes setmanes, el seu desig de visitar l'obra mestra d'Antoni Gaudí.

Com a prefecte de la Congregació per al Clergat, què creu que està aportant l'Any Sacerdotal a la vida de l'Església?

Aquest Any Sacerdotal, convocat amb motiu dels 150 anys de la mort de sant Joan Maria Vianney, l'ha pensat el Papa sobretot per donar als sacerdots de tot el món una confirmació més gran del seu ministeri. A més, serveix perquè l'Església reconegui encara més tota la feina dels preveres, amb el seu testimoniatge de vida dedicada totalment al ministeri. Tot això també s'ha plantejat perquè els mateixos sacerdots rebin més suport i siguin esperonats a continuar endavant,

especialment després de moltes notícies que s'han publicat en la premsa mundial sobre sacerdots que van cometre errors greus. Molts capellans, a més, se sentien ferits per la mala imatge que donaven amb això. El Sant Pare veu aquesta commemoració, d'altra banda, com una gran oportunitat per aprofundir més en la identitat dels sacerdots, cosa que ha de començar sempre amb una renovació de la vida espiritual, amb una espiritualitat forta, vigorosa i plena de l'Esperit. Aquesta també és la condició fonamental per a una eficàcia més gran del ministeri pastoral.

Quin balanç faria del que estan sent aquests mesos de commemoració a partir de la convocatòria del Sant Pare?

El Sant Pare considera adequat aquest any perquè la societat i l'Església vegin i analitzin novament el gran treball, molt positiu, que fan aquests sacerdots. Cal recordar que els sacerdots són promotors de grans valors en la societat. En definitiva, l'Any Sacerdotal està ple d'objectius, i està sent molt ben rebut arreu del món tal com m'ha expressat el mateix el Sant Pare. Hi ha programades nombroses activitats als cinc continents, particularment en les comunitats locals, sobretot parròquies, precisament on trobem el sacerdot al costat de la seva comunitat. És important, doncs, que també la comunitat manifesti al sacerdot suport, afecte, pregària i col·laboració.

Com va enfocar vostè la seva intervenció en la jornada de la Facultat de Teologia de Catalunya sobre la dimensió espiritual del sacerdot? En altres paraules, com presentaria vostè el prevere com una figura de dimensió espiritual i, alhora com una persona humana amb els seus defectes i les seves virtuts?

El sacerdot ha de reflectir el seu rostre en el de Jesucrist, el bon pastor. El Concili Vaticà II deia que el centre de l'espiritualitat del prevere és la caritat pastoral, que no és altra cosa que l'amor d'un pastor pel seu ramat. I ell ha de rebre aquest amor de l'Esperit Sant, perquè l'amor és un do de Déu. Ell és amor. Jo vaig basar la meua intervenció precisament en la idea que Déu és amor, en les seves tres persones (Pare, Fill i Esperit Sant) i en la seva intimitat. I com que nosaltres, els éssers humans, vam ser creats a imatge i semblança de Déu, també som cridats a estimar, un valor fonamental per a la identitat d'home i dona.

Quines qualitats humanes i espirituals són les més importants per a un bon sacerdot?

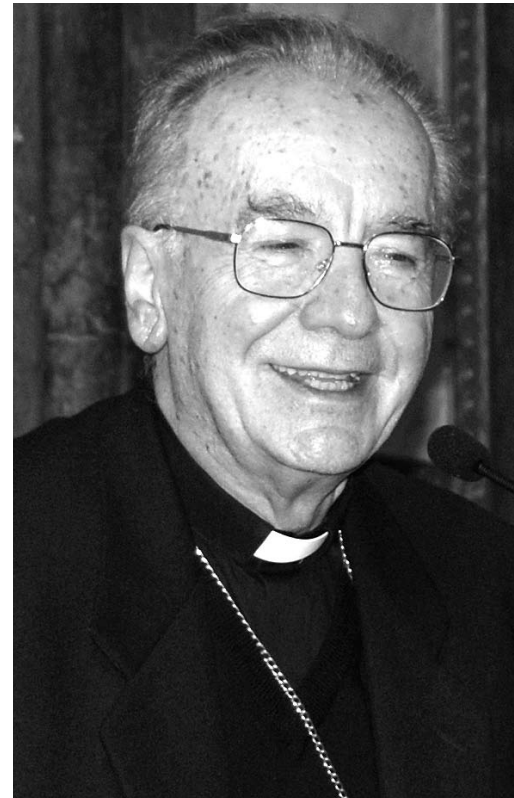
El sacerdot ha de tenir un gran amor a Déu i també a la comunitat dels creients, de la qual ell ha de ser cap i pastor. Aquesta capacitat d'estimar les persones i de donar fins i tot la vida per tothom, com va fer Jesucrist, és el centre de la vida espiritual. Òbviament això haurà de ser alimentat constantment per l'escolta de la Paraula de Déu. El contacte diari amb aquest gran missatge alliberador és fonamental per mantenir l'amor i la inspiració de bon pastor. Després també hi ha els sacraments, principalment l'Eucaristia, que és el centre de la vida de l'Església i del sacerdot. El sacerdoci va

ser creat per Jesucrist en el Sant Sopar, quan diu «feu això en memòria meua». Tot això té una gran força que ell ha de conrear per ser un bon pastor.

Sacerdoci i missió

El sacerdot també és un líder social, com els dirigents de les entitats cíviques o sindicals?

La identitat del sacerdot no està formada només per la dimensió espiritual o de santedat, sinó també per la missiònaria. És a dir, vetllar per aquesta relació íntima amb Jesucrist, amb Déu i amb els altres es manifesta en l'acció de portar l'Evangeli a la gent. En altres paraules, l'empenta missionera és essencial en la

identitat sacerdotal. El sacerdot va ser consagrat per a la missió. És per això que ser missioner significa no només conservar la humanitat ja existent, sinó preocupar-se per anar a buscar els altres i portar-los l'Evangeli, especialment a aquells batejats que no van ser prou evangelitzats i que estan lluny de l'Església o simplement a aquells que no han estat evangelitzats de cap manera. Aquesta última missió està certament molt afeblida perquè ens hem preocupat de vegades molt per les comunitats ja existents. I el mateix Papa va dir, en una trobada amb els bisbes alemanys, que no n'hi ha prou de mantenir els creients que ja tenim a dins, sinó que cal anar a buscar els qui s'han allunyat o els qui sempre han estat lluny.

Per tant, la missió del sacerdot és evangelitzadora, predicació de Jesucrist, donant a conèixer els seus ensenyaments i el seu missatge arreu del món. I és que el sacerdoci ministerial és una gran responsabilitat, la qual cosa requereix que tota la comunitat cristiana demani a Déu vocacions sacerdotals. L'any sacerdotal té també una càrrega vocacional? Com veu vostè la pastoral vocacional a Europa?

Certament ens manquen sacerdots.

Això ho sap el Papa i ho sabem tots. S'ha produït, en els darrers anys, una davallada important tant en el nombre de sacerdots com en el de seminaristes. Un altre aspecte és que els sacerdots que treballen i van complint la seva missió en aquest moment difícil són d'edat molt avançada. L'edat mitjana tan alta significa que, potser els pròxims anys, si les coses continuen així, encara tindrem més dificultats. Òbviament sempre pot haver-hi un canvi radical, perquè Déu guia la història i també perquè la mateixa humanitat sovint modifica el seu rumb en determinats moments. De totes maneres, hem d'estar sobretot molt compromesos amb la pastoral vocacional.

Li agradaria que fos aquest el fruit més visible de l'Any Sacerdotal?

Sens dubte. Amb l'Any Sacerdotal, volem aconseguir que els joves vegin el gran valor que té el sacerdot, en primer lloc en l'aspecte religiós, com a ministre de l'Evangeli i dels sacraments per a la comunitat, i després també en la dimensió de promotor dels grans valors de la societat. El sacerdoci és una xarxa mundial de promotors de la dignitat humana, la solidaritat amb els pobres, la llibertat, la vida, la pau i moltes altres realitats. La societat sovint se n'oblida. Els sacerdots són, en qualsevol cas, insubstituïbles dins l'Església. La fan funcionar en el decurs de la història. Podem dir que l'Església camina amb els peus dels sacerdots. Avui, doncs, val realment la pena ser sacerdot. Transmetre aquesta idea és el gran repte de la pastoral vocacional al món.

Què destacaria per als mesos que resten de l'Any Sacerdotal?

El Vaticà té una programació ja distribuïda per dies. A més, cada diòcesi i cada país té organitzats els seus propis actes. Des de Roma, no coneixem totes les previsions, però sabem que són moltíssimes activitats. Al Vaticà, els dies 11 i 12 de març, es va fer un Simposi Teològic Internacional dedicat a la identitat del sacerdot. D'altra banda, els dies 9, 10 i 11 de juny, tindrem la cloenda de l'Any Sacerdotal amb reunions, conferències i altres activitats. Esperem la presència a Roma, en aquests tres dies, de milers de sacerdots de tot el món, entre 5.000 i 10.000, així com nombrosos laics i laiques. El dia 11, el Sant Pare presidirà una gran celebració amb tots els participants a la plaça de San Pere.

Parlem una mica de la Congregació per al Clergat. Quins són les seves competències a nivell mundial?

Tot allò que està relacionat amb els sacerdots i diaques, així com la catequesi i l'administració del patrimoni dels béns materials de l'Església. Per exemple, la nostra congregació ha coordinat i ha animat, a petició del Papa, totes les qüestions de l'Any Sacerdotal des de l'animació pastoral. Les congregacions vaticanes són, però, sobretot administratives i governatives. Per exemple, nosaltres ens fem càrrec dels conflictes, de les dispenses a preveres que deixen el ministeri així com d'altres situacions.

Els problemes d'abusos comesos per alguns sacerdots també passen per la Congregació per al Clergat?

Aquests temes específics, encara que ens afecten i també requereixen sovint la nostra participació, són competència directa de la Congregació per a la Doctrina de la Fe, d'acord amb el compliment dels manaments sisè i novè.

L'apòstol de Micronèsia

Breu recorregut per la biografia del jesuïta Diego Luis de Sanvítores (1627-1672)

Xavier Baró i Queralt

Professor de la Facultat
d'Humanitats de la Universitat
Internacional de Catalunya

Al llarg del segle XVII, la molt extensa i poderosa Monarquia Hispànica vivia moments molt complexos a causa dels diferents problemes interns (Guerra dels Segadors a Catalunya) i externs (guerra a Flandes, etc.). La presència d'homes de fe que volien fer arribar el missatge de Jesucrist a tots els racons de la Terra, però, era constant. En aquest sentit, i com a clar hereu del llegat de sant Francesc Xavier, al segle XVII sobresurt la figura del jesuïta castellà Diego Luis de San Vítores (1627-1672), beatificat per Joan Pau II el 1985.

Sanvítores va néixer a Burgos el dia 12 de novembre del 1627. Fill de Jerónimo de Sanvítores de la Portilla i de Francisca Alonso de Maluenda y Salamanca, va ser batejat a la parròquia de Sant Gil de la capital burgalesa una setmana després, el dia 19 de novembre. El 1631 tota la família es va traslladar a Madrid, perquè el seu pare havia estat nomenat Procurador a Corts per Burgos. Quatre anys més tard la família es va traslladar a Guadix (Granada): Jerónimo havia estat nomenat corregidor d'aquesta població. A Guadix, el nen Diego Luis va entrar en contacte amb els jesuïtes de l'escola, i sembla que el tracte que va rebre va ser cordial i afectuós. Posteriorment, el 1638 tota la família, excepte el pare, va tornar a Madrid. Diego Luis va ingressar al Col·legi Imperial, i va destacar com a alumne excel·lent i disciplinat. En aquests anys, malgrat la seva joventut, va sorgir en el noi la vocació religiosa, que es manifestarà amb força notable el 1640. Diego Luis sol·licitarà l'ingrés a la Companyia de Jesús. El seu director espiritual, el pare Diego Ramírez, decideix exposar el cas al pare rector i al pare provincial, Francisco Aguado. Aquests, però, tenint en compte la seva joventut, decideixen admetre'l si reben el vistiplau dels pares. Aquí comença la primera batalla espiritual de Diego Luis. El seu pare, malgrat que és un catòlic devot, no veu amb bons ulls que el seu fill es consagri a la vida religiosa. En un primer moment la negativa familiar serà contundent, fins a l'extrem que el pare decideix que el seu fill Luis no tingui cap contacte amb els jesuïtes. Sembla que no serveix de res la carta que Diego Luis escriu al seu progenitor (12 de juny del 1640). El noi és tancat a casa. Aprofitant una distracció, però, fuig i va a cercar el pare Ramírez. Francisca surt a buscar-lo però sembla que té una visió, segons explica el mateix Ramírez: el seu fill Diego Luis, acompanyat de sant Ignasi de Loiola, «venia degollat per la gola, i al cap amb corona i insígnies de màrtir». Aquesta escena, molt reveladora de la mentalitat i espiritualitat de l'Espanya del Barroc, porta la mare a acceptar la petició del seu fill. A partir d'aquell moment, la mare convencerà el pare i, finalment, Diego Luis pot ingressar a la Companyia el dia de Sant Jaume Apòstol del 1640.

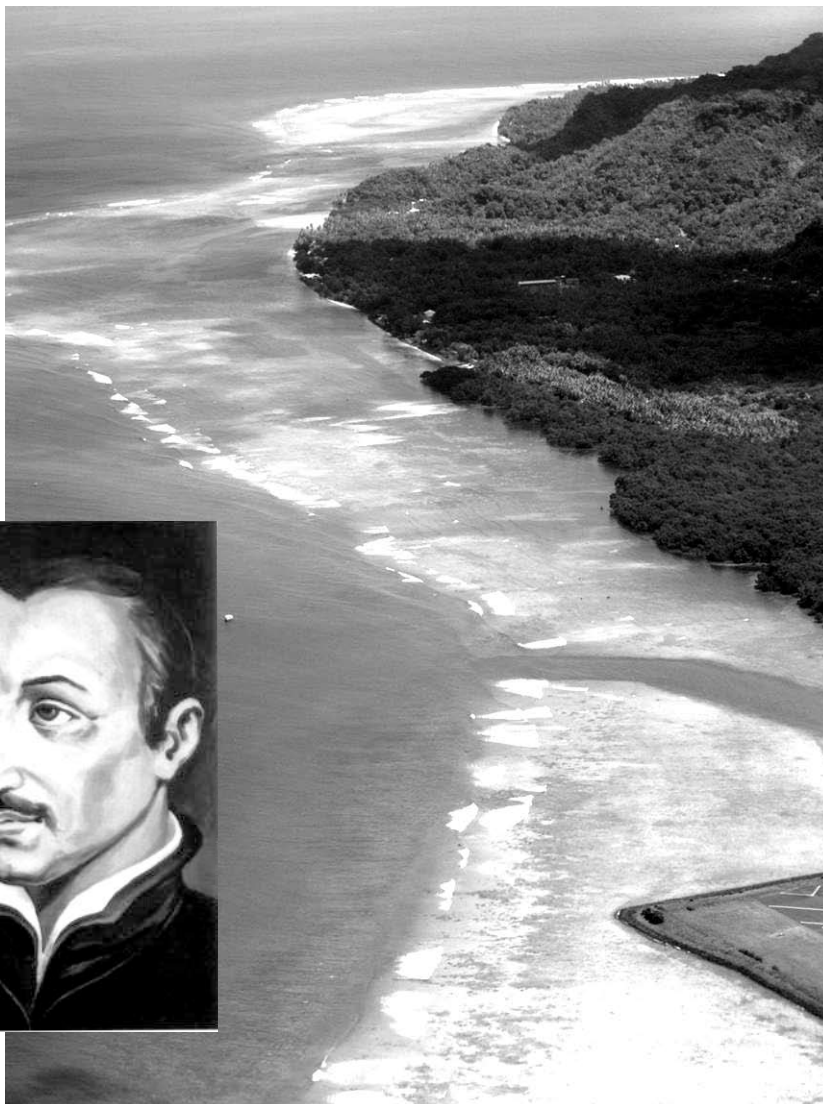

Fortalesa i tenacitat

Ens ha semblat oportú explicar amb detalls la infància i primeríssima joventut de Diego Luis, perquè són molt reveladores del seu caràcter, marcat per una fortalesa i una tenacitat indiscutibles, alhora que una gran capacitat de diàleg. Aquestes característiques de la seva personalitat l'acompanyaran al llarg de la seva vida, i seran definitòries per a l'establiment de la seva missió a les Marianes.

Del 1640 al 1660 Diego Luis residirà a Espanya. Al llarg d'aquests anys s'anirà formant intel·lectualment i espiritualment. Sorgeix amb gran força l'interès per la catequesi, per difondre la doctrina entre els incrèduls i, sobretot, entre els que no coneixen el missatge de Crist. Per a això es prepara amb gran interès i esforç. La seva preparació acadèmica i intel·lectual serà d'una gran solidesa. Això no obstant, aquest és un dels trets característics de la seva personalitat, la formació intel·lectual no té per a ell un valor *per se*, en absolut. Considera que un jesuïta ha de rebre una bona preparació només per ser «apte ministre per a la salvació de les ànimes», com recorda el seu primer biògraf, el també jesuïta Francisco García.

Els anys passen. Entre el 1657 i 1658 es posa malalt en tres ocasions d'unes «terçanes no lleus». Si en surt amb vida, fa vots de consagrar la seva vida a les Missions. Diego Luis es recuperarà. Els seus superiors, però, no veuen amb bons ulls la seva crida a les Índies, perquè consideren que és molt necessari

a Espanya. Malgrat que manté el vot d'obediència, Diego Luis expressa en reiterades ocasions el seu vot d'anar a difondre l'Evangelí entre els indígenes. Així, per exemple, en una carta adreçada al pare general (2 de juliol del 1659) expressa el seu desig de «la conversió de les ànimes, especialment infidels, i del martiri», si bé aquest desig de martiri no ha d'entendre's com una vessant masoquista perquè «no ens en hi de posar fins que el Senyor ens hi posi, i demanar-li que sigui després de dur-li moltes ànimes al cel».

Finalment, el general de la Companyia accedeix als seus desitjos, i el 2 de gener del 1660 rep la llicència per anar a les Índies. Diego Luis arriba a Mèxic el 28 de juliol d'aquell mateix any i el 2 de desembre té lloc la seva professió solemne a la Companyia de Jesús. Residirà a Mèxic entre el 1660 i el 1662, i es consagra a les missions i a la predicació de l'Evangelí. Al llarg d'aquest període també es dedica amb intensitat a la vessant més erudita, sempre vinculada a la difusió de la fe catòlica. El 1661,

amb el pseudònim de Matías de Peralta y Calderón, publica una monografia sobre sant Francesc Xavier. Cal dir que ja al 1653 havia col·laborat amb el pare Nieremberg en un llibre titulat *De perpetuo obiecto festi Immaculatae conceptionis Virginis*, i a Mèxic amplia i reedita l'obra *Casos raros de confesión* de Cristóbal de Vega, publicada anteriorment a Madrid el 1654.

Rumb a Oceania

El 5 d'abril del 1662 surt de Mèxic amb destinació a les illes Filipines. Com era costum, el vaixell es va aturar a les illes dels Lladres (nom que posteriorment el mateix Sanvítores va canviar pel de Marianes) per proveir-se. Per qüestions de seguretat, els religiosos no van poder baixar de l'embarcació. A Sanvítores, però, el va impressionar la pobresa extrema dels indígenes i el seu desconeixement absolut de Déu.

Aquesta primera trobada va marcar indefectiblement el jove jesuïta. El juliol del 1662 va arribar a les Filipines, i hi va residir fins al 1667. La seva presència a les Filipines ve marcada per una predicació i evangelització intensa dels naturals del país, malgrat les moltes dificultats amb els musulmans de la zona. Igual que altres companys d'orde, com el mateix sant Francesc Xavier, Antoni de Montserrat a Àsia o Pedro Páez a Etiòpia, Diego Luis aprèn la llengua i costums del país per poder transmetre la Bona Nova. Però el seu desig és tornar a les oblidades i recòndites illes dels Lladres. Així ho expressa en carta al General del dia 22 de juliol del 1663: «I com que van ser els primers gentils que he vist, se'm va clavar en el cor la trista sort en tanta oportunitat com sembla que hi ha per anar-hi amb els vaixells que van i vénen de Nova Espanya.» Les missives sol·licitant suports i ajudes per a la nova missió són contínues. Ara ens interessa saber que el jesuïta castellà torna a Mèxic el gener del 1668, havent aconseguit l'autorització reial. Malgrat el seu estat de feblesa física («feble de forces, petit de cos, gairebé cec»), el seu ànim és immillorable per iniciar el nou camí.

A Acapulco els esdeveniments es desenvolupen ràpidament, i el 23 de març d'aquell mateix any parteix novament amb destinació a les illes dels Lladres. Allà va arribar, acompanyat per un grup de jesuïtes i un reduït contingent militar, el dia 16 de juny del 1668. Després de quatre anys de predicació religiosa intensa entre els nadius, va ser martiritzat el dia 2 d'abril del 1672.

LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES
per a grans persones grans

Tenim una plaça disponible

NIF: G-08862781 - Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net
Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

Madrid

Creix el nombre de seminaristes a Espanya

El 19 de març se celebra el Dia del Seminari

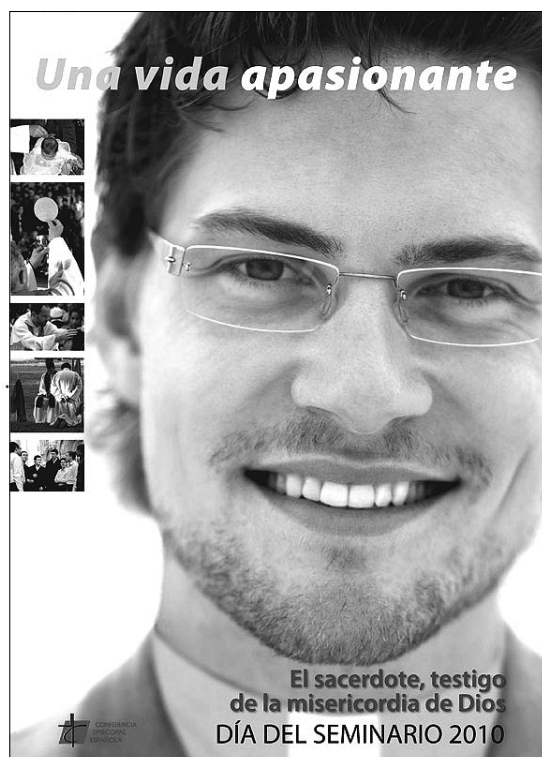
SIC
Madrid

La majoria de diòcesis espanyoles celebren el Dia del Seminari el 19 de març, festivitat de Sant Josep. Enguany el lema triat és «El sacerdot, testimoni de la misericòrdia de Déu», amb el rerefons de l'Any Sacerdotal i, molt especialment, de la figura del sant rector d'Ars, testimoni inigualable de la misericòrdia de Déu. En el curs 2009-2010 s'ha produït un augment en el nombre de seminaristes que es formen als seminaris d'Espanya, que passen de 1.223 a 1.265 en aquest curs. Aquest augment és especialment significatiu perquè trenca la tendència a la baixa que es produïa en els darrers nou anys. Per tant, en termes absoluts s'ha produït un augment de 42 seminaristes pel que fa al darrer any.

En el proper dia del Seminari reflexionarem sobre la misericòrdia viscuda i testimoniada pel sacerdot, que és una dimensió primordial i capital de la seva vocació concreta: la relació amb Crist pastor misericordiós; una relació que ha de créixer gradualment i a poc a poc durant els anys de formació al seminari.

El cartell de la campanya, a més del lema, mostra el recorregut d'«Una vida apassionant», on es veuen els diferents moments significatius del ministeri sacerdotal. La vida i la missió del sacerdot, tot i que àrdua i delicada, continua resultant apassionant per a molts joves.

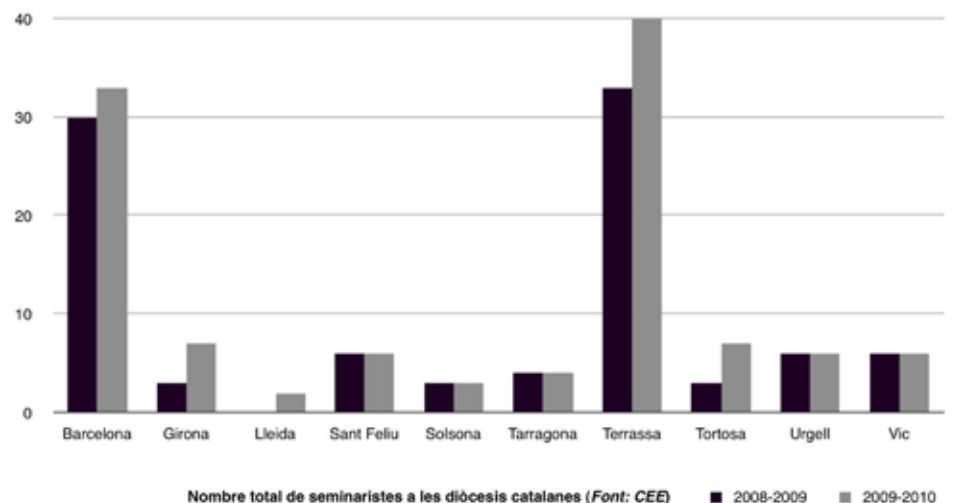
La iniciativa del Dia del Seminari va néixer el 1935. Des d'aleshores, cada any la Jornada arriba amb un lema

nou i l'objectiu de suscitar vocacions sacerdotals mitjançant la sensibilització, dirigida a tota la societat, i en particular a les comunitats cristianes.

Com que el dia de Sant Josep no sempre és festa civil a totes les comunitats autònomes d'Espanya, des de fa un parell de dècades la Jornada del Seminari se celebra el 19 de març i també en el diumenge més proper. Amb tot, l'Església ha conservat per a la festivitat de Sant Josep el caràcter del dia de precepte.

El Papa recorda que continua sent imprescindible un discerniment vocacional curós i «com en els temps difícils del rector d'Ars», escriu Benet XVI en el missatge amb motiu de l'Any Sacerdotal, «cal que els sacerdots, amb la seva vida i obra, es distingeixin per un testimoni evangèlic vigorós».

Celebracions diocesanes

BARCELONA

- El 20 de març, a les 17.00, jornada de portes obertes al Seminari Conciliar de Barcelona (c/ Diputació, 231): a les 17.00, visites guiades i pregària; a les 19.00, Rosari; a les 20.00, eucaristia presidida pel bisbe auxiliar de Barcelona, Mons. Sebastià Taltavull.
- El 21 de març, a les 19.00, missa presidida pel cardenal Lluís Martínez Sistach, al Seminari Conciliar de Barcelona i ordenació d'un diaca. Podeu seguir-la en directe per Ràdio Estel a partir de les 18.30.

GIRONA

- El 18 de març, de 18.00 a 19.30, pregària per les vocacions a l'església del Mercadal de Girona.
- El 19 de març, a les 21.00, el bisbe de Girona, Mons. Francesc Pardo, presideix la vetlla de pregària amb joves al Seminari diocesà.

TARRAGONA

- El 19 i 20 de març, a les 20.00 i 13.30 respectivament, Espai Vocacional per als nois que vulguin valorar el seu projecte de vida a la llum de l'Evangeli. Serà a l'edifici del Seminari de Tarragona.

TERRASSA

- El 20 de març, de 10.00 a 13.00 i de 16.00 a 19.00, jornada de portes obertes al Seminari Diocesà (c/ Santjoanistes, 2 - Valldoreix); a les 21.00, vetlla de pregària a la parròquia de Valldoreix.

Tres de cada quatre alumnes trien Religió catòlica

SIC / Madrid

La Comissió Episcopal d'Ensenyament i Catequesi de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE) ha elaborat l'informe anual sobre el nombre d'alumnes que reben formació religiosa i moral a l'escola. Les dades han estat aconseguides als col·legis i institucions de tot Espanya.

En el curs 2009-2010, l'ensenyament religiós i moral catòlic és, una altra vegada, l'opció majoritària, triada voluntàriament per tres de cada quatre alumnes. En l'actualitat cursen l'assignatura 3.430.654 alumnes sobre un total de 4.759.190, la qual cosa representa un 72,1%.

Per tipus de centres, ha augmentat el percentatge d'alumnes que cursen religió a l'escola catòlica (99,5%). En els de titularitat estatal, la mitjana percentual entre totes les etapes és del 64,1% i en els d'iniciativa social civil, la mitjana se situa en el 71%.

Les dades són especialment significatives si tenim en compte les dificultats a les quals s'ha d'enfrontar al seu torn l'ensenyament d'aquesta assignatura. Els bisbes han denunciat en diferents ocasions que la Llei Orgànica d'Educació (LOE) ha introduït noves traves perquè els alumnes optin en igualtat d'oportunitats per l'ensenyament de la Religió catòlica en els diferents trams d'ensenyament. Entre elles, destaca la configuració de l'assignatura com si fos una matèria marginal i un pes afegit a la càrrega curricular. A pesar de les greus dificultats, els pares i alumnes exerceixen cada any, voluntàriament i majoritàriament, el seu dret fonamental de triar la formació religiosa i moral catòlica. Per això, els bisbes els agraeixen la confiança dipositada en l'Església i, en particular, reconeixen la tasca dels professors de Religió que, enmig de tants obstacles jurídics, acadèmics i socials, serveixen amb zel i lliurament a la formació religiosa dels seus alumnes.

Pamplona

Celebrada la primera Xavierada

OMPRESS / Pamplona

El diumenge 7 de març va tenir lloc la primera Xavierada en la qual van participar prop de 10.000 pelegrins. Durant l'eucaristia, celebrada al costat del Crist de Sant Francesc Xavier, patró de les missions, l'arquebisbe de Pamplona-Tudela, Mons. Francisco Pérez González, director nacional de les Obres Missionals Pontifícies va encoratjar els joves a seguir l'Evangeli: «A l'esplanada veig que sou joves gairebé tots, com era Xavier, com era Moisès quan va sentir per primera vegada el seu nom. I puc constatar que, contràriament al que pensen molts, l'Evangeli atreu profundament els joves; segurament perquè quan ens trobem amb el Senyor, ens adonem que, per sobre del benestar efímer i moltes vegades enganyós que ens ofereix la nostra societat, hi ha una felicitat veritable. Al Papa li agrada repetir als joves: "La felicitat que busqueu, la felicitat que teniu dret d'assaborir té un nom, un rostre, el de Jesús de Natzaret." Per part meua, em vull fer ressò solemne del lema d'aquesta Xavierada i convidar-vos en nom del Senyor: "Vine i segueix-me, com Francesc Xavier".»

Punt de vista

Ezequiel Mir Casas

El diàleg interreligiós com a pedagogia social

La cultura actual no ens demana i proposa un esperit de divisió entre els grups humans, sinó de convivència pacífica i solidària entre ells. Els éssers humans som diferents els uns dels altres i aquestes diferències ens han de servir no per allunyar-nos, sinó més aviat per enriquir i donar varietat a la nostra convivència. Cal diferenciar i oposar dos conceptes: diversitat i diferència. La diversitat és el fet d'aquesta desigualtat humana que, en el fons, enriqueix l'ésser de les persones; aquesta sembla que és condició d'excel·lència.

Però el perill rau en el fet que la diversitat degeneri en «diferències» entre uns individus i uns altres, en forma d'avantatges per a uns i desavantatges per als altres.

Diferenciem dos conceptes: multireligiositat i interreligiositat.

Multireligiositat: expressa només la simultaneïtat en l'espai i el temps de diferents religions i el respecte per la diversitat, però sense incorporar els seus elements enriquidors i prescindint de les seves mútues implicacions.

Interreligiositat: expressa una negació de predomini d'unes religions damunt d'unes altres i una conseqüència del respecte per les diferències de les minories, que no han de ser assimilades per la religió majoritària i desaparèixer, sinó engrandir-se mútuament.

Lògicament, la interreligiositat pressuposa la multireligiositat. La proposta és el diàleg interreligiós

com a pedagogia social. El diàleg interreligiós com a exemple i creador de pedagogia. D'una pedagogia que concediria a tots els membres d'altres religions idèntica igualtat d'oportunitats.

Per tant, el diàleg interreligiós com a pedagogia social seria un procés típicament humà i intencional, coherent amb la pluralitat, adreçat a l'optimització del desenvolupament de les habilitats i competències referides: a) a la diferència, a la peculiaritat i a la diversitat de les religions, i b) a la pròpia identitat religiosa, a la dels altres i a la de les comunitats.

Els objectius del diàleg interreligiós com a pedagogia social, podrien ser els següents: comprendre la necessitat d'una convivència interreligiosa; tenir una actitud de solidaritat pel que fa a les persones d'altres grups religiosos; respectar i tolerar les distintes formes d'entendre la vida; Valorar els aspectes positius d'altres religions; Fomentar l'obertura que faciliti l'enriquiment personal i religiós mitjançant la incorporació adaptada d'altres models religiosos, etc.

El diàleg interreligiós, que respecta totes les religions, cerca el seu mutu enriquiment i la seva barreja convivencial, garanteix els drets dels individus i defensa la igualtat sense cap distinció.

Ser religiós avui equival a ser interreligiós en el sentit que, en un món de pluralisme religiós, la relació positiva amb els creients d'altres religions és una exigència ètica.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona

60 anys de sacerdoci

Toco el timbre de la porta d'un convent. M'adono que, al cancell, hi ha un senyor arraulit. Em reconeix. És un sacerdot. Està assegut en un «sis-cents» —una mena de caminador— per sostenir-se quan camina. Un artefacte senzill que permet també seure-hi per reposar una mica. El mossèn hi descansava. Havia hagut de caminar per una pujada.

M'alegro de trobar el sacerdot i l'ajudo per entrar al monestir. És simpàtic i xerraire. Em saluda amb un somriure i m'explica que la malaltia de Parkinson el dificulta de poder caminar sense cap ajuda. «Noi —em diu— el Parkinson em limita molt; no puc pas prescindir d'aquest aparell tan útil.» Em comunica, amb el rostre ple de joia, que el 19 de març d'enguany, farà seixanta anys de la seva ordenació sacerdotal.

Com que el mossèn conserva una gran claredat mental i molt sentit d'activitat, em lliura un escrit, encapçalat així: «Pregària de tardor.» M'explica que fa uns quants dies, va trobar un company liturgista. Mn. Josep Maria li remarcà el segon paràgraf de la pregària escrita. El fragment de l'oració col·lecta del diumenge vint-i-sis del temps litúrgic de durant l'any: «Oh Déu, mai no manifesteu tant la vostra omnipotència com quan perdoneu i us compadiu...» Em repetí

aquestes paraules i, dues vegades més, va referir-se a la compassió divina.

No em puc resistir de transcriure alguns fragments del que es pot llegir en el seu recordatori del seixantè any de sacerdoci. «Des del meu cor / presento la meua súplica, Senyor Jesús, / a Vós, que sou el Camí, la Veritat i la Vida. / Doneu nova llum als meus ulls / perquè descobreixi que mai no manifesteu tant la vostra omnipotència / com quan perdoneu i us compadiu. / Ensenyeu-me a recordar / el meu passat tan llarg, / sense anguniejar-me, perquè el vostre amor perdura sempre.

»Feu que aprengui —continua— a saber conviure amb les noves limitacions, / pròpies de la meua edat. / Ajudeu-me a acceptar amb serenor / les dificultats i els sofriments, / i a gaudir d'aquelles petites coses / vingudes de les vostres mans. / Feu que us estimi de cor fins al final, a Vós, i també als qui m'envolten, / tot esperant la vostra abraçada d'amor i felicitat / que m'endinsarà en aquell "lloc" que m'heu preparat per sempre més.» Els 60 anys d'aniversari de l'ordenació de mossèn Josep Maria prou valen aquest any, que l'Església dedica als sacerdots. La conversa va retardar la meua puntualitat. Però valia la pena.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà

(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

El Crist de Benito Prieto

Cap als anys cinquanta, jo era seminarista. De vegades, discutíem sobre art abstracte, Tàpies i Tarrats, o figuratiu, Togores i Pruna. En escultura admiràvem el sensualisme mediterrani de Clarà i vam descobrir l'ètnic de Guayasamín, a la bienal de Barcelona. Jo vaig quedar enlluernat per la Immaculada de Tomàs Bel. En aquest apassionament estètic, vaig llegir un número de la revista *Razón y Fe* on publicaven un estudi, acompanyat de fotografies, d'una pintura de Crist a la creu molt singular. L'autor era Benito Prieto. Em va impactar molt.

Van passar els anys i vaig poder aconseguir una reproducció d'aquesta pintura, que, ampliada, va presidir moltes pregàries de joventut, per Quaresma i Setmana Santa. Cap als anys noranta, gràcies al programa de televisió *¿Quién sabe dónde?* vaig contactar amb algú interessat, deixeble i admirador de Benito Prieto, que feia la tesi doctoral precisament sobre aquest pintor. Vull fer un plantejament breu. La primera representació de Jesús Crucificat, (segle II o III) si la podem anomenar així, és un grafit blasfem. Es tracta d'un noi romà que es mofa d'un company, perquè adora un ase crucificat. L'original està al Capitolino de Roma i és conegut com el d'*Alexamenos*. A Síria hi ha les reverents representacions primerenques, segons demostra el meu amic I. Peña o.f.m., que va ser un bon arqueòleg en aquest país. A Occident el primer exemple el trobem a la porta de la basílica romana de Santa Sabina, segle V, i sembla que és únic d'aquest època. El romànic s'atreveix amb les «majestats» serenes, abillades de túnica real i coronades. El gòtic és més audaç i s'apropa ja al patetisme de la mort del Redemptor. Un exemple meravellós és el *Devot Crist* de la catedral de Perpinyà. Després hi ha la representació de l'agonia, generalment suavitzada, per no ferir sensibilitats. Un bon exemple és el famós de *Limpías* o, ja mort, el sereníssim de Velázquez. La meua pietat cristiana es va veure influïda des de la infantesa per dues imatges d'aquest estil i bona qualitat, molt apreciades i visitades pel meu pare, davant les quals resava amb fervor, totes dues a Burgos, una a la catedral i, l'altra, a San Gil.

Cal afegir a l'experiència estètica, les prèdiques i les meditacions que vaig sentir durant la meua època de batxillerat i seminari, per comprendre amb quina satisfacció vaig contemplar aquesta pintura de Benito Prieto, que representava Crist en el moment suprem de la mort. Satisfacció, perquè tan sols la mirada em deia molt més del que havia sentit. Sorpresa impressionada, per l'eloqüència del plasmà silenci. Davant d'ella, recordem el sonet anònim tan preuat d'Unamuno: «No em mou el meu Déu, per estimar-te... Tu em mous, Senyor, em mou veure't clavet a la creu i escarnit, em mou veure el teu cos tan ferit, em mouen els afronts i la teua mort.» Encara que a aquest estil l'anomenem realisme o hiperrealisme, no és cap fotografia feta amb pinzell. Si imaginéssim que es va poder fer una instantània d'aquest moment sublim, sens dubte que el resultat no tindria la solemnitat que transmet el Crist de Prieto. Recomano a tots els lectors, molt especialment als catequistes, que cerquin a internet Benito Prieto i que imprimeixin la imatge per utilitzar-la el Divendres Sant. (Continuaré)

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viui70@yahoo.es

Anècdotes simpàtiques

El sentit de l'humor és imprescindible en la vida. El sentit de l'humor és el motllo on cal llançar les coses que no es poden assolir d'una altra manera. També als «carrers», en aquest sentit ampli de la paraula que contemplo des de la finestra a la vida hi ha coses que, en el seu moment, ens arrenquen un somriure o una rialla respectuosa.

Avui us faré cinc cèntims d'algunes de les anècdotes curioses que ens poden mostrar aquest aspecte jocós de la vida.

Era un home feliç que, malgrat que vivia al carrer, el vi li alegrava el cor i mostrava gairebé sempre el costat més simpàtic de la vida. Ocurrent i ràpid en les seves respostes sempre em feia riure amb els seus acudits personals. Una tarda, durant l'Eucaristia del diumenge, després d'estar amb la mà estesa a la porta del temple va entrar per participar-hi, es va asseure al meu costat. No podia dissimular l'estat d'embriaguesa, fins i tot per la fortor que feia. Es va comportar, la veritat. Però, en un moment determinat, durant les pregàries dels fidels, una dona va fer una petició per les famílies, tot demanant que estiguessin unides. Aleshores el nostre amic va arrodonir la petició: «Doncs, Senyor, a mi si no m'ho concedeixes amb caràcter retro-actiu...»

L'altre dia a psiquiatria d'una de les presons que freqüento, se'm va acostar un noi i amb un somriure d'orella a orella, em va dir: «Definitivament, ets un àngel... és que em recordes la meua àvia.» Un àngel una mica vell, vaig pensar, però si això li alegra el dia, ja està bé.

Quan, fa uns dos o tres anys va sortir aquella ordenança pel que fa a la neteja dels carrers, i la policia lluitava contra la mendicitat, un captaire que coneixia em va explicar que se li va acostar un guàrdia i li va dir que no podia pidolar perquè li posaria una multa, ell va respondre: «I, per què es pensa que demano? Per poder-la pagar sense declarar-me insolvent.» El policia no va saber què respondre.

Feia poc temps que aquell amic meu havia sortit de la presó on havia passat uns quants anys. Volia fer un canvi a la seva vida i va començar per arreglar casa seva a poc a poc, amb gran alegria per part de la seva dona i la seva filla. Un dia una cosa, un altre dia una altra. Pintava, posava mobles que arreglava ell mateix dels que trobava pel carrer... Jo l'animava sempre que anava a casa seva i veia els canvis. Era un pis molt vell del Raval. Una tarda vaig quedar sorpresa en veure un grapat considerable de rajoles. «És que estic fent una dutxa. Prou de rentar-nos amb un cubell.» I, com que va veure que podia sospitar de la procedència de les rajoles, em va dir: «No, no es pensi que les he robades. Per a mi això ja és cosa del passat. Però tinc un amic que encara roba i me les ha donat.»

Estimar la gent no està renyit amb riure-se'n una mica de les seves coses...

Zoom

Eduard Brufau

Escolania de Montserrat

La gran nevada que va afectar el 8 de març passat gairebé tot Catalunya, malgrat els nombrosos problemes que va provocar, va deixar estampes curioses. Al santuari de Montserrat, per exemple, els escolanets van poder gaudir sense problemes seriosos de la neu a la plaça del monestir, deserta de pelegrins i visitants. L'escolania ens deixa, així, una de les imatges més amables d'un dels temporals de vent i neu més durs dels darrers anys.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

La substitució dels símbols

Tres mostres. Primer, durant un dinar, un dels comensals pregunta: «Us heu fixat que l'ajuntament de Barcelona vol convertir la torre Agbar en el símbol publicitari per excel·lència de la ciutat i desplaçar així el temple de la Sagrada Família?» Segon, en un despatx de l'administració pública hi havia penjat un crucifix. Qui el va ocupar el va despenjar de la paret perquè no corresponia en aquest lloc tenir símbols religiosos. Al cap de poc temps, hi havia un pòster esplèndid de Buda. En preguntar a l'inquilí del despatx va afirmar: «Transmet molta pau.» Tercer, Barcelona Cultura publica un pòster, fet per l'alemanya Sonja Wimmer, en el qual hi diu: «La Laia ens convida a la festa», que va del 12 al 14 de febrer del 2010. La invitació de Jordi Hereu, alcalde de Barcelona, no pot ser més explícita: «Durant aquests dies màgics, tots els barcelonins i barcelonines homenatgem la valenta Laia, la nena que es va rebel·lar per defensar els seus ideals. I per festejar-ho, hem preparat activitats per a tota la família.» Es refereix a santa Eulàlia, copatrona de Barcelona. Els exemples es poden multiplicar, malgrat que personalment vull relativitzar-los i no sempre caldria exagerar-ne la importància. No obstant això, l'actitud de fons té gran transcendència, perquè es tracta de la substitució dels símbols.

Hi ha un pla estratègic per substituir els símbols, fonamentalment religiosos, per altres propostes? Entenc que es vulguin retirar els símbols franquistes, perquè van correspondre a una imposició fruit d'una dictadura i perquè els organismes democràtics de forma transparent així ho han establert. Tothom ho sap, malgrat que encara queden residus a la vista. Substitució que pot tenir el perill, si no es vigila, d'eliminar de la història una pàgina dolorosa, amb el risc major de repetir-la pel fet d'ignorar-la.

Els símbols religiosos, en canvi, són el resultat de segles d'història. Gairebé mil anys abans que Catalunya fos una nació, el cristianisme havia arrelat al seu territori. Els primers escrits en aquesta llengua romànica corresponen a textos cristians. Les festes van ser reclams populars. Grècia ha evolucionat fins als temps moderns, però no ha volgut eliminar mai els herois mítics, que configuren la grandesa de la seva cultura. Resulta curiós que autors excel·lents, que es consideren agnòstics en matèria de religions, com Joan F. Mira, siguin grans defensors de la cultura cristiana. Els creients, sovint, estan acomplexats en aquest terreny.

El lema de les primeres eleccions guanyades per Felipe González tenia resonàncies d'Heràclit. Una aposta pel canvi davant la permanència de Parmènides. Va guanyar el canvi i Alfonso Guerra, va proclamar el 1982: «El dia que marxem, Espanya no la coneixerà ni la mare que la va parir.» En gran part ha estat veritat, perquè darrere d'aquesta frase es va elaborar una estratègia. Calia canviar moltes coses, certament, però no llençar per la finestra el nen i l'aigua bruta de la palangana. En qualsevol canvi, cal preservar els valors reconeguts. Una substitució radical condueix al desarrelament i a l'empobriment. Aquest és el país que volem o és que el que ens han muntat, de manera gairebé imperceptible? No és ètic eliminar la riquesa multisecular apel·lant a un passat immediat, que es rebutja perquè va ser una dictadura. N'hi ha que continuen instal·lats en la primera part del segle XX, víctimes de la seva pròpia ideologia.

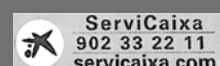

La Passió de Reus

Direcció: Josep Maria Llop i Cabré

Teatre Fortuny de Reus
Dies 27 i 28 de març del 2010
a les 18.30 h.

Venda de localitats:
Pels terminals de ServiCaixa
Per telèfon: **902 332 211**
(servei permanent 24h)

Dies de l'actuació:
Taquilla del teatre, una hora abans de començar l'espectacle.

Per a més informació:
De 11 h a 13 h i de 18 h a 20 h, al telèfon 977 315 730.

Des del monestir

Centenari d'Aita Patxi,
el Maximilià Kolbe basc

El 10 de març s'han complert cent anys del naixement, a Libano de Arrieta (Biscaia), de Victoriano Gondra Muruaga, popularment conegut com Aita Patxi, Pare Francesc. És sobretot famós perquè, en el camp de treball on era un més entre els *gudaris* (soldats de l'exèrcit d'Euskadi) presoners, es va oferir per reemplaçar un pres que anaven a afusellar. Com sant Maximilià Kolbe, però tres anys abans, i ho va fer en dues ocasions. Cap dels dos no era basc ni cristià. Que el seu oferiment no fos acceptat no treu res de la caritat perfecta amb què es va oferir. En un dels dos casos el comandant del camp, per comprovar si feia comèdia, va dir que acceptava la substitució i va disposar un simulacre d'afusellament. Aita Patxi va demanar només uns moments per recollir-se en oració i es va col·locar serenament al lloc que li indicaven. La primera biògrafa de Maximilià Kolbe, Maria

Winowska (una polonesa que va viure molts anys a Barcelona i tenia molta relació amb Montserrat), començava la seva obra dient que en saber la mort heroica del P. Kolbe va voler conèixer la seva vida, perquè «la mort —deia— no s'improvisa; es prepara amb tota una vida». El mateix em va passar a mi amb Carrasco i Formiguera, i ara amb Aita Patxi. Per a la biografia que em van demanar els Pares Passionistes bascs (*Aita Patxi. Prisionero con los gudarís*, Claret, Barcelona, 2006) vaig parlar amb moltes persones que l'havien tractat i vaig examinar tota la documentació disponible, inclosa la *positio* de la seva causa de beatificació, que conté declaracions impressionants, i vaig comprovar que aquells dos actes d'ofertament, encara que no culminessin en afusellament, no eren més que la punta de l'iceberg de tota una vida de pietat i de caritat.

Tothom es feia creus de la seva caritat envers els que ell anomenava *hermanos presos*. Més d'un em va dir: «No sóc creient, però en el Déu d'Aita Patxi sí que hi crec.»

Si, com sembla, és ben aviat beatificat, serà el primer del bàndol republicà. Per a ell l'amor a Déu i a Euskadi eren una sola caritat. El cardenal Gomà deia que els catòlics nacionalistes bascos pecaven si lluitaven al costat dels comunistes. Aita Patxi, una vegada que el batalló del qual era capellà, massacrà per l'aviació i l'artilleria franquista, es desbandava, els aturava dient: «No fugiu, que és pecat!» El bisbe Ricardo Blázquez, en el pròleg a la meua biografia, ha escrit: «Aita Patxi és un exemple lluminós de fe, d'amor, de zel apostòlic i de pau amb tots. La seva vida i ministeri foren un regal de Déu, que fa resplendir la seva santedat en els pobres i els humils.»

Hilari Raguer
Monjo de Montserrat

La sal de la terra

El terratrèmol d'Haití,
pedra de Sísif

A mitjan segle XVIII, el dia de Tots Sants del 1755, el terratrèmol de Lisboa, opinava T. Adorno, va transformar la cultura i la filosofia europees. Va quedar penjat el cartesià «penso, per tant existeixo»; es va esquarterar una aparent innocència i certesa fundacional. El diví rellotger amb la seva capacitat ordenadora, no moral sinó matemàtica, semblava massa lluny de l'esglai i del dolor. *El millor dels mons possibles*, de Leibniz, va ser caricaturitzat per Voltaire a *Candido o el optimista* (1759), en sostenir, com a tot remei, un raonable pessimisme.

Si el terratrèmol de Lisboa va ser el taló d'Aquiles d'aquella justificació de Déu o «teodicea», el terratrèmol d'Haití del 12 de gener de 2010 podria ser la pedra de Sísif per a la interconnexió «postmoderna». Aquesta catàstrofe natural i humanitària és una sagnant vergonya per al primer món ben pensant però tan incapaç o anestesiat per respondre al dolor de l'altre com preocupat pel propi malestar financer. Per què semblen sempre lluny la fam i la malaltia aliena? Potser ens

preocupa més el sentit de l'esperança de l'home que la justificació de Déu?

Malgrat que tampoc no és fàcil esperar o creure en la utopia d'un món millor després dels tres-cents anys de revolucions i absolutismes, esclavitut i gulags, guerres incivils, guerres mundials, holocaustos i genocidis. No és fàcil explicar la barbàrie. Per això sembla tan oportú qüestionar la justificació de l'home com seguir preguntant pel paper de Déu.

El silenci pot ser un tipus de resposta quan les paraules son insuficients però no significa deixar a la seva sort un poble, un país, un continent on no hi ha negoci. Silenci actiu, però sempre inconformista. Callar a aquest gran Déu desconegut és un plantejament de la mística —acompanyar més que comprendre el dolor i la mort. Sense paraules, però amb fets. Calen fets, no paraules. La proximitat és el primer gest senzill i la porta per a l'ajuda sincera i fraterna. Càritas és a primera línia, l'entrega desinteressada anunciada per Jesús de Natzaret i continuada sota el nom d'*àgape*

—caritat— per la tradició cristiana.

Però el silenci davant de tant de dolor i la caritat o solidaritat obliguen a denunciar la injustícia d'un capitalisme sense entranyes i la complicitat de certa cooperació al desenvolupament. Amb transparència en la gestió dels mitjans cal potenciar i fer créixer equips i persones nadius. I amb l'almoina seguir acumulant per a les primeres necessitats i després excavar pous, construir cases que no s'enfonsin després dels terratrèmols, obrir camins, aixecar hospitals i escoles que permetin formar i treballar infermers i metges, fusters, paletes, arquitectes, enginyers nadius. Caldrà noves Nacions Unides (ONU), menys burocratitzades i més eficients perquè arbitrin un altre ordre mundial. Necessitem despreniment, austeritat, renúncia, fins i tot al protagonisme perquè podem, entre tots, construir una esperança oberta a creients o no. Serà bona notícia per a «pobres pastors que dormen al ras» així com per a tots els homes de bona voluntat entossudits a donar o compartir, com aquell bon samarità amb el seu proïsme.

Federico Diego
Espuny
Pedagóg

Mirada al món

Camí de Santiago, camí de conversió

Ja som al mes de març, una època en què es torna a omplir de pelegrins el camí —més encara si és Any Sant—; un mes en què la primavera es comença a despertar a poc a poc, recobrant la natura els seus càlids colors i els seus perfums embriagadors; uns dies que, per als cristians, es transformen en una nova oportunitat de retrobament personal, amb els altres i amb Déu, un temps de conversió.

Intento pensar què és allò que està arrelat amb tanta força en l'ésser humà i que ens impedeix mirar-nos als ulls i descobrir en l'altre el rostre de Déu. O què és allò que no ens deixa a nosaltres ser reflex d'Ell per al qui tenim a prop. Dit amb

altres paraules, per què ens costa tant estimar i deixar-nos estimar?

La resposta no és gens fàcil però una aproximació pot ser l'orgull, o la falta d'humilitat. Sovint caminem per la vida sense acceptar-nos tal com som, esperant dels altres i de nosaltres mateixos coses impossibles, somiant que el dia tingui més de 24 hores, confiant que mai no ens posarem malalts, i volent ser perfectes amb tot. Per estimar cal que ens atrevim a mirar-nos al mirall, però no al que hi ha en alguns centres d'oci que ens desvirtualitza i diverteix, no! Cal que ens mirem al mirall del cor i per això necessitem espais de silenci. El pelegrí, en aquest camí cap a Santiago, té

l'oportunitat també de fer silenci, de contemplar el seu cor i de fer-lo més humil. El fet de no saber què passarà al llarg del dia ni on dormirà, o el mateix cansament del cos i l'ànima a mesura que van avançant els quilòmetres fa que es vagi quedant sol, amb ell mateix. I des d'aquí la humilitat anirà sorgint amb dolor i alegria a la vegada, amb mort i resurrecció.

Serà segurament llavors com, així com aquell que ha viscut el temps de Quaresma amb profunditat, podrà convertir-se a l'amor. Serà llavors quan amb una paraula d'acollida, amb un somriure o amb una petit gest de tendresa podrem estimar mirant-nos als ulls.

Marta Miquel
Grau
Santiago de
Compostel·la

¿y ahora?

DISEÑO - SOSTENIBILIDAD = W + W

W+W es el resultado de la ambición de Roca a la hora de incorporar soluciones nuevas, únicas e innovadoras en los espacios de baño. Una solución que contribuya al diseño y sostenibilidad al unir el inodoro y el lavabo en una sola pieza. Su sorprendente diseño lo hace ideal para espacios reducidos, pero su gran aportación es la tecnología que permite reutilizar el agua usada en el lavabo para llenar la cisterna del inodoro. Un producto único que Roca ha hecho realidad.

Roca

THE FADING GIORAI
BATHROOM BRAND
www.roca.com

Cartes del lector

Suïcidi, primera causa de mort a Espanya

Darrerament hem sabut, segons un informe de l'Institut Nacional d'Estadística, que al nostre país el suïcidi s'ha convertit en la primera causa de mort no natural. No seré jo qui jutgi els motius que han portat aquestes persones a prendre aquesta decisió.

Estem en una societat que prescindeix de Déu i lloa comportaments «alegremment transgressors», sense normes ni consideracions morals, la qual cosa condueix al «consumisme i a la desesperança». El desig sempre insatisfet amb què vivim cada dia no és una condemna. El que passa és que quan una societat que prescindeix de Déu i comprèn la realitat com si Ell no existís, quan surt un problema, com que no té fe on agafar-se, no troba cap altra solució.

He llegit la carta que ha escrit Mons. Francisco Gil Hellín, titulada *Una societat malalta*. En un dels paràgrafs diu: «El que ara necessita Espanya urgentment és tornar a Déu. Tenim, certament, gana de pa —atur alarmanant—, de cultura —uns nivells educatius molt baixos—, de benestar —més i millors cobertures socials. Però la necessitat més urgent i general és reconèixer que hem de fer un canvi ètic radical, sortir del nostre egoisme, i entrar en la lògica del do, de la gratuïtat, de la solidaritat, del respecte mutu, de la pau social i familiar, dels conceptes de bé i de veritat. Diguem-ho clarament: necessitem reconèixer-nos pecadors, acudir al perdó i reiniciar el camí del bé i de la veritat.»

Per això, hauríem de tenir la certesa que Déu ens espera, com el pare de la paràbola, amb els braços oberts, tot i que no ens ho mereixem. Tant li fa el nostre deute. Com en el cas del fill pròdig, segur que un bon nombre d'aquestes persones que un dia van decidir llevar-se la vida, «potser» per una petitesa, no ho haurien fet. Per què no intentem tornar a Déu? Ell sempre ens acull.

ANA CARMEN TRUJILLANO
Màlaga

Pobresa i deute extern

El Papa, en el document enviat als mandataris que formen el G-8, amb motiu de la darrera reunió a Roma, va recordar que Joan Pau II estava convençut que l'alliberament del pesat fardell del deute extern dels països més pobres i l'eradicació de les causes de la pobresa extrema al món depenien de la plena assumpció de les responsabilitats solidàries amb la humanitat que tenen els governs i els estats econòmicament més avançats.

Una prova d'això és que després del gran impuls del Jubileu de l'Any 2000 pel que fa a solucions adients a les problemàtiques relatives al deute i a la vulnerabilitat econòmica d'Àfrica i altres països pobres, i gràcies als canvis notables en l'escenari econòmic i polític mundial, la majoria de països menys desenvolupats ha pogut gaudir d'un període

Compartir pregària amb els monjos

Agraeixo moltíssim el gran encert de Ràdio Estel de transmetre la pregària de Laudes i Vespres que fan els monjos benedictins des del monestir de Montserrat.

Disposant del llibre de *Litúrgia de les hores*, procuro seguir el rés dels salms puntualment, a tres quarts de set de la tarda. Concretament, el dimarts 2 de març, amb les reflexions següents: «No podeu ser servidors de Déu i dels diners»; «A vista de tothom moren els savis moren els ignorants i abandonen als altres la fortuna»; «Diu el Senyor: "Reuniu tresors al cel"».

A part que proporciona una bona meditació quaresmal en el camí cap a la Pasqua, és una bona estona de pregària compartida amb una comunitat i això comporta il·lusió i dona sentit a la pròpia vida. He recordat un amic a qui li agradava pujar amb el cotxe a les vespres de Montserrat i ho va fer fins poc temps abans de morir. Que content que hauria estat avui de poder-ho fer tranquil·lament des de casa.

Moltes gràcies a tots els qui ho feu possible.

LLUÍS TARRUELL i PLANS
Sabadell

de creixement extraordinari. I en aquest escenari hi va haver la possibilitat d'aconseguir l'objectiu fixat per la comunitat internacional de fer desaparèixer la pobresa extrema abans de l'any 2015.

Malauradament, constata el Pontífex, la crisi financera i econòmica que afecta tot el planeta des de principis del 2008 ha mutat el panorama i ara no només s'ha apagat l'esperança d'eradicar la pobresa extrema, sinó que fins i tot hi ha la possibilitat que caiguin en la misèria poblacions que fins al moment gaudien d'un benestar material mínim.

DOMINGO MARTÍNEZ MADRID
Baños de Valdearados (Burgos)

Notícies desmoralitzadores

No veig ni comprenc per què el món no reacciona. La globalització és un fet. Els mitjans de comunicació ens ho demostren. Aquests mitjans, que són ressò de la humanitat, en lloc d'encoratjar en positiu donen tantes notícies criminals, negatives i descoratjadores que desmoralitzen. Que siguin constructius! Que potser només passen coses nefastes als pobles i les cultures? Tot i que ha estat consolador veure com ha reaccionat la humanitat davant dels desastres d'Haití, de Xile i Turquia.

CARMEN FERRER
Barcelona

El sistema de préstec a les biblioteques

Vull expressar la meua disconformitat sobre la nova política de préstec que la Xarxa de Biblioteques de Barcelona va posar en marxa fa uns mesos. Som usuaris assidus de la biblioteca infantil Joan Miró.

Amb el nou sistema de préstec en què els llibres i els audiovisuals tenen un marge de retorn d'un mes i que se'n poden agafar fins a quinze de cada i d'un sol cop, ens quedem sense.

Sobretot d'audiovisuals (pel·lícules i cedés): l'oferta és molt més baixa (només dos prestatges) que no pas de llibres, i amb la demanda que hi ha, la tria sempre l'hem de fer entre ben poques pel·lícules.

Des d'aquí m'agradaria fer arribar la demanda que s'estudiés la possibilitat de canviar el sistema de préstec (no dic tornar a l'anterior, però sí reduir el temps de retorn actual) o bé d'ampliar en còpies les pel·lícules a disposició dels usuaris.

LAIA CLARAMUNT ESTRADA
Barcelona

Tres de cada quatre

La Comissió Episcopal d'Ensenyament i Catequesi de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE) ha elaborat l'informe anual sobre el nombre d'alumnes que reben formació religiosa i moral catòlica a l'escola. En el curs actual 2008-2009, el 73,6% de l'alumnat tria l'assignatura de Religió. Podríem dir que «tres de cada quatre alumnes trien voluntàriament cursar Religió catòlica a l'escola».

Segons informa la CEE, les dades són especialment rellevants si tenim en compte les dificultats a les quals l'ensenyament religiós i la moral catòlica s'han d'enfrontar a l'entorn, perquè la Llei Orgànica d'Educació (LOE) «ha creat —destaca— noves traves perquè els alumnes optin en igualtat d'oportunitats en l'elecció de l'assignatura de religió catòlica en els diferents trams d'ensenyament». Entre elles, esmenta la reducció d'hores lectives en Educació Secundària o la dificultat per ocupar les places vacants de professors de religió i moral catòlica al començament de cada curs escolar.

Per a la CEE, amb tot, pares i alumnes exerceixen cada any, majoritàriament, el seu dret fonamental de triar la formació religiosa i moral catòlica. Això té lloc amb un govern hostil a tot el que sembla cristià i especialment catòlic.

VALENTÍN ABELEDA CARRILLO
Salt

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Adoptar embrions

Parlant amb uns amics ha sortit el tema de la licitud o no d'adoptar embrions congelats per part d'una família. És ètic congelar embrions? Què s'ha de fer amb la immensa quantitat d'embrions congelats? Quina resposta hi dona l'Església?

Una pregunta delicada i actual. Per respondre-la em cenneixo estrictament al que diu la instrucció *Dignitas personae*:

1. L'embrió humà ha de ser respectat i tractat com a persona des de l'instant mateix de la seva concepció. 2. L'Església considera que és èticament inacceptable la «dissociació entre la procreació i el context integralment personal de l'acte conjugal». 3. La crioconservació «és incompatible amb el respecte degut als embrions humans»: en pressuposa la producció *in vitro*; els exposa a riscos greus de mort o de dany a la integritat física, perquè un percentatge alt no sobreviu al procediment de congelació i descongelació; els priva almenys temporalment de l'acollida i la gestació materna; els posa en una situació susceptible d'ulteriors ofenses i manipulacions. 4. La majoria dels embrions no utilitzats queden «orfes». Els seus pares no els sol·liciten, i de vegades se'n perd el rastre. Això explica l'existència de dipòsits de milers d'embrions congelats en gairebé tots els països on es practica la fecundació *in vitro*. 5. La proposta de posar-los a disposició d'esposos estèrils com a «teràpia» d'infertilitat no és èticament acceptable per les mateixes raons que fan il·lícita tant la procreació artificial heteròloga com tota forma de maternitat subrogada; aquesta pràctica implicaria a més altres problemes de tipus mèdic, psicològic i jurídic. 6. Per donar l'oportunitat de néixer tants éssers humans condemnats a la destrucció, s'ha plantejat la idea d'una «adopció prenatal». Es tracta d'una proposta basada en la intenció il·loable de respectar i defensar la vida humana que, amb tot, presenta problemes ètics no diferents dels ja esmentats. 7. En definitiva, cal constatar que els milers d'embrions que es troben en estat d'abandonament determinen una «situació d'injustícia que de fet és irreparable».

Per això Joan Pau II va fer «una crida a la consciència dels responsables del món científic, i de manera particular als metges perquè s'aturi la producció d'embrions humans, tenint en compte que no s'al·lira cap sortida moralment lícita per al futur humà dels milers i milers d'embrions "congelats"». Fins aquí la resposta de l'Església. Jo afegiria, i aquesta és una opinió molt personal, que n'hi ha que han aventurat que es podria procedir a batejar-los esperant una resolució que de moment no s'entrevéu. Però tampoc no és fàcil.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

Paraula i vida

Les vocacions sacerdotals

El 23 de gener celebràrem la beatificació del Dr. Josep Samsó, màrtir i rector de la parròquia de Santa Maria de Mataró. Estem preparant per al proper 25 d'abril la beatificació del P. Josep Tous, caputxí i sacerdot també del presbiteri diocesà de Barcelona.

Benet XVI ens recorda que «la missió del sacerdot en l'Església és irremplaçable». Encara que hi hagi una penúria de sacerdots a força regions, no s'ha de perdre mai la certesa que Jesucrist continua suscitant homes que, com els apòstols, abandonant tota altra preocupació, es consagren totalment a la celebració dels sants misteris, a la predicació de l'Evangeli i al ministeri pastoral. Els preveres són precisament els qui, en nom de Crist, ofereixen a la comunitat cristiana aquests serveis bàsics, sense els quals la comunitat perdria ràpidament vigor i identitat.

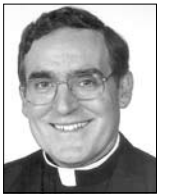
La vida, com a do meravellós que Déu ens dóna, té un riquíssim sentit vocacional. Rebem la vida per esmerçar-la al servei del que Déu vol de ca-

dascun de nosaltres. Una vida lliurada a Déu amb generositat és el camí més propici per escoltar i discernir la crida que el Senyor pugui fer a un jove per seguir la vocació que Ell vol donar-li. Quan als joves se'ls presenta la persona de Jesucrist en tota la seva plenitud, s'encén en ells una esperança que els impulsa a deixar-ho tot per seguir-lo.

La vocació sacerdotal és una crida de Déu i una resposta generosa per part de l'home. Tanmateix, per ajudar a escoltar la crida vocacional és molt important i gairebé indispensable la mediació dels preveres. En el llibre de Samuel de l'Antic Testament, hi ha una interessant narració de la vocació d'un noi que es deia Samuel. Però Samuel no coneixia prou bé la veu de Déu. Va ser el sacerdot Elí qui el va ajudar a discernir amb claredat la crida de Déu.

Avui el Senyor continua cridant nois com Samuel que necessiten, en els primers moments, l'acompanyament de persones que, com Elí, els ajudin a descobrir que es tracta de la veu de Déu, a escol-

tar-lo i a discernir quina és autènticament la seva crida en la pròpia vida. Aquest servei és molt propi dels sacerdots, que tenen una missió indispensable en el desvetllament vocacional. Com també el tenen les famílies i les comunitats cristianes. En la carta pastoral *Les vocacions sacerdotals, do de Déu*, vaig dir que «necessitem comunitats parroquials fervoroses, espirituals, evangelitzades i evangelitzadores, en les quals hi hagi joves cristians capaços d'escoltar i d'acollir la crida de Jesús». També és necessari, en el camí de resposta dels cridats, el servei dels professors i formadors dels seminaristes, tant en l'ordre de la formació humana com en la formació intel·lectual, espiritual i pastoral. Agraïxo, en aquest sentit, el treball del rector i de l'equip de formadors del nostre Seminari diocesà, que dóna una sòlida formació en els àmbits esmentats, tenint una cura de la formació i la vida espiritual, amb la dedicació d'un director espiritual resident en el mateix Seminari, que constitueix una nota destacada del nostre Seminari.

Lluís Martínez Sistach
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

El sacerdot, testimoni de la misericòrdia de Déu

Com cada any, amb l'arribada de la solemnitat de Sant Josep l'Església ens presenta una jornada dedicada al Seminari, que aquest any té com a rerefons l'Any Sacerdotal i el sant rector d'Ars. Tots som molt conscients de la urgent necessitat de sacerdots en la nostra Església. Davant aquesta urgència ens convé recordar que Déu continua cridant, ja que és ell qui duu la iniciativa i tria els joves per a la missió salvífica que comporta el sacerdoci.

En l'Església existeix una capacitat nova d'acompanyar i donar resposta; per tant, la mediació eclesial de la vocació al sacerdoci adquireix tot el seu relleu gràcies a l'acció de l'Esperit Sant que crida i ajuda a discernir les vocacions. Estic convençut que molts nens, adolescents i joves tenen un cor generós capaç d'acollir i de respondre a la crida de Déu. Si alguna vegada algun d'ells pensa que no serà capaç de respondre a Déu, o si som els qui els acompanyem en la

tasca de direcció espiritual els qui dubtem, recordem aquell pensament enunciat en poques paraules:

«Déu no crida els dotats sinó que dota els cridats.»

Si hi ha virtuts humanes, si hi ha desig de seguir de prop Jesús i de donar-li la vida sencera, si hi ha il·lusió per a ajudar els homes i dones a acostar-se al Déu de la felicitat, no pot ser un obstacle notar que tenim poques forces o que no som els millors: Déu dota, ajuda, enforteix, els qui crida.

El lema que titula la celebració del Dia del Seminari per a aquest any, «El sacerdot, testimoni de la misericòrdia de Déu», també ha d'ajudar-nos a prendre consciència d'aquells trets que són propis dels sacerdots i que han de ser els que un jove seminarista desitgi i anheli per al seu futur comportament pastoral en l'Església i en la societat. El tema de la misericòrdia viscuda i testimoniada pel sacerdot se centra en una dimensió primordial i

cabdal de la seva vocació concreta: la relació amb Crist, pastor misericordiós. Com ho ha recordat Benet XVI, «l'Any Sacerdotal ofereix una magnífica oportunitat per a tornar a trobar el sentit profund de la pastoral vocacional, així com les seves opcions fonamentals de mètode: el testimoniatge, senzill i creïble; la comunió, amb itineraris concertats i compartits en l'Església particular; la quotidianitat, que educa a seguir el Senyor en la vida de tots els dies; l'escolta, guiada per l'Esperit Sant, per a orientar els joves en la recerca de Déu i de la veritable felicitat; i, finalment, la veritat, que és l'única cosa que pot generar llibertat interior». Tant de bo tots els sacerdots donem aquest testimoniatge de vida lliurada que serà un gran estimul per a molts joves en el seu camí vocacional.

Que la nostra pregària en l'Any Sacerdotal pugi al cel, abundant i urgent, perquè Déu nostre Senyor susciti respostes de disponibilitat generosa en el cor dels joves als quals crida al seu servei.

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Prímat

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(CICLE LITÚRGIC C; FERIAI II) TEMPS DE QUARESMA

(SALTERI: SETMANA 1)

MARÇ

21. DIUMENGE

V de Quaresma, Morat. Lectures: Isaïes 43,16-21 / Salm 125 / Filipencs 3,8-14 / Joan 8,1-11

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Filèmon, mr.; Santes, Fabiola.

22. DILLUNS

Fèria, Morat. Lectures: Daniel 13,1-9.15-17.19-30.33-62 / Salm 22 / Joan 8,12-20

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Zacariès, p.; Octavià, mr.; Deogràcies, b.; Benvingut, b.; Santes, Lea, rel.

23. DIMARTS

Fèria, Morat. Lectures: Nehemies 21,4-9 / Salm 101 / Joan 8,21-30

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Josep Oriol, prev.; Toribi de Mogrovejo, b.

24. DIMECRES

Fèria, Morat. Lectures: Daniel 3,14-

20.91-92.95 / Salm Daniel 3.52-56 / Joan 8,31-42

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Agapit, b.; Simó, mr.; Santes, Caterina de Suècia, vg.

25. DIJOUS

Anunciació del Senyor (S), Blanc.

Lectures: Isaïes 7,10-14;8-10/Salm 39 / Hebreus 10,4-10 / Lluç 1,26-38

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Ireneu, b.; Humbert, ab.; Santes, Dula, mr.

26. DIVENDRES

Fèria, Morat. Lectures: Jeremies 20,10-13 / Salm 17 / Joan 10,31-42

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Brauli, b.; Santes, Màxima, mr.

27. DISSABTE

Fèria, Morat. Lectures: Ezequiel 37,21-28 / Salm Jeremies 31,10-13 / Joan 11,45-56

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Alexandre, mr.; Rupert, b.; Santes, Lídia, mr.

Comentari de la Paraula

Mn. Josep Rius-Camps,
teòleg i biblista

No condemneu ningú... i no haureu de tirar cap pedra

Llegim avui la perícopa de la dona adúltera. Actualment es conserva en l'evangelí de Joan, però no li escau. Probablement en un principi figurava en l'evangelí de Marc i d'aquí l'hauria pres Lluç per fer-la avinent a l'excel·lentíssim Teòfil. Més tard hauria estat extirpada de l'un i de l'altre, per considerar que Jesús era massa condescendent amb l'adulteri, i gaudí un temps d'una transmissió oral independent. El còdex Beza conserva la versió marquiana (tot i constar en Jn 7,53-8,11), mentre que al final de Lluç alguns manuscrits conserven la versió lluciana. La perícopa es pot considerar com una actualització de la donació de la Llei al Sinai, però invertint-ne els termes. Quan els dirigents jueus anaven a apedregar l'adúltera, Jesús, el Senyor, com Jahveh, escriu una nova Llei, no en taules de pedra, sinó sobre la terra: «S'ajupí i amb el dit inscriví sobre la terra.» El «dit» de Déu (YHWH) és ara el «dit» de Jesús. La Llei, Jahveh la va gravar amb el dit dues vegades sobre tauletes de pedra; Jesús la grava igualment dues vegades sobre tota la terra. Moisès pujà i baixà de la muntanya dues vegades amb les taules de la Llei. La primera vegada, les trencà al peu de la muntanya, car el poble d'Israel havia prevaricat amb el vedell d'or, figura de l'adultera; la segona, amb les noves tauletes de la Llei, les promulgà per a Israel. La doble acció de «pujar» i «baixar» es correspon amb el gest també repetit de Jesús de «ajupir-se» i «incorporar-se», invertint-ne novament l'ordre. Com que cap d'ells estava lliure de pecat, tots els dirigents jueus, començant pels ancians o senadors, començaren a desfilar, fins a quedar la dona tota sola al mig. Jesús l'acomia d'ient-li que no tornés a pecar.

Lectures bíbliques

Diumenge V de Quaresma

Lectura primera

Is 43,16-21

*Estic a punt de fer una cosa nova,
perquè en la solitud begui el meu poble*

Lectura del llibre d'Isaïes:

El Senyor, el qui obrí enmig del mar un camí, una ruta enmig de l'aigua impetuosa, el qui féu sortir per a la batalla carros i cavalls, guerrers valents i fornits i tots caigueren, no s'aixecaren mai més, s'apagaren com un ble consumit, ara diu això: «No recordeu més els temps passats, no penseu més en les coses antigues; estic a punt de fer una cosa nova que ja comença a néixer, no us n'adoneu? Pel desert faré que hi passi un camí, que corrin rius per la solitud, els animals feréstecs, xacals i estruços em glorificaran en veure que poso aigua en el desert, que abunden els rius en la solitud perquè begui el meu poble, que jo m'he escollit. Aquest poble que m'he configurat proclamarà la meua lloança.

Salm responsorial

125

Quan el Senyor renovà la vida de Sió
ho creiem un somni;
la nostra boca s'omplí d'alegria,
de crits i de rialles.

R. És magnífic el que el Senyor fa a favor nostre,
amb quin goig ho celebrem!

Els altres pobles es deien: «És magnífic
el que el Senyor fa a favor d'ells.»
És magnífic el que el Senyor fa a favor nostre,
amb quin goig ho celebrem! **R.**

Renoveu la nostra vida, Senyor.

Com l'aigua renova l'estepa del Nègueb.
Els qui sembraven amb llàgrimes als ulls,
criden de goig a la sega. **R.**

Lectura segona

Fl 3,8-14

*Per Crist m'he vingut a perdre tot avantatge;
el meu desig és configurar-me a la seva mort*

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis:

Germans, tots els avantatges que jo pogués tenir els considero desavantatjosos comparats amb el valor que té poder conèixer Jesucrist, el meu Senyor. Per ell m'he vingut a perdre tot avantatge i a considerar-lo escòria a canvi de guanyar Crist i veure'm incorporat a ell. Ni tan sols sóc just gràcies a una justícia meua guanyada perquè he observat la Llei, sinó gràcies a aquella justícia que Déu dóna als creients. El meu desig és conèixer Crist i experimentar el poder de la seva resurrecció, compartir la seva passió i configurar-me a la seva mort, per poder arribar finalment a ressuscitar d'entre els morts. No vull pas dir amb això que ja he obtingut aquella plenitud que busco; corro amb l'esperança d'apoderar-me'n; puc fer-ho, ja que Jesucrist s'apoderà de mi. Germans, no m'imagino pas haver-me'n apoderat; el que faig és oblidar-me dels avantatges que he deixat enrere i llançar-me tot jo cap allò que tinc al davant; corro cap a la meta per guanyar el premi de la cursa que Déu ha convocat allà dalt en Jesucrist.

Vers abans de l'evangelí

Jl 2,12-13

*Reconcilieu-vos amb mi de tot cor, diu el Senyor,
que sóc clement i misericordiós.*

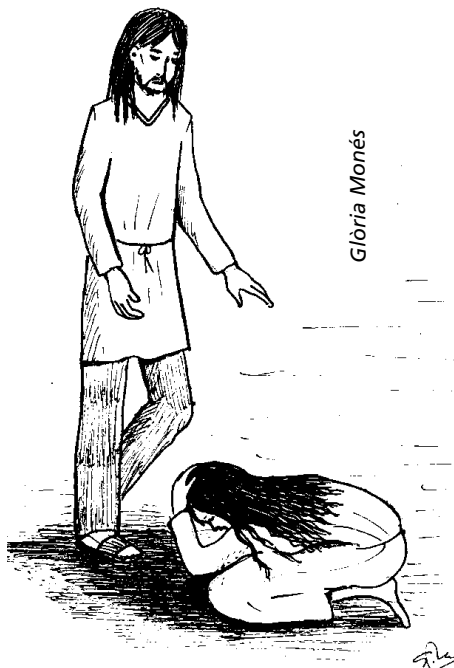
Evangelí

Jn 8,1-11

*Aquell de vosaltres que no tingui cap pecat,
que comenci a tirar pedres*

Lectura de l'evangelí segons sant Joan:

En aquell temps, Jesús se n'anà a la muntanya de les Oliveres i l'endemà de bon matí es presentà de nou al temple. Tothom acudia al seu entorn, i ell, assegut, els ensenyava. Els mestres de la Llei i els fariseus li portaren una dona que havia estat sorpresa cometent adulteri. La posaren al mig i li digueren: «Mestre, aquesta dona ha estat sorpresa en el moment de cometre adulteri. Moisès en la Llei ens ordenà d'apedregar-les, aquestes dones. I vós, què hi dieu?» Li feien aquesta pregunta insidiosament, buscant un pretext per acusar-lo. Però Jesús s'ajupí i s'entretenia dibuixant a terra amb el dit. Ells continuaren insistint amb la seva pregunta. Llavors Jesús alçà el cap i els digué: «Aquell de vosaltres que no tingui cap pecat que comenci a tirar pedres.» Després s'ajupí i continuà dibuixant a terra. Ells, quan van sentir això, s'anaren retirant l'un darrere l'altre, començant pels més vells. Jesús es quedà sol, i la dona era allà al mig. Jesús alçà el cap i digué a la dona: «On són? Ningú no t'ha condemnat?» Ella contestà: «Ningú, Senyor.» Jesús digué: «Tampoc jo et condemno. Vés-te'n, i d'ara endavant no pequis més.

«Vexilla regis prodeunt»

Pere Tena

Bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

L'himne *Vexilla Regis prodeunt* («Avancen els estendards del Rei») és un dels textos poètics més clàssics i més intensos de contingut de la litúrgia romana. A la litúrgia de les hores es canta a les Vespres durant la Setmana Santa, i en la festa de l'Exaltació de la santa Creu. El seu origen és conegut: Venanci Fortunat (mort l'any 600) el va compondre per ésser cantat en la processó de rebuda de la relíquia de la Santa Creu, a Poitiers. A aquesta entrada solemne de la Creu es refereix la primera frase: «Avancen els estendards del Rei...» Tenim, per tant, un testimoni venerable de la fe de l'Església medieval, que ha traspassat el temps i ens arriba amb tota la frescor dels inicis.

«Miraran aquell qui han traspassat» (Joan 19,37)

El contingut doctrinal de l'himne és deutor sobretot de l'evangeli de sant Joan. És una contemplació fidel i esperançada del «Traspassat» per la llança del soldat, quan estava ja mort a la creu; la sang i l'aigua que brollaren d'aquella ferida són reconeguts com purificadors del pecat dels homes. «Ferit per la punta horrible d'una llança, vessà aigua i sang, per rentar-nos de la culpa.»

La contemplació es converteix en lloança del misteri pasqual de Crist: «Salve, altar, salve, víctima, en la glòria de la passió, en que la vida sofrí la mort i amb la mort ens retornà la vida.» El misteri de Crist és un misteri sacerdotal: altar i víctima s'identifiquen en la persona del que s'ofereix a

si mateix al Pare (sacerdot), mogut per l'Esperit Sant, com una ofrena sense tara. La passió es veu com a «gloriosa», tal com tantes vegades trobem que la veu Jesús en l'evangeli de sant Joan. El misteri pasqual està ben definit en poques paraules, semblants d'altra banda amb altres textos de la litúrgia pasqual (per exemple, el prefaci I de Pasqua, la seqüència *Victimae paschali*, etc.). Per la mort de la Vida, la Vida venç la mort! Finalment, en efecte, la victòria és per a la Vida.

«Mireu l'arbre de la Creu»

Unida a la contemplació del Traspassat, hi ha la lloança admirada de l'arbre que el sosté: la Creu. Dues vegades, en la primera i en l'última estrofa, es troba l'expressió *crucis mysterium* («misteri de la creu»). Es refereix a la creu de Crist com a instrument de la seva passió. D'ella es diu que és patíbul, arbre preciós, i balança del cos de Jesús. Tres imatges que destaquen tres aspectes de la mort de Crist.

Com a patíbul és lloc de sofriment i condemna. El que hi fou penjat en la carn és el Creador mateix de la carn. «Brilla el misteri de la creu, on el creador de la carn, fet carn, fou penjat al patíbul». El text destaca la humanitat de Jesús —carn— i alhora la seva divinitat —el creador de la carn—. Ve al pensament el vers de sant Tomàs: «En la creu s'amagava només la divinitat...»

Aquestes imatges evoquen la dimensió còsmica de la creu. Per ella, i des d'ella, l'home perdut podrà retornar al paradís.

La lloança de la creu com a arbre preciós està motivada pel contacte que ha tingut amb el cos de Crist, i amb la seva sang preciosa. «Arbre honorable i resplendent, ornat amb porpra de rei, elegit d'un tronc digne de tocar membres tan sants.» Aquest tema fou desenvolupat pel mateix autor —Venanci Fortunat— en els altres himnes dedicats a la creu, que trobem encara en la litúrgia de les hores, a l'ofici de lectures i a Laudes, de la Setmana Santa, i a l'adoració de la creu, el Divendres Sant (*Crux fidelis*).

La imatge de la creu com a balança del cos de Crist conté la idea del «preu de la redempció», o del «rescat». L'amor de Crist «pesa» més que no pas el pecat del món. «Dels seus braços penjà el rescat del món, fou fet balança del cos i arrabassà el botí de l'infern.»

Pregària de súplica

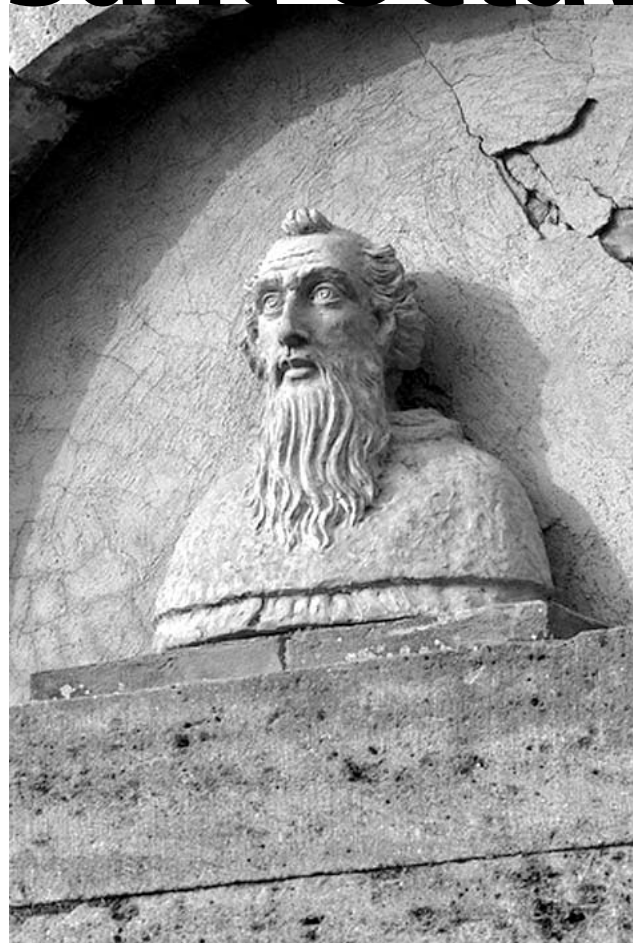
L'himne acaba amb dues estrofes de pregària suplicant: la primera, a la Creu, per demanar-ne els fruits. «O *Crux, ave, spes unica!* // *Hoc passionis tempore!* // *piis adauge gratiam!* // *reisque dele crimina*» («Oh Creu, salve, única esperança! En aquest temps de passió, augmenta la gràcia als piadosos, i esborra les culpes als reus.») La segona, a la Trinitat, font de salvació: «*Te, fons salutis, Trinitas, collaudet omnis spiritus, quos per crucis mysterium!* // *salvas, fove per saecula*». («Oh Trinitat, font de salvació, que us ompli de lloances a Vós tot esperit; aquells que salveu pel misteri de la creu, afavoriu-los per sempre»).

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Sant Octavià

- ✓ **Nascut a Cartago a la primera meitat del segle V**
- ✓ **Ardiaca d'aquesta diòcesi, defensor de l'ortodòxia contra les heretgies**
- ✓ **Martiritzat i executat per ordre del rei vàndal Huneric l'any 484**

Al segle V l'imperi romà s'esfondrava i diversos pobles germànics del centre d'Europa es van instal·lar al seu antic territori aprofitant-ne la debilitat política i militar. Un d'aquests pobles eren els vàndals, que després de passar per la península Ibèrica van conquerir el nord d'Àfrica i van crear un regne propi amb capital a Cartago, a l'actual Tunísia.

Els vàndals s'havien cristianitzat, però professaven l'arrianisme, una heretgia. La població autòctona de Cartago, en canvi, continuava fidel a l'Església. És en aquest context on hem de situar sant Octavià, que era ardiaca de Cartago, quan el rei vàndal Huneric va ordenar la conversió forçosa a les tesis arrianes. Malgrat la pressió del monarca germànic, Octavià i la majoria de la població es va mantenir fidel a l'ortodòxia del cristianisme, i com a conseqüència el rei va ordenar una matança. En aquesta persecució el clergat de la diòcesi cartaginesa va patir especialment, i sant Octavià i molts altres companys van ser assassinats.

AJUDA L'ESGLÉSIA. SI POTS, VIATJA
AMB NOSALTRES. SI NO, FES-NE DIFUSIÓ

Club[★]amics

PROGRAMACIÓ PER A L'ANY 2010

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

RUTA DE L'ÈXODE

**Mar Roig - Petra
Jerusalem**

DEL 21 AL 28 DE JUNY

Pelegrinatges a **TERRA SANTA**

✓ **DEL 22 AL 29 D'AGOST**

✓ **DEL 27 DE DESEMBRE
AL 3 DE GENER**

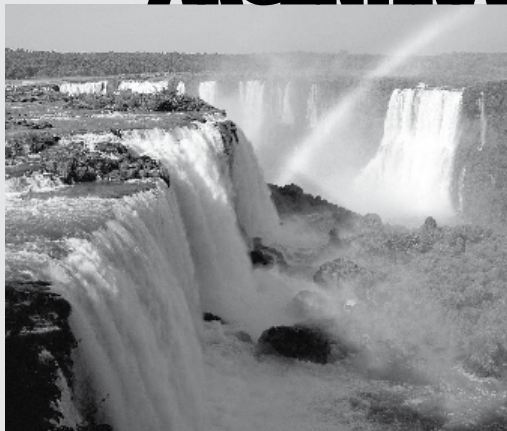
CROÀCIA i MEDJUGORJE

DE L'1 AL 8 DE JUNY

ITINERARI EXCLUSIU PER A AMICS

ARGENTINA

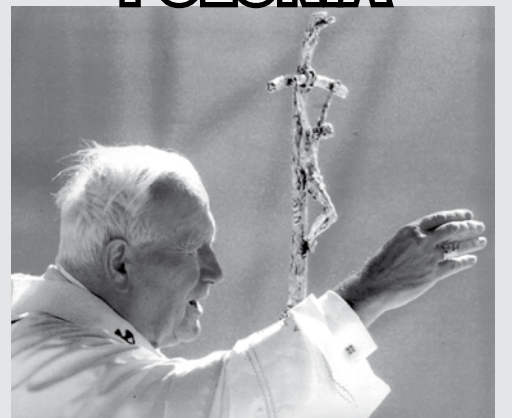

Parcs nacionals
de Patagònia,
d'Iguazú i
missions
jesuítiques i
Buenos Aires
amb Santuari
de Luján.

DEL 9 AL 21 D'AGOST

RUTA DE JOAN PAU II

POLÒNIA

DEL 2 AL 9 D'OCTUBRE

Petits Pelegrinatges

Organització tècnica **relitur** viatges GC 1045 D

FÀTIMA

DEL 12 AL 18 D'ABRIL

LOURDES

Coincidint amb la
trobadra internacional
de Metges Cristians

DEL 7 AL 9 DE MAIG

DEL 15 AL 17 D'OCTUBRE

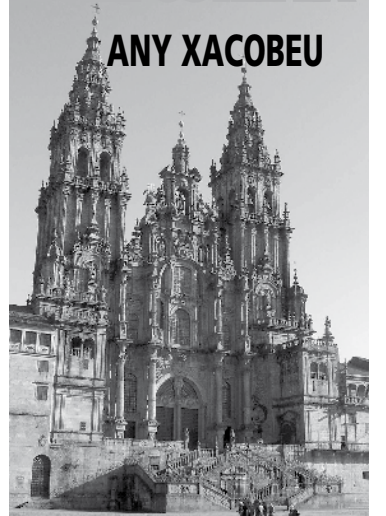
ARS I NEVERS

DEL 18 AL 21 DE JUNY

SANTIAGO DE COMPOSTEL·LA

ANY XACOBEU

DEL 7 AL 13 DE JUNY

**PLACES LIMITADES.
PER A MÉS INFORMACIÓ
CLUB+ amics**

COMTES DE BELL-LLOC, 67-69 - 08014 BARCELONA,

TEL. 934 092 700 - FAX 934 092 775

CORREU ELECTRÒNIC: INFO@CLUBMES.CAT

[CatCristRecursos]

SUPLEMENT DE FORMACIÓ CATEQUÈTICA, BÍBLICA I LITÚRGICA

Actualitat

L'Espai Von Balthasar exposa il·lustracions de poesia bíblica

Estel Altadill presenta 26 aquarel·les sobre diferents salms

Redacció
Barcelona

L'Espai Von Balthasar de creació, pensament i cultura (c/ Villarroel, 81, baixos – Barcelona) acull una exposició de l'artista Estel Altadill titulada *Ilustraciones de poesía bíblica*. Fins al dia 28 d'abril, de dilluns a divendres de 16.00 a 21.00, presenta un seguit d'aquarel·les, fruit d'un treball de final d'estudis. La intenció de l'artista és aprofundir en l'essència d'aquesta literatura bíblica, com són els salms, i mostrar de quina manera, a través de l'art, és possible enlluernar-nos per l'espiritualitat més profunda. En aquest sentit, busca ajudar a pregar

amb els salms i a descobrir-hi el «Desconegut». Cada imatge té un significat i els elements intenten descriure de manera simbòlica el contingut i l'esperit de cada salm.

En una entrevista concedida a Universitaties.net, Estel Altadill explica que dels 150 salms, va escollir els 26 que per a ella són més propers, fins i tot alguns els va escollir «perquè tota la vida els he sentit a missa, com *El Senyor és el meu pastor*, per exemple». L'artista també reconeix que a l'hora d'il·lustrar cada salm s'ha hagut d'enfrontar a alguna dificultat, ja que «no són imatges gaire figuratives on veiem allò que llegim, i cal utilitzar més la imaginació. Crec que tots

tenen una certa dificultat per aquest motiu, però alhora una certa facilitat perquè és molt lliure poder imaginar allò que un creu que és més important i plasmar-ho al paper».

Una cosa que té molt clara Estel Altadill és que l'art, des dels seus inicis, ha estat un canal per poder

expressar la fe: «Ja a les catacumbes romanes es va representar Jesucrist com el bon pastor, a més de tota la seva simbologia. L'art ha estat molt important en la història de l'Església, acostant al poble tota la profunditat de l'Evangeli en les antigues esglésies romàniques on es pintava tota l'església, com a Taüll. També les miniatures medievals, les pintures de fra Angelico, tot aquest art ha estat profundament vinculat a la fe.»

La il·lustradora també considera que actualment l'art és molt més subjectiu i que pot arribar a ser més o menys espiritual, «fins i tot hi ha hagut excessos en alguns casos. Per a mi, són més pro-

peres les representacions antigues amb cànons més estrictes a partir dels quals es respiren la devoció i la pietat. Crec que tothom que tingui certa sensibilitat, i amb la crida de Déu, pot buscar-lo i, per tant, també artísticament crec que pot buscar Déu a través de l'art».

«Els elements intenten descriure de manera simbòlica el contingut i l'esperit de cada salm»

Quaresma «sostenible»

La pàgina web de la diòcesi de Ciudad Real (www.diocesisciudadreal.es) ofereix un seguit de recursos per viure una bona Quaresma. Us presentem un material de José Fernández-Paniagua Díaz-Flores, rector de Sant Joan Baptista d'Alcázar de San Juan, titulat *Cinc mesures per a una Quaresma «sostenible»*.

RECICLAR: posar cada cosa al seu lloc.

En aquesta Quaresma se't demana posar cada voluntat «al seu lloc». Jesús va ser temptat perquè es confongués de missió, però va vèncer les temptacions perquè va posar el temptador al seu lloc (Lluc 4,1-13).

- Has de posar «al seu lloc» quina és la voluntat del Pare per a tu
- En què et vol confondre la temptació?

RENOVAR: donar a les coses una nova aparença, embellir-les.

En aquesta Quaresma se't demana donar a la teva vida «una nova cara». Jesús fa tastar la glòria final. En la Transfiguració, Jesús ens obre a l'esperança més gran (Lluc 9,28-36).

- Els patiments i les dificultats ens queden transfigurats per la Promesa de Jesús
- Això no significa que el camí del cristià sigui «un camí de roses»

READOBAR: alimentar la terra amb el que necessita per ser productiva.

En aquesta Quaresma se't demana saber que tots els homes necessitem ser alimentats. Jesús ens parla que tots els homes poden renéixer i créixer (Lluc 13,1-9). Amb la paràbola de la figuera Jesús ens ensenya que hem de tenir paciència i confiança en nosaltres i en els altres.

- No et desesperis si penses que no saps respondre-hi adequadament
- No desesperis de la situació del món si penses que ja estàs perdut

RETORNAR: tornar a l'indret d'on mai no s'hauria d'haver sortit.

En aquesta Quaresma se't demana que sempre pensis que es pot refer el camí. Jesús ens mostra els braços sempre oberts del Pare (Lluc 15,1-32). Jesús ens afirma que el Pare sempre ens perdona. Per a Ell sempre som fills.

- Pensa en què has de convertir-te per tornar a la casa del Pare
- Demana perdó (celebra el sagrament de la Penitència) pels teus «allunyaments»

RECUPERAR: donar a les coses una nova oportunitat, sempre valen amb els arranjaments adients.

En aquesta Quaresma se't demana que pensis que cap home no està rebutjat ni perdut per sempre. Jesús ens afirma que el Pare sempre dóna una nova oportunitat (Joan 8,1-11). Jesús ens ensenya que Déu sempre confia en l'home. També confia en tu.

- Atreveix-te a no condemnar ningú, sinó a donar-li una nova oportunitat
- Atreveix-te a reconèixer en cada home —i en tu mateix— que no tot està perdut

Saviesa popular bíblica

«L'estàtua de peus de fang»

Significa coses, aparentment estables, però mancades de solidesa; o també les persones i institucions que, malgrat que mostren una força incommovible, tenen un punt flac, vulnerable. La frase al·ludeix al somni de Nabucodonosor narrat en el llibre de Daniel.

En el segon any del seu regnat, el rei de Babilònia va tenir un somni misteriós que li va produir fonda consternació. Daniel va ser l'únic savi capaç de reconstruir-lo i d'interpretar-lo. El somni predia el final del seu imperi, que seria arrasat per un petit regne. Nabucodonosor va somiar que es trobava davant d'una estàtua enorme i d'aspecte terrible, amb cap d'or, braços i pit de plata, ventre i esquena de bronze i cames de ferro. Mentre la contemplava, una pedra va colpejar els peus de fang de l'estàtua i els va fer miques. Aleshores, l'estàtua es va ensorrar, reduïda a pols (Dn 2,1-49). També es diu: «El colós o el gegant dels peus de fang», «Ser un colós (o una estàtua) amb els peus de fang».

Núria Calduch-Benages, *Otro gallo le cantara. Refranes, dichos y expresiones de origen bíblico*. Ed. Desclée De Brouwer.

«Per entendre l'home i la dona actual és bo llegir la Bíblia»

Josep Otón acaba de publicar en castellà «Historias y personajes»

Rosa María Jané Chueca

Josep Otón és doctor en Història i professor de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona. El 2008 va guanyar el premi d'Assaig Bíblic per *Històries i personatges. Un recorregut per la Bíblia* (publicat en català per Claret) i que ara edita en castellà (Sal Terrae). En aquest llibre ens proposa un recorregut a través d'Abraham, Isaac, Jacob, Josep i Moisès. Josep Otón parteix de la pregunta sobre el motiu que va impedir Moisès entrar a la terra promesa, i quedar-se a les portes al mont Nebo.

Per què parteix de Moisès al mont Nebo?

Aquest llibre neix, en part, arran d'una sèrie de cursos que vaig impartir. Concretament, d'un curs a novicis i novícies. En una sessió, una jove em va preguntar per què Moisès no va poder entrar a la terra promesa. Li vaig donar una resposta convencional, des del punt de vista exegetí, però em vaig adonar que la resposta no l'havia satisfet. I vaig continuar donant-li voltes. El llibre reflexiona sobre aquesta pregunta: per què no entra Moisès a la terra promesa? Per què es va estroncar el seu viatge? Moltes vegades ens pot passar a nosaltres. Fem un viatge amb l'objectiu d'arribar a algun lloc i, de vegades, ens quedem a Nebo, a les portes. Quin sentit té que Déu porti Moisès per tot aquell viatge i no el deixi entrar a la terra promesa? D'alguna manera, aquest fil conductor el veig en Abraham, Isaac, Jacob, Josep i Moisès.

Per què parla d'«històries i personatges»?

No són personatges històrics, no tenim evidències que existissin històricament. Per lògica, suposem que hi ha relats de personatges històrics als quals els van passar les coses que la Bíblia explica i que algú va aplegar i en va construir personatges. M'agrada molt posar l'èmfasi en el fet que potser no són personatges històrics del tot, però sí que són personatges reals. I com que són reals, són com nosaltres. Que qui ho va redactar s'inspirés en personatges històrics és possible, molt possible. Siguin personatges històrics o no, el que ens expliquen és una història real i s'ajusta a la realitat de l'ésser humà. No són relats fantàstics, tot i que presentin elements fantàstics. El que planteja la Bíblia són històries de personatges que són molt similars a nosaltres. Malgrat els segles que ens separen, són éssers humans com

nosaltres, moltes vegades amb les mateixes inquietuds, amb els mateixos problemes, amb les mateixes febleses... i, per tant, per entendre l'home i la dona actual és bo llegir la Bíblia.

I vostè es fixa en cinc personatges del Pentateuc.

He triat cinc personatges sobre els quals hi ha molts tòpics. Abraham, Isaac, Jacob, Josep i Moisès són molt coneguts. Molts es treballen a catequesi, tant d'infants com d'adults, a les classes de Religió, però de vegades es presenten amb una visió antiquada, de manera que pràcticament no aporten res a la gent d'avui. D'alguna manera, vull treballar aquests personatges i actualitzar-los.

Com es poden actualitzar?

Crec, sincerament, que podem sentir-nos reflectits en cadascun d'ells. Són retrats de l'ésser humà. A Abraham se li demana que surti de la seva terra i nosaltres també hem de sortir de les nostres seguretats, de tot allò que ja teníem controlat; ens trobem amb coses noves, com Abraham. Tots som d'alguna manera Abraham. També som Jacob, que es baralla amb el seu germà, amb qui té més a prop. Som Josep perquè, qui no té problemes amb els seus germans? Som Moisès perquè no estem d'acord amb la societat que tenim i volem canviar-la... també tenim els defectes d'aquests personatges. D'alguna manera, la Bíblia ens reflecteix a tots nosaltres. Què pot passar? Doncs que un creient entre-

veu en aquests retrats de l'ésser humà una presència que va més enllà de l'ésser humà, mentre que un no creient potser no la capta. Els textos bíblics no sempre ens donen una resposta, però sí que ens ajuden a plantejar preguntes, ens ajuden a fer una lectura sagrada.

El llibre el planteja com un recorregut.

Presento un recorregut personal d'Abraham a Moisès, amb viatges d'anada i tornada perquè, defet, tota la història és un gran viatge. Comprèn des d'Ur a Canaan, de Canaan a Egipte i d'Egipte a Canaan. Aquesta gent sempre viatja. Crec que és un viatge que tots fem en la vida, encara que siguem sedentaris. Des del punt de vista de la fe, fem un viatge. Per tant, fem un itinerari molt similar al d'ells, tot i que no ens mo-

«Qualsevol renovació espiritual ha de passar per una recuperació de la Bíblia»

guem de casa. Així, les seves vicissituds poden ajudar-nos a entendre el nostre propi viatge.

La Bíblia és vàlida per a qui no faci un itinerari de fe?

Jo crec que la Bíblia s'ha de recuperar per a creients i per a no creients. Els creients faran un tipus de lectura i els no creients en faran un altre. És a dir, la Bíblia és un text riquíssim, amb relats amb una força tremenda. A més, presenta uns itineraris de vida i tothom, al llarg de la vida, es pregunta cap a on va, passi el que passi. Aquests personatges s'enamoren, es casen, es barallen, tenen enveges, arriben al final del camí... igual que nosaltres. Aquella gent formula les seves inquietuds amb un llenguatge religiós, propi d'aquella època. Actualment, molta gent que s'anomena no creient formula les mateixes preguntes, però amb un llenguatge no religiós o no amb referents religiosos. Des d'una perspectiva religiosa articulem la pregunta amb uns referents, sentint-nos hereus dels qui ens han precedit. Potser en altres llenguatges no se senten tan hereus, però malgrat això és legítim cercar en les pàgines de la Bíblia una saviesa mil·lenària.

I els joves cerquen en la Bíblia?

Em sorprèn molt que quan es viu aquest moment de plantejar-se el sentit de la vida se cerquen respostes en llibres de tipus religiós o sagrat d'altres tradicions, que em sembla fantàstic, però, en canvi, no es coneixen els textos de la pròpia tradició, els textos bíblics. No s'adonen que el que estan vivint aquí i ara també ho van viure Abraham, Isaac,

Jacob, Josep i Moisès. Amb el llibre, el que intento és que el dia que vulguin anar a la Bíblia tinguin una eina per entendre-la, que tinguin unes claus de lectura. Sí que hi ha gent que s'ha sorprès en llegir la Bíblia i que m'ha dit: «Això és a la Bíblia?» Moltes vegades, el coneixement que tenim de la Bíblia és ridícul i ens quedem en els tòpics que ja estan superats. Així, sembla que la Bíblia no ens pot aportar res.

Així que la Bíblia no ha perdut la seva vigència...

La Bíblia continua sent un text molt actual. Quan dic que la Bíblia és un tresor arqueològic, em refereixo a les vivències que recull i que alimenten les nostres pròpies vivències. Ens enriqueix. Les vivències de la Bíblia són plenament vigents. Posem per exemple el cas del *bullying* a les escoles. També és present a la Bíblia, o que potser no és *bullying* el que pateix Josep per part dels seus germans? Aquesta paraula, lògicament, no hi apareix, però la situació és la mateixa. Podríem parlar del *bullying* a partir del

text bíblic i preguntar-nos: per què els germans de Josep li fan *bullying*, què hi ha darrere, per què li tenen enveja, podia fer alguna cosa Josep per millorar la relació?... és un text molt antic que ens pot oferir claus per entendre la nostra actualitat. Altres temes de què podríem parlar serien la crisi econòmica o el canvi climàtic. Tots els personatges es planteegen qüestions molt actuals perquè fan referència a l'ésser humà.

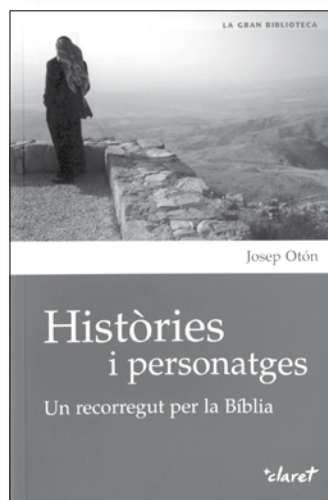
També ens parlen de diàleg interreligiós?

Els van viure immersos, en contacte i en relació amb un món global com el nostre; amb imperis molt poderosos, com Egipte; amb religions locals, com la cananea. I que van fer? Doncs van assimilar uns quants elements i van rebutjar-ne d'altres que no portaven cap a Déu. El que van assumir d'altres cultures o religions ho van incorporar, ho van integrar i ho van redefinir donant-li un nou sentit. No existia el nostre concepte de «diàleg interreligiós», però sí que sabien viure en un context plurireligiós.

Això no obstant, no és fàcil endinsar-se en l'Antic Testament.

A l'Antic Testament trobem violència, sang, batalles... el problema és que la gent no comprèn que la literatura de l'època era així. No és que la Bíblia fos sanguinària, és que era l'estil d'aquell temps. Les divinitats eren sanguinàries perquè l'ésser humà també ho era. Però la Bíblia és Antic i Nou Testament, i a partir d'aquelles concepcions primitives de la divinitat hi ha un camí que ens porta cap a Jesús. No podem entendre com hem arribat a Jesucrist sense entendre tot l'humus de les tradicions antigues de la Bíblia. Hi ha tota una sèrie d'intuïcions que ens porten cap a Jesucrist.

Crec que hi ha un gran interès per recuperar la Bíblia i penso que la Bíblia ha estat la gran desconeguda. L'exegesi ha avançat molt i crec que qualsevol renovació espiritual ha de passar per una recuperació de la Bíblia, perquè seria com un arbre sense arrels. Es tracta de fer vida la Bíblia, de fer-la experiència en el doble sentit: vivència pròpia i saviesa acumulada. Cal llegir la Bíblia sense prejudicis, com una novetat. Segur que trobarem moltes sorpreses i serà molt enriquidora.

Llegir la Bíblia des de la vida

Somiant una primavera de la Paraula

Has revelat als senzills tot això que has amagat als savis i entesos (Lc 10,21; Mt 11,25)

1. UNA NOVA PRIMAVERA

Després de deu anys d'Animació Bíblica de la Pastoral per terres catalanes, apareix un paisatge fascinant: sorgeixen cada setmana noves oportunitats i horitzons de cara a la Paraula de Déu. Després del Sínode de la Paraula (2008) brolla una nova primavera de la Paraula, no amb esdeveniments enlluernadors, sinó a partir de la taula de la Paraula que, juntament amb la de l'Eucaristia (DV 21.26), afirma cada cop més la seva centralitat en la vida i en la missió de l'Església com mostren innombrables plans pastorals parroquials, arxiprestals o diocesans que donen prioritat a l'escolta i aprofundiment continu de la Paraula viva de Déu.

2. CAMINAR AMB ELS PROPIS PEUS

En entregar la parròquia Mare de Déu Auxiliadora (Salvador-Brasil), va haver-hi un animador, Antonio Careca, que va resumir així el treball que l'equip pastoral hi havia desenvolupat durant trenta anys: «Els combonians ens van ensenyar a caminar amb els nostres peus.» Aquesta és la tonada que ens toca cantar a l'Escola d'Animació Bíblica: és hora de caminar amb els propis peus, amb el propi ritme, amb el propi do que el Senyor ens ha fet a cada persona (dimensió personal: Is 6; Jr 1,4-19), i també és temps de creativitat, de novetat, d'assumir riscos comunitàriament (Mc 3,13-14), buscant rumbos i camins nous, i passant de l'Esclat a la vida (cf. Lc 4,16-30) i de la vida a l'Esclat.

ra (Lc 24,13-35) en un vaivé permanent i fecund.

3. UNA METODOLOGIA COMUNITÀRIA

Per respondre a la set actual de la Paraula de Déu (Am 8,11; Jr 15,16), el grup és l'indret per aprofundir la Paraula, ja que l'animació bíblica de la Pastoral viatja normalment a través del treball de grups, trobades periòdiques i una metodologia comunitària. Vegem en què consisteix. La metodologia i l'espiritualitat de l'Escola d'Animació Bíblica no és aquella d'un professor que ho sap tot i ensenya a alumnes que no saben res. No és tampoc aquest, ni de bon tros, l'estil de Jesús. Jesús caminava amb el poble i quan la gent li preguntava ho aprofitava per «ensenyar» amb una paràbola, presa de la vida, les inefables riqueses del Regne amb què Jesús, un enamorat del Pare i dels darrers, el va comparant una i mil vegades, deixant intuir l'alegria de pertànyer a aquest Regne, i solcar el camí del discipulat (Mc 8-10) amb un horitzó en el cor d'una cosa meravellosa per la qual cal jugar-s'ho tot (Mt 13,44-46). Així ho presenta Jesús: de forma clara, sense mitges tintes i sense embuts! Altres vegades, Jesús es divertia preguntant als seus deixebles, interpellant els fariseus que li amargaven l'existència amb preguntes-trampa... Aquest mètode de la pregunta-resposta ens estalvia un doctor que ho sàpiga tot (Mt 23,8) i del qual ho aprenem tot.

Un equip coordinador ajuda a caminar i créixer junts, amb ritme, en comunió... No perquè l'equip coordinador ho sàpiga tot, no. No hi ha ningú que ho sàpiga tot sobre la Bíblia. Això és mera il·lusió! L'important és posar-se a l'escolta de Jesús i dels germans i germanes amb sentit de la comunitat, de la vida (Jn 10,10), del servei, del discipulat, de la missió que Jesús confia a la seva Església fins al final dels temps (Mt 28,18-20; Ac 1,8).

En la metodologia comunitària de l'Evangeli, el camí de la saviesa és el del servei, del compartir, per això la nostra insistència a caminar junts i a fer descobrir als altres, i no tant ense-

nyar coses... Quan algú descobreix una cosa per ell mateix, aprèn coses increïbles i troba tresors amagats a l'abast de la mà. No tenim la Bíblia a l'abast de la nostra mà: aquesta font inesgotable de la Paraula (sant Efreem) on podem beure i saciar-nos sense que s'esgoti la font? Què esperem a llegir-la, assaborir-la i comunicar-la?

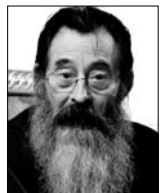
Avui, després d'un llarg exili de la Paraula (Enzo Bianchi, *La lectio divina hoy, desafío para la Pastoral Bíblica*, p. 1; cf. Masini Mario, *La lectio divina*, Madrid, BAC 2001, pp. 20-22), del moviment bíblic, de la Pastoral bíblica, assistim a una redescoberta joiosa de la Bíblia per part dels catòlics que supera acostaments parcials i

defectuosos en la lectura de la Bíblia (Francisco Contreras, *Leer la Biblia como Palabra de Dios. Claves teológico-pastorales de la lectio divina en la Iglesia*, Estella, Verbo Divino 2007, pp. 287-316) i entrem en una nova etapa desafiadora i fascinant: la de l'animació bíblica de la Pastoral, on la Paraula de Déu és l'eix transversal de tota la pastoral. S'han fet ja passes significatives en aquesta perspectiva en diverses diòcesis, per la qual cosa cal esperar un temps nou, una primavera eclesial de la Paraula. És possible: fem-la possible personalment i comunitàriament!

Web: Palabra En Camino: <http://www.combonianos.com>

La pregunta de... LAIA RIERA / MALLORCA

Què vol dir «dedicar» una església?

Respon:

Josep Urdeix

Delegat de Litúrgia de l'arquebisbat de Barcelona

Recentment ha estat anunciat que el papa Benet vindrà a Barcelona i «consagrarà» el temple de la Sagrada Família. Per a molts, ha saltat la pregunta: què és el que farà el Papa?, què vol dir que «consagrarà» la Sagrada Família?

Comencem pel nom mateix de la celebració litúrgica que el Papa durà a terme. El nom exacte que li donen els llibres litúrgics és el de «dedicar» (dedicar a Déu una església). Encara que gairebé siguin sinònims, en aquests casos, «dedicar» i «consagrar», val més que fem servir el nom que més li correspon.

Dit això, expliquem de la manera més senzilla què vol dir «dedicar una església». Des de sempre, la comunitat cristiana ha tingut necessitat d'un espai, d'una casa, per trobar-se i viure-la com a comunitat, com a església convocada pel Senyor mateix, per expressar, sobretot a través de la litúrgia, la

seva comunió amb Crist i amb els altres germans cristians.

Aquesta comunitat, doncs, per poder-se reunir en assemblea litúrgica, busca un terreny i allà hi edifica una casa que, de fet, té com a nom sencer el de «casa de l'església» (en diem només «església» per abreujar). Quan comença l'edificació d'aquesta casa, és costum de posar «litúrgicament» la primera pedra, al mateix temps que es beneeix el perímetre del terreny on s'edificarà aquella església. Amb aquest ritu es vol expressar que aquell terreny que, fins aquell moment, havia estat, podríem dir, un espai profà, comença a ser un espai separat del profà per esdevenir un espai «sagrat».

Quan s'acaba l'edificació de l'església, la primera cosa que es fa, quan no hi ha motius prou significatius per fer-ho en un altre moment, és «dedicar aquella església a Déu nostre Senyor», fer ofrena a Déu d'aquella obra feta per mans d'homes, tot demanant-li, al mateix temps que la seva presència santa ompli aquell temple i, així, esdevingui un espai sagrat on Déu es trobi amb els homes i sigui, també, imatge del temple espiritual fet de pedres vives, obra de Déu, on habita l'Esperit Sant (cf. 2Pe 2,5): és a dir

el temple que formem tots nosaltres, cristians per la gràcia de Déu. Un cop s'ha dedicat, s'ha fet ofrena a Déu d'aquella casa de l'església, es pot ben dir amb paraules ben entenedores que és un lloc sant, «és la casa de Déu i la porta del cel» (Gn 28,17). Per tant, aquell edifici ja no se'l pot fer servir per qualsevol activitat, sinó que, en principi, ha de servir només per allò que el defineix: la seva santedat i el testimoni que dona, amb la seva visibilitat, de la presència cristiana enmig d'aquest món.

Amb paraules del mateix ritual, recordem l'ús concret que s'espera que es faci d'una església: «És l'edifici en el qual es congrega la comunitat cristiana per escoltar la Paraula de Déu, pregar comunitàriament, rebre els sagraments i celebrar l'Eucaristia.» A això, cal afegir-hi el que diu, gairebé en la seva cloenda, la pregària de dedicació: que aquell sigui un lloc on els pobres trobin misericòrdia. La dimensió pròpia de la caritat dels deixebles de Crist no pot pas restar absent de cap «casa de l'església».

Ara caldria explicar els ritus concrets amb què es duu a terme la dedicació. De moment, quedem-nos en el més bàsic del que cal saber en aquest cas. Temps hi haurà, confiïm, per exposar-ne més detalls.

BUSCA LA RELACIÓ

Relaciona els continguts d'aquestes tres columnes.

Crucifixió	Diumenge de Rams	El diumenge, Maria Magdalena se'n va anar al sepulcre de bon matí, quan encara era fosc, i veié que la pedra havia estat treta de l'entrada del sepulcre. Jn 20, 1
Resurrecció	Dijous Sant	Jesús va cridar amb tota la força: Pare, confio el meu alè a les teves mans. I havent dit això, va expirar. Lc 23, 46
Santa Cena	Divendres Sant	Els qui anaven davant i els qui seguien darrere cridaven: Hosanna! Beneït el qui ve en nom del Senyor! Mc 11,9
Entrada de Jesús a Jerusalem	Diumenge de Pasqua	El primer dia dels Àzims, els deixebles anaren a dir a Jesús: On vols que et fem els preparatius per a menjar el sopar pasqual? Mt 26,17

QUI ÉS QUI?

Fixa't en aquests personatges que apareixen en la Passió de Jesús i relaciona'ls amb el que van fer o dir

Ponç Pilat	«Senyor, tu em vols rentar els peus?» Jn 13, 6
Verònica	Va demanar el cos de Jesús a Pilat per enterrar-lo en un sepulcre nou del qual n'era el propietari
Joan	Va condemnar Jesús a morir a la creu per les demandes dels grans sacerdots del temple, després de rentar-se'n les mans.
Josep d'Arimatea	«Jesús, recorda't de mi quan arribis al teu Regne» Lc 23, 42
Uns soldats	«Pare, perdona'ls, que no saben el que fan» Lc 23, 34
Simó Pere	Segons la tradició, va ser la dona que va oferir a Jesús un drap per eixugar la suor durant el Via Crucis. En el drap va quedar impresa la cara de Jesús
Jesús	Deixeble estimat de Jesús que el va acompanyar al peu de la creu al costat de Maria
El bon lladre	Es van sortejar els vestits de Jesús

POSA-HI ORDRE

Ordena aquestes pintures i escriu a sota el fet que representen

Les solucions, a la pàgina d'«Agenda» del proper número

Entrada a Jerusalem

Història

Imagineu què diuen els personatges i escriviu-ho.

- 1-
- 2-
- 3-
- 4-
- 5-
- 6-
- 7-

Art

Quina imatge correspon a...

- l'Antic Testament
- el Nou Testament
- un conte infantil

...i a quin episodi?

1

2

3

Catecisme

Jesús és el Senyor

V. Jesús entrega la seva vida per nosaltres:

19. Jesús celebra la Pasqua

Diumenge de Rams

El Diumenge de Rams, el "Día de la palma" que en diem popularment, recorda l'entrada de Jesús a Jerusalem i com els deixebles que el van sortir a rebre duien branques d'arbre i les movien com a senyal d'alegria. Duien branques de llorer, d'olivera i, sobretot, de palmera. Aquestes branques de palmera, ben

habituals a tots els països de la Mediterrània, han donat origen a tota una artesanía. De la mateixa manera que s'han teixit fulles de palmera per fer cistells i senalles, també se n'han teixit per fer "palmes". A casa nostra és tradició que la padrina de bateig regali al seu fillol o fillola un palmó o una palma.

Coneixements

La Bíblia en còmic

La col·lecció *Descobrim* us proposa 2 àlbums il·lustrats sobre el Nou Testament.

L'àlbum *Descobrim Jesús. La Llum* inclou la Passió de Jesucrist, els episodis de la resurrecció i de l'ascensió. Us recomanem la seva lectura durant la Quaresma, la Setmana Santa i la cinquantena pasqual.

Guanya el DVD *Descobrim La Bíblia Nou Testament!*

Envia la resposta del joc d'art i les teves dades a directa@bcnmultimedia.com i participaràs en el sorteig de 3 DVD.

BCNmultimedia

L'alternativa intel·ligent

Claus de l'educació en la fe dels infants

Stefano Abbate

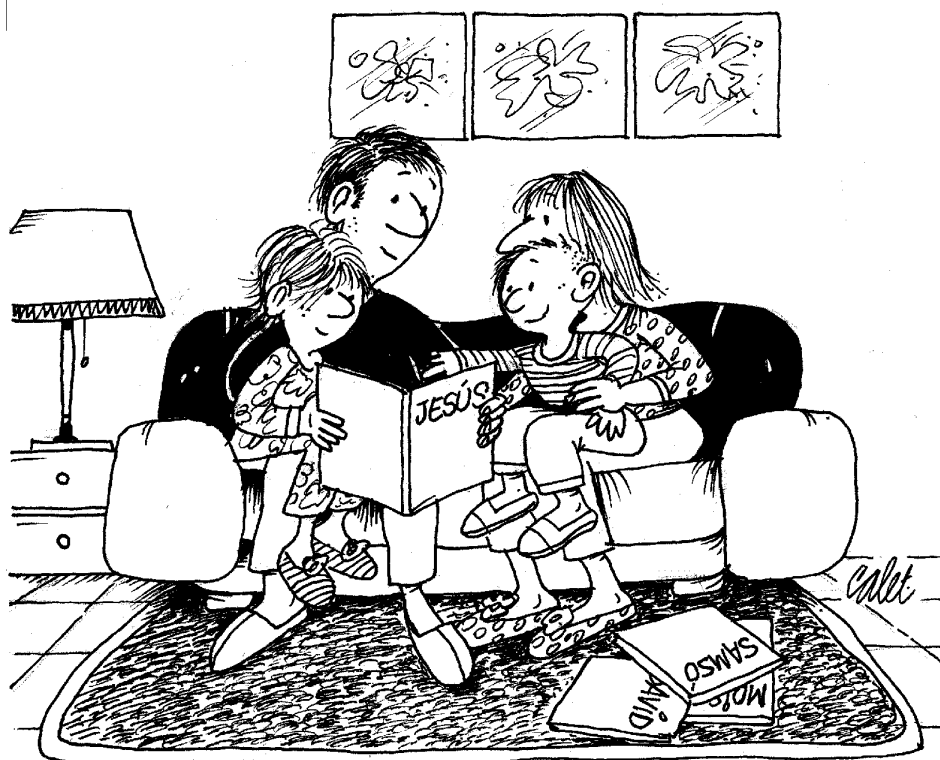
Professor de l'Institut de Formació de la Fundació Pere Tarrés

Ara per ara, no hi ha tasca més difícil que ser responsables de l'educació en la fe cristiana dels infants. Sovint, les dificultats que es troben en aquest camí fan delegar aquesta missió a d'altres persones; ja siguin els catequistes de la Primera Comunió o, en altres casos, l'escola.

Actualment es tracta de reafirmar amb urgència el valor fonamental que juga la família en l'educació cristiana dels infants, encarnada en aquella «nova evangelització» que ens ha encomanat Joan Pau II. El primer nucli on l'infant experimenta el goig d'una vida en la fe i l'experiència de Déu com a Pare amorós hauria de ser en l'entorn familiar, on es forma la seva consciència, el seu caràcter i la seva actitud davant la vida. No es pot resoldre aquest tema amb uns sermons o participant en festes religioses puntuals; necessitem cada cop més pares, mestres i monitors compromesos en un sentit cristià de la vida, perquè els infants no tan sols puguin rebre informació sobre Jesús sinó, sobretot, puguin «respirar» la presència de l'Emmanuel, del Déu amb nosaltres. Ser pare, mare o educador no és simplement una tasca: és principalment una vocació a la qual Déu ens crida, és una missió que hem de redescobrir per poder ser evangelitzadors actius amb els nostres petits.

Les claus per educar en la fe els infants passen per assumir aquest paper

«Necessitem cada cop més pares, mestres i monitors compromesos en un sentit cristià de la vida»

vocacional i per sentir-se responsables de l'entorn en el qual l'infant es mou, creix i experimenta. Si nosaltres, com a cristians, som cridats a ser imatge viva de l'amor de Déu, encara més hem de transmetre aquest sentit de la vida: ser amorosos, comprensius, presents, fermes en allò necessari, i flexibles en allò convencional, ser guies en el camí sense aixafar ni projectar-nos en ells perquè experimentin la llibertat

de ser fills de Déu. En aquesta gran tasca compartida, és oportú permetre que ens equivoquem i permetre també que els infants tinguin el seu temps per assimilar i créixer. Cada cosa té el seu temps i no tots els infants responen de la mateixa manera; cadascun d'ells és únic, i requereix un apropament «únic».

Necessitem persones capaces de despertar en els infants la seva part transcendent, per exemple, mitjançant contes i històries de la mateixa Bíblia (Samsó, David, Jesús), perquè s'encengui en el seu ànim l'espurna de la fe. Ells, els infants, són capaços de captar el que de vegades fuig a la comprensió dels teòlegs: el significat d'allò sagrat, el coratge, el sacrifici, la lleialtat, els rituals i, fins i tot, el dramatisme d'algunes eleccions de la vida quedaran enregistrades i formaran la seva futura visió de les coses. Jesús ho va dir explícitament: «D'ells és el Regne dels Cels» (Mt 19,14).

És bo recordar la frase tan encertada de Joan Pau II: «Per a l'infant gairebé no hi ha distinció entre la mare que prega i l'oració; encara més, l'oració té un valor especial perquè prega la mare.» El nostre amor, la nostra coherència, el nostre exemple de vida cristiana i el nostre coratge per desafiar els mètodes i els valors de la societat, són el millor pas per crear en els infants una predisposició a l'acció de Déu.

Juguem i preguem

No hi ha dubte que el joc és una eina important a l'hora de transmetre coneixements. Per això, avui recomanem el «Joc del Parenostre», ideat dins del projecte Rilour: «Per una evangelització creativa i dinàmica, 20 anys d'experiència educativa.»

El «Joc del Parenostre» s'adreça a totes aquelles persones que vulguin aprendre el Parenostre tot dialogant i passant-s'ho molt bé. Està pensat a partir de 5 anys. El joc és un bon mitjà per aprendre no només conceptes, sinó també valors i procediments, on es pot treballar molts aspectes del missatge cristià, ja que el Parenostre n'és el centre. Aquest joc crea situacions adequades per dialogar entre petits i grans. Es valora l'esforç personal però no és un joc competitiu. Cal ajudar-se els uns als altres per arribar tot el grup a la casella on hi ha escrit «Amén». El joc no acaba fins que tothom hi arriba, per tant, tothom hi guanya.

El dibuix central del tauler conté tot una seguit de conceptes interessants:

- La universalitat: representada per les persones del nostre planeta. Persones de diferents cultures (xinesa, peruana, magribina...), de diferents edats (avis, joves, infants), molt variats (alts, baixos, pobres... hi ha una persona cega amb el seu bastó i el gos pigall, hi ha un noi sord amb el seu audífon, un noi que va en cadira de rodes i també un noi amb crosses...). També

representada pels diferents colors del globus, colors que recorden l'arc de Sant Martí (Ac 2,9-11).

La mà oberta de Jesús simbolitza que el cercle no és tancat, és obert a tothom.

- La unió: representada per les mans agafades, el cercle. És un dels aspectes més importants de la vida de les primeres comunitats cristianes (Ac 2,44-45).
- Relació amb Déu: tothom mira cap al globus on hi ha el principi del Parenostre. L'arc de Sant Martí simbolitza l'amistat de Déu amb la humanitat (Gn 9,13-15). La mà oberta i la mira-

da de Jesús cap al cel són símbol de l'acció de gràcies que Ell sovint feia (Mc 6,41).

Déu estima i aquest Amor es reflecteix d'una forma molt adient en la maternitat. Per això podem anomenar Déu tant Pare com Mare.

- Jesús: va vestit amb la túnica i porta barba, perquè visualment sigui reconegut per tothom. En canvi, la resta de personatges van vestits d'actualitat, símbol que Jesús és un personatge atemporal, és a dir, d'avui i de sempre.

El colom que hi ha sobre el seu cap simbolitza l'Esperit Sant. Ens recorda

el text del baptisme, on Déu manifesta que Jesús és «el seu fill, l'estimat» (Mt 3,16-17).

El «Joc del Parenostre» conté un tauler rígid en color, cinc fitxes, un dau, 75 targetes de preguntes, 91 targetes de proves, 26 targetes de buscar citacions al Nou Testament, 10 targetes-prova, 6 targetes de l'Amén, 5 jocs de vuit símbols i un llibret explicatiu que ofereix activitats complementàries per a catequesi i grups escolars.

Els autors són Lourdes Monfort Guàrdia i Ricard Toledo Monterde.

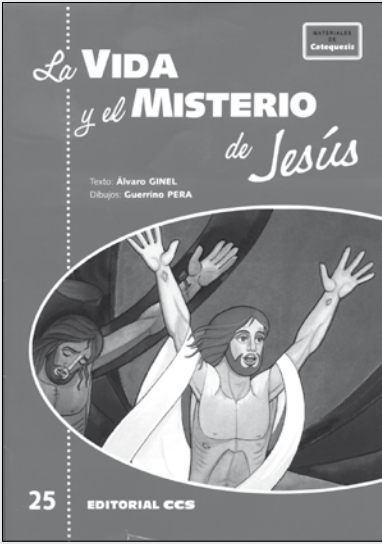
Il·lustradora: Leticia Ruiz.

Edita i distribueix: Renodrac i Editorial Claret.

ENVIEU-NOS ELS VOSTRES RECURSOS

Si voleu compartir les experiències de la vostra parròquia, grup o moviment en el camp catequètic, bíblic o litúrgic podeu fer-nos arribar les vostres propostes a: CATALUNYA CRISTIANA C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 08014 Barcelona Tel. 934 092 810 Fax 934 092 775 redaccio@catalunyacristiana.cat

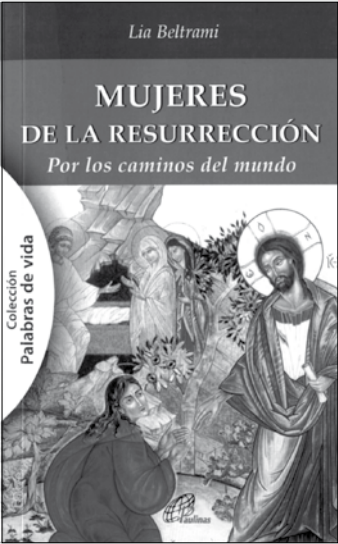
Catequesi amb imatges

La Vida y el Misterio de Jesús és un nou pòster de l'editorial CCS, en què veiem set motius de la vida de Jesús: des del naixement fins a la resurrecció. La forma de presentació és significativa: una mena de piràmide que acaba en el triomf de Jesús ressuscitat, que, d'alguna manera, abasta i sintetitza tota la vida anterior. Tot apunta i culmina en la resurrecció. En la part posterior del pòster el catequista o professor de religió disposa d'una guia per poder treballar aquest material amb les etapes següents: naixement, la vida a Natzaret, les benaurances, els signes del poder de Déu, la Mare als peus de la creu, la mort de Jesús i la resurrecció.

Álvaro Ginel (text) i Guerrino Pera (il·lustracions), *La Vida y el Misterio de Jesús*. Editorial CCS, 2009.

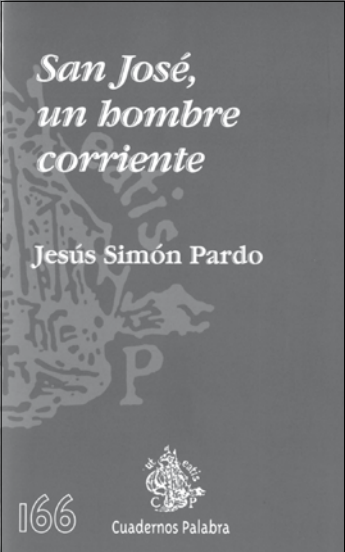
Testimonis de la resurrecció

Al llarg de la història del cristianisme trobem testimonis d'homes i dones que han estat cridats pel seu nom, als qui l'experiència de la resurrecció els ha transformat totalment. Als evangelis, gairebé tots els encontres amb Crist canvien la vida i modifiquen la trajectòria del qui els viu. Seguint els relats de l'evangeli, especialment en el de Joan, ens transportem a altres indrets per contemplar els rostres de tantes dones, del nostre temps i d'altres èpoques, que ens mostren les empremtes de la seva trobada amb el ressuscitat. L'autora, casada i mare de família, és escriptora i directora de documentals de caràcter històric, religiós i social.

Lia Beltrami, *Mujeres de la resurrección. Por los caminos del mundo*. Paulinas, Col·lecció Palabras de Vida, 2010, 155 pàg.

Aproximació a sant Josep

La vida de sant Josep va ser senzilla, però excel·lent i especialment il·luminadora per a la gent normal: per als que han de treballar de valent per arribar a fi de mes, per als que pateixen les conseqüències de les crisis econòmiques o de les injustícies, per als qui han de vetllar la família i volen ser bons cristians. L'autor analitza, amb estil amable i senzill, la figura de sant Josep, la seva devoció creixent dins l'Església i els ensenyaments dels sants i dels últims Papes. Aquest llibre no està pensat per a estudiosos de la teologia de sant Josep, sinó per a «persones normals i corrents».

Jesús Simón Pardo, *San José, un hombre corriente*. Ediciones Palabra, Col·lecció Cuadernos Palabra, 2010, 281 pàg.

Subscriu un missioner

Regala una subscripció de CatalunyaCristiana perquè també els missioners rebin notícies de casa (podeu mantenir-hi correspondència).

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

Marqueu la vostra preferència (preu d'una subscripció missionera)

☐ Amèrica i Àfrica: 230€

☐ Àsia i Oceania: 308€

☐ Adjunto xec nominatiu

☐ Missioner

☐ Missionera

☐ Domiciliació bancària

☐ Edició en català

☐ Edició en castellà

Senyors, els prego que carreguin al meu compte el rebut que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva donació Subscripció Missionera.

Titular

Entitat

Oficina

DC

Compte

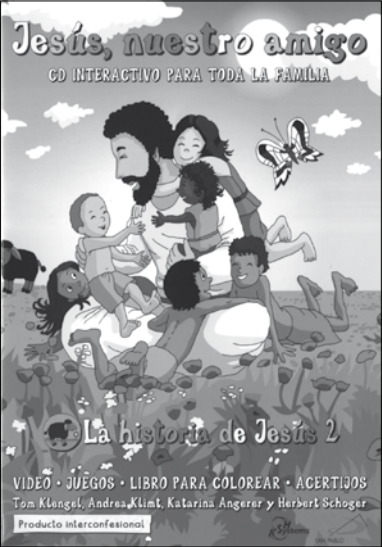
Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
Comtes de Bell-lloc, 67-69
08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

Història animada de Jesús

La historia animada de Jesús és una col·lecció de tres CD-ROM interactius per a tota la família. Aquest material convida els nens i els adults a descobrir la història de Jesús, ahora que juguen i es diverteixen. Cada CD-ROM, al llarg de 16 capítols, aborda una part de la història de Jesús: el naixement, els seus relats i la resurrecció, i a cada volum podem llegir-hi el text bíblic complet i sentir la història del Nadal i els relats de Jesús. Aquest producte interconfessional està dissenyat especialment per a infants de 4 a 12 anys i inclou: vídeo, jocs, llibre per pintar, mapes, endevinalles... Els tres CD-ROM es titulen: *El nacimiento de Jesús*, *Jesús, nuestro amigo* y *Jesús ha resucitado*.

Andrea Klimt (text i llibret) i Tom Klengel (dibuix, animació i disseny), *La historia de Jesús*. San Pablo, 2009.

«Tenalles de Déu»

José M. Escudero té gran experiència amb grups d'adolescents i joves, cosa que l'ha portat a desenvolupar dinàmiques i activitats de grup en el treball pastoral. Us presentem una d'aquestes dinàmiques: «Tenalles de Déu.» L'objectiu és celebrar, a través de la reflexió i del joc, el Via Crucis; prendre consciència de les diferents creus del món, i comprometre's i passar a l'acció, esdevenint «tenalles de Déu» per a tantes persones «enclavades» en situacions de dolor. Dos equips aniran recorrent les diferents estacions, eliminant un clau en cadascuna d'elles. Guanya l'equip que més claus hagi tret de la creu.

1. Els claus de l'abandonament

Marc 14,32-36. També nosaltres ens quedem adormits i deixem «tirat» el germà que necessita la nostra ajuda, el que està passant per una temporada «fumuda», i que necessita que algú l'escolti i li doni un cop de mà. No ens volem complicar la vida.

Prova: embeneu els ulls a un jugador de cada equip. La resta de participants es col·locarà en fila davant del jugador de l'altre equip. En silenci passaran l'un darrere l'altre i li donaran la mà perquè en senti l'escalf i la proximitat. El jugador haurà d'endevinar qui li dona la mà en cada moment. Guanya l'equip que encerti més noms.

2. Els claus de la infidelitat

Marc 14,43.45-46. Com ens costa mantenir-nos fidels a un projecte, a un ideal, a un amic... l'avarícia, l'orgull, els interessos canvien sovint la nostra personalitat i ens converteixen en simples penells.

Prova: cada equip ha d'escriure una carta o manifest de fidelitat. Posteriorment un de cada equip la llegirà. L'animador en jutjarà el contingut i decretarà qui és el guanyador de la prova.

3. Els claus dels insults

Marc 14,55.60-61.62.64. Quantes vegades condemnem els nostres germans amb les nostres crítiques negatives, els nostres insults feridors, les nostres mirades despectives... i el pitjor de tot és que, en la majoria dels casos, els condemnem pel «terrible delictes» de ser diferents de nosaltres.

Prova: lliureu a cada jove una quartilla on escriurà un insult que acostumi a utilitzar per parlar malament d'algú altre. Després plegaran els papers i en faran una pilota. L'animador col·locarà una paperera perquè cada jugador hi llençi el paper. Guanya l'equip que més papers «encistelli».

4. Els claus de la covardia

Marc 14,72. «Però com volem que vagi amb aquest, què diran els meus col·legues si em veuen.» També nosaltres neguem Jesús i els germans per por, per covardia, pel que diran, per no quedar malament davant de «la colla»...

Prova: cada equip ha de pensar i elaborar un lema que tingui relació amb la reflexió formulada i faci referència a la coherència, la valentia i la personalitat. L'animador valorarà l'originalitat i com l'equip ha plasmat la idea de l'autenticitat.

5. Els claus de la falsa aparença

Marc 15,14-15. De vegades som com Pilat, per donar gust a la gent, per «agradar al personal», per mantenir la nostra bona «fama i reputació» actuem cruelment amb molts dels nostres germans. No ens importa que siguin innocents, només ens interessa guardar les aparences davant dels altres.

Prova: cada equip ha de representar una escena que reflecteixi una situació de la vida quotidiana on el protagonista es renti les mans davant d'una determinada injustícia. Guanya l'equip amb la millor posada en escena.

6. Els claus de les burles i el menyspreu

Marc 15,17-19. Falses genuflexions, cops al cap, escopinades a la cara... tot el que va haver d'aguantar Jesús! Doncs cada vegada que riem quan un company suspèn, cada cop que ens alegrem dels fracassos d'«aquest» que ens cau malament o cada cop que ens aprofitem dels més febles per «treure'n profit» o, simplement, per divertir-nos i passar l'estona, estem posant més espines damunt del cap sagnant de Jesús.

Prova: imagineu-vos que sou al Calvari, al costat de Jesús, en el moment en què l'estan colpejant i mofant-se'n. Què faríeu, què diríeu... parlem-ne per equips. Posteriorment, un de cada equip haurà d'expressar oralment allò que diríeu a favor de Jesús. L'animador comunicarà el guanyador i els farà veure com aquesta defensa valenta de Jesús l'han de repetir amb els qui pateixen diàriament les mateixes burles.

7. Els claus de la insolidaritat

Marc 15,20. Una creu pesada la que va haver de suportar el Senyor, la mateixa que molts germans han de carregar cada dia: atur, escasses o nul·les oportunitats, la mort d'un ésser estimat...

Trobareu el joc complet al llibre «¡La vida de Jesús en juegos!», de José María Escudero, Ed. CCS, p. 105-115.

ens posem mans a l'obra o som insolidaris?

Prova: es reuniran per equips i cada integrant haurà de pensar en una creu que ell hagi de carregar diàriament o que la vegi molt sovint sobre les espatlles d'un germà del seu entorn. Cadascun d'aquest equip farà una cursa carregant cada jove del seu grup. Cada cop que porti un company, aquest haurà de dir la creu escollida. Guanya

el qui aconsegueixi portar abans tots els membres de l'equip.

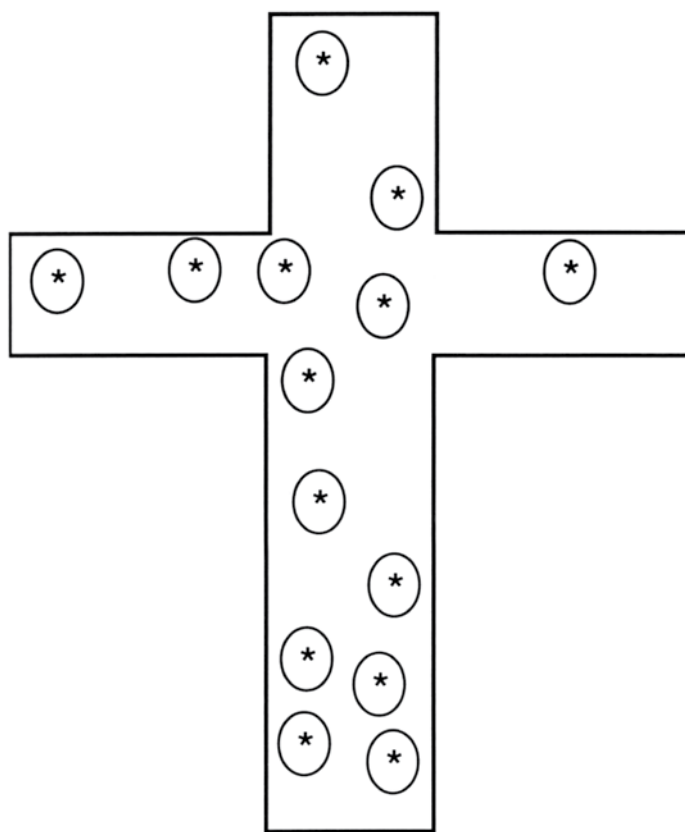
8. Els claus del «compliment»

Marc 15,21. Quantes coses fem perquè no ens queda cap altra sortida, per «complir l'expedient», per obtenir-ne un benefici... sí, complim amb les nostres coses però... és una actitud que ens fa més i millors persones?

Prova: cada equip ha d'elaborar un acròstic amb la paraula «compliment». L'animador en valorarà l'originalitat.

9. Els claus dels falsos laments

Cruz de clavos

Lluc 23,27-28. Jesús no increpa les dones per la seva actitud, més aviat vol que vegin que són necessàries una altra mena de llàgrimes. El plor del cristià ha de ser el penediment i la penitència, el perdó.

Prova: escriviu oportunitats que cregueu tenir, mentre molts altres joves del nostre món n'estan mancats. Guanyarà l'equip que escrigui un nombre més gran d'oportunitats.

10. Els claus del pessimisme

Marc 15,24. Jesús sent els claus del dolor. Li fan mal, però no tant com els claus del pessimisme i de la tristesa dels seus. També nosaltres, en ocasions, ens donem per vençuts, ja que no entenem com la creu pot ser signe de victòria i de triomf. És difícil entendre la bogeria de la creu, però la salvació dels cristians passa per les petites creus de cada dia.

Prova: cada equip ha d'esmentar una persona que va portar o que continua portant la seva creu tots els dies de la seva vida (sants, fundadors, persones del nostre entorn...). Explicar-ne breument la vida. Perdrà l'equip que abans esgoti els noms.

11. Els claus de la rancúnia

Lluc 23,39-40.42. Dues postures contradictòries: el que se'n penedeix i demana perdó i el que continua amb la seva obstinació. Com ens costa perdonar, fer marxa enrere, reconèixer que ens hem equivocat... ens quedem amb la rancúnia injectada al cor.

Prova: busqueu paràboles, passatges evangèlics, miracles... en què Jesús perdona els seus fills. Guanya l'equip que més exemples trobi.

12. Els claus del desamor

Joan 19,26-27. Jesús, abans de morir, ens va demostrar la quantitat d'amor que recorria per les seves venes oferint-nos la seva mare. Ella ens estima amb bogeria, però nosaltres, corresponem a aquest amor com a bons fills?

Prova: entre tot l'equip es canta una cançó, es recita una poesia o s'escenifica una situació en què Maria-Mare sigui la protagonista. Guanya el qui millor plasmi aquesta unió entre una Mare i els seus fills.

13. Els claus de la incredulitat

Marc 15,34.36-37. El Senyor ens diu que el qui cregui en Ell mai no morirà... potser hauríem de revisar més sovint la fe i la confiança que tenim dipositada en Jesús de Natzaret. Demanem-li al Senyor que ens augmenti la fe.

Prova: a un jugador de cada equip se li embenen els ulls. Es farà un petit circuit amb obstacles. L'equip del jove que fa la prova el guiarà per l'habitació, únicament fent servir paraules. Així els qui tenen els ulls embenats dipositaran la seva confiança en els companys de l'equip. Guanya el qui aconsegueixi fer el circuit en el menor temps possible.

14. Els claus de les presses

Marc 15,46. Tot ha acabat... o no? Encara queda el millor, el que dona sentit a tot el que hem viscut fins ara. Això no obstant, de vegades estem tan ocupats amb «les nostres coses» que no tenim ni un minut per escoltar i gaudir de la presència del Senyor...

Prova: durant un minut de silenci s'intentarà recordar les puntes que hem desclavat fins ara. Cada equip intentarà escriure el nom de tots els claus. Guanya l'equip que més claus recordi.

15. Els cors ressuscitats

I, Jesús, contra tot pronòstic humà, ressuscita. Ens recorda que no tinguem por, que Ell no ens deixarà «tirats». Si visquéssim amb aquesta confiança que produeix tenir Jesús de la nostra banda, quantes coses canviarien!

Prova: cadascú haurà de dibuixar un cor posant-hi a dins el nom. Finalment, col·locarem els cors a la creu, substituint així els claus.

Barcelona

Els fills dels immigrants, esperança per a l'Església

XXI Trobada de la Pastoral dels Migrants a les grans ciutats europees

Samuel Gutiérrez
Barcelona

«Quina resposta dona l'Església davant dels reptes urgents que avui presenten els fills dels immigrants?» Aquesta ha estat la pregunta que ha vertebrat la trobada d'enguany de la Pastoral dels Migrants a les grans ciutats europees, celebrada del 7 al 10 de març a Barcelona. Una quarantena de responsables diocesans d'immigració provinents de Viena, Brussel·les, Lió, Frankfurt, Colònia, Milà, Roma, Torí, Luxemburg, Basilea, Friburg i Barcelona han reflexionat i compartit experiències sobre una realitat que interpel·la i preocupa avui molt l'Església europea: com acollir i acompanyar les segones generacions d'immigrants que arriben als nostres països. «És una realitat —han expressat els participants en un comunicat final— que comporta dificultats, sobretot per a aquells fills que han arribat en plena adolescència i que han viscut molt de temps separats dels seus pares; sens dubte, però, també comporta moltes oportunitats que han d'aprofitar-se: aporten joventut a la nostra societat i a la nostra Església europea, que cada vegada estan més envellides, i diversitat cultural, que enriqueix el nostre entorn. L'arribada d'aquests joves ha de viure's, doncs, com una esperança.»

Organitzada conjuntament per la Pastoral dels Immigrants de l'arquebisbat de Barcelona i Càritas diocesana, la trobada ha comptat amb la intervenció de diferents experts en la problemàtica dels joves immigrants, com els sociòlegs Rosa Aparicio i Carles Feixa o el polític Oriol Amorós, secretari d'Immigració

La trobada va tenir lloc a la casa d'exercicis de Sarrià.

de la Generalitat. Les ponències van posar les bases a partir de les quals mirar de donar respostes eclesials als nous reptes. Tots ells van coincidir a assenyalar la importància que aquestes noves generacions d'immigrants no perdin oportunitats i s'aposti decididament per la seva formació. «Vivim un moment fort de crisi, en el qual els recursos socials han baixat molt —ha recordat Juana Martín, responsable de l'àrea de Migració de Càritas—. Això ens obliga a no abaixar la guàrdia i a continuar oferint oportunitats per regenerar vida i ajudar-los a créixer. La qüestió social es juga avui amb els fills dels immigrants.»

«La Bíblia és tota ella una història de migracions cap a la plenitud, prenent com a horitzó les benaurances i com a camí les obres de misericòrdia»

Migració cap a la plenitud

Des d'una perspectiva més bíblica, el teòleg Ramon Prat va parlar també als assistents sobre els reptes evangèlics que presenta avui a l'Església una lectura orant d'aquesta realitat. «La Bíblia és tota ella una història de migracions —va afirmar Prat—, des d'Abraham i Moisès fins a Jesús, una migració cap a la plenitud, prenent com a horitzó les benaurances i com a camí les obres de misericòrdia.» El teòleg ilerdenc va assegurar convençut que la parròquia, com que és casa de la fe, està cridada a ser sempre «una comunitat missionera, oberta a tothom en un diàleg triple: fe i cultura, fe i justícia, fe i persona». «Els cristians no som cridats a separar-nos de la societat —va afegir—, tot i que tampoc a confondre'ns-hi, sinó a caminar plegats en la construcció d'un món millor.»

Mn. Ramon Prat va acabar la seva intervenció amb una exhortació entusiasta a afrontar el repte de la immigració com una oportunitat: «L'acollida i l'acompanyament dels joves immigrants és un repte decisiu, no només per l'exigència evangèlica que comporta, sinó per tot el que ells poden arribar a aportar a les nostres comunitats. Són una gran oportunitat per enriquir-nos mútuament! Així com no podem imaginar una Església sense Eucaristia, tampoc no la podem imaginar sense caritat ni justícia. Són inseparables.»

Com a valoració de les jornades, celebrades en un clima de gran fraternitat i sentit de comunió, Mn. Pepe Rodado, membre de l'equip organitzador, ha afirmat que trobades com aquesta «obren horitzons nous i ofereixen claus noves d'actuació, malgrat no viure el millor dels moments eclesials». Rodado adverteix, a més, del perill, en aquest moment de crisi, d'instrumentalitzar aquests col·lectius i convertir-los en arma electoralista. «La resposta que donem avui a aquests joves —acaba dient— marcarà el nostre futur.»

ROBERTA RICUCCI

Experta en Migracions de la diòcesi de Torí

«La situació dels fills de la immigració a la diòcesi de Torí és força complexa, com complexa és en ella mateixa tota la problemàtica de la immigració. Acostumen a ser majoritàriament joves que arriben a Torí com a conse-

qüència d'un procés de reagrupament familiar. A Torí la població estrangera prové sobretot de Romania, Amèrica Llatina, Albània, les Filipines i la Xina. Hi ha grups catòlics que treballen amb aquests col·lectius, bàsicament amb els joves filipins, els llatinoamericans i una part dels romanesos. El repte ara és arribar als joves no catòlics i afavorir-ne la formació a tots els nivells. L'educació és fonamental, ja sigui acadèmica, professional, o en el temps de lleure. També és molt important ajudar-los en l'elaboració del dol migratori. Aquest treball s'ha de fer tant amb els joves com amb les famílies, ja siguin estrangeres o italianes.»

MARCO SCHMID

Director general de la Pastoral de Migracions de Suïssa

«Hem comprovat que a les diferents comunitats lingüístiques i ètniques presents al país la transmissió de la fe als joves és molt més viva i present que a les comunitats locals. Això és una esperança gran. Gairebé podríem

dir que el futur de l'Església depèn dels joves immigrants. Per això un dels grans reptes avui de l'Església helvètica és fer possible una pastoral per a tots els joves immigrants juntament amb els suïssos. S'imposa la necessitat de fer comunitats parroquials interculturals i afavorir un esperit d'hospitalitat que encara és escàs. La immigració al nostre país ha travessat diferents etapes. Hi ha una immigració molt consolidada, de diferents generacions, com la italiana o l'espanyola, i una altra de més recent, d'Amèrica Llatina, Àfrica i Àsia, tot i que cada cop és més difícil entrar a Suïssa per la duresa de la llei. En aquest sentit, cada vegada és més gran la immigració il·legal.»

DOMINIQUE VON LEIPZIG

Membre del Servei de Migracions de la diòcesi de Luxemburg

«El col·lectiu de joves immigrants més nombrós i integrat en la societat luxemburguesa és el portuguès, que és alhora la comunitat més representada al país. La qüestió lingüística encara té

un paper important per a aquests joves, sobretot en la catequesi i en les celebracions litúrgiques. Seria desitjable una sinergia i interacció més gran entre la pastoral local luxemburguesa i la pastoral portuguesa. Es fan petites passes en la integració d'aquests joves, però encara queda molta feina per fer. El gran repte avui és trencar aquest cercle de vegades massa tancat que es produeix entre les comunitats cristianes. Els joves immigrants interactuen amb els autòctons a les escoles i a la vida quotidiana, però en l'àmbit eclesial encara romanen massa separats.»

La pastoral obrera debat la reforma laboral

XXII Jornada d'Estudis de la Pastoral Obrera de Catalunya i les Illes

Mónica García

Barcelona

La crisi es va allargant malgrat les veus que, des de fa mesos, n'anuncien la fi. L'efecte en les famílies treballadores, sobretot per a aquelles que depenen únicament d'aquesta font d'ingressos, és devastador. Se sent parlar que ha arribat l'hora d'afrontar una reforma laboral però tanmateix ens trobem amb la incapacitat de trobar consensuadament mesures per sortir d'aquesta situació.

El Secretariat Interdiocesà de Pastoral Obrera de Catalunya hi va re-flexionar el mes de febrer en la XXII Jornada d'Estudis de la Pastoral Obrera de Catalunya i les Illes. Quines són les propostes dels sindicats i la patronal, especialment de la petita i mitjana empresa, de cara a aquesta possible reforma? Com ho veiem els militants obrers cristians? Com ens hi hem de comprometre?, es van preguntar el centenar d'assistents.

Un cop esbossada la situació, el delegat de Pastoral Obrera de Barcelona, Pepe Rodado, va animar a «posar tot allò que depèn de nosaltres i sobretot a posar tota la nostra fe i esperança en Déu, per a aquesta jornada i per a cada dia».

A la taula rodona hi van participar Jana Callís, en representació de les Petites i Mitjanes Empreses de Catalunya (PIMEC); Antonio López, com a secretari d'Acció Sindical de la Unió Sindical Obrera de Catalunya (USOC), i José Antonio González Espada, com a advocat laboralista del Col·lectiu Ronda.

Jana Callís va plantejar l'eterna discussió sobre el terme «reforma laboral», lamentant que se sobreentengui

que aquesta impliqui una retallada dels drets dels treballadors quan se suposa que s'ha pactat entre tots. Per a la representant de les PIMEC la prioritat és aconseguir que el treballador tingui una feina i facilitar que l'empresari, que és qui assumeix els riscos, va assenyalar Callís, pugui desenvolupar la seva empresa. «Hem de poder incentivar el contracte indefinit», va reclamar, «perquè també nosaltres el

volem, poseu-nos-ho fàcil!».

L'advocat laboralista de la USOC, Antonio López, va observar que, en la seva opinió, els retrocessos han estat constants en els darrers 30 anys de reformes laborals. «Hi ha sales d'espera plenes de gent preparada per treballar per hores... tot canvia a pitjor», va manifestar assenyalant que «segurament és l'hora de la vaga general». López va lamentar l'elevada temporalitat de les feines fomentada pels setze models de contractes que existeixen a Espanya i va afirmar que amb dos n'hi hauria prou.

«El canvi s'ha de produir des de les bases», va afirmar taxativament el secretari de la USOC, referint-se als mateixos sindicalistes. Per la seva part, José Antonio Espada va coincidir amb Antonio López en l'experiència negativa dels últims 30 anys pel que fa als drets dels treballadors. Espada va reivindicar la setmana laboral de 35 hores sense disminució de sous. «Per repartir la feina, disminuir el desgast i augmentar la productivitat, reduir l'absentisme laboral i fomentar la reacció econòmica», va desglossar l'advocat.

La jornada va continuar amb treball per grups i va finalitzar amb la celebració de l'Eucaristia.

Paraula i vida

Visita del Sant Pare a Barcelona

Lluís Martínez Sistach
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Des de fa uns dies tots coneixem aquesta bona notícia: el papa Benet XVI

visitarà Barcelona el diumenge dia 7 de novembre d'aquest any per presidir la consagració del temple de la Sagrada Família. Aquesta notícia omple el nostre cor de goig i esperem amb il·lusió aquest gran esdeveniment.

El Papa ha acceptat amb benevolència, generositat i sol·licitud apostòlica la invitació que li vaig fer, i manifesta una vegada més el seu afecte a la nostra arxidiòcesi i ciutat de Barcelona, a Catalunya i a tot Espanya. Tots els diocesans ens unim per expressar el nostre agraïment sincer i cordial al papa Benet XVI per la seva visita. El nostre agraïment l'hem de manifestar amb el nostre afecte al Sant Pare i amb la nostra pregària constant pel seu ministeri de Successor de l'apòstol Pere al servei de tota l'Església.

La visita del Sant Pare confirmarà la nostra fe, enfortirà la nostra esperança i esperonarà la nostra caritat. La seva presència i el seu magisteri enriqueiran la nostra vida cristiana de fidelitat i amor a Déu i a l'Església. Aquesta visita apostòlica de Benet XVI serà per a tots nosaltres un autèntic do de Déu.

Consagrant el temple de la Sagrada Família, el Papa posa en relleu la importància que té el matrimoni i la família per al bé de les persones, de l'Església i de la

societat i la necessitat de defensar i ajudar les famílies i la vida. I alhora la seva presència en aquest monument religiós, patrimoni de la humanitat, manifesta el valor que el Sant Pare dóna a l'art i a la bellesa, ja que, com ens diu, «la bellesa pot convertir-se en un camí cap al transcendent, cap al misteri últim, cap a Déu». Ens hem de preparar espiritualment per rebre el Sant Pare, que ve en nom del Senyor, el Bisbe de Roma que presideix en la caritat totes les Esglésies, el Successor de l'apòstol Pere al servei de l'Església de Jesucrist estesa d'Orient a Occident. Ho hem de fer amb la pregària, amb el coneixement més aprofundit del ministeri del Sant Pare, la seva valoració i l'agraïment a Déu per haver-nos donat aquest do, amb el compliment més generós i acurat dels nostres compromisos cristians en l'Església i en la societat, amb el treball de l'aplicació del nostre Pla Pastoral diocesà i amb la nostra solidaritat envers els pobres i necessitats. Demano a totes les parròquies, comunitats religioses, moviments, associacions, escoles i institucions d'Església que treballin des d'ara en la preparació i realització de la visita apostòlica que el papa Benet XVI farà a la nostra arxidiòcesi i ciutat de Barcelona, per tal que sigui molt profitosa i fecunda per a la nostra santedat, que és la primera i fonamental vocació de tots els batejats, i per oferir al Papa un acolliment filial, devot i entusiasta. Posem-ho a les mans de la Mare de Déu de la Mercè, patrona de Barcelona. A tots us agraeixo la vostra col·laboració.

Els universitaris omplen la capella de la Facultat d'Empresarials

Redacció / Barcelona

La capella de la Facultat d'Empresarials de la Universitat de Barcelona s'ha quedat petita. Tant durant el curs passat com en l'actual hi havia dies que era plena a vessar. En algunes misses s'hi havien arribat a aplegar 50 persones i gairebé no s'hi podia ni respirar. Però el Dimecres de Cendra passat, inici de Quaresma i amb Mons. Sebastià Taltavull presidint l'eucaristia, no va haver-hi més remei que celebrar la missa amb les portes obertes.

El moment de la consagració amb tothom agenollat, inclosos els qui estaven fora, va ser un moment esfereïdor. Van combregar més de setanta persones. Van concelebrar la missa Mn. Joaquim Vidal, delegat de Pastoral Universitària de Barcelona, Mn. Lluís Ramis i Mn. Juan Carlos Izquierdo. En l'homilia, Mons. Taltavull va animar els joves a deixar empremta perquè també altres universitaris trobin Crist.

A la capella de la Facultat d'Empresarials se celebra missa cada dilluns, dimecres i dijous a les 14.15. Per a més informació de les activitats: pastoralunivdiagonal@gmail.com / www.safordiagonal.org

Barcelona

El retrobament ecumènic d'enguany, amb l'art

El moviment ecumènic té en l'exploració dels camins de la bondat i la bellesa moltes garanties de progrés

Joan Botam
Barcelona

El XXIV Retrobament Ecumènic es va celebrar al seminari salesià Martí Codolar, de Barcelona, el dissabte dia 6 de març, amb molt bona participació d'inscrits anglicans, baptistes, catòlics romans, evangèlics i ortodoxos. Reflexionà entorn de la creació artística dels qui cerquen d'anar més endavant ateses les sensibilitats de la fe, diverses i, per això mateix, tan enriquidores. Atrets per la bellesa, els homes i les dones fidels a les tradicions religioses i espirituals ens trobem en un espai comú de grans coincidències. La música, la pintura, l'escultura, l'arquitectura i el disseny, i, en general, les creacions artístiques ens fan sentir, amb el seu missatge, indistintament, a casa, «la casa que ens habita» com deia el poeta Josep Gomà. Per això, els organitzadors, en programar les sessions del matí i de la tarda del Retrobament Ecumènic d'enguany amb l'art, donaren per suposat que no hi ha dos mons, el de la fe i el de l'art; ambdós s'identifiquen amb l'experiència personal de la fe i de la confiança en el Creador. Les manifestacions en són l'epifania.

La jornada començà amb un temps dedicat a la pregària. Amb el suport de Gn 1,31-2,3, Sl 148,1-5, Rm 8,18-23 i Mt 13,31-32 hom mirà de trobar sentit al món creat amb saviesa i amor i, alhora, de reaccionar amb esperit crític davant l'actual situació de degradació progressiva del nostre entorn. «La creació ha estat lliurada al poder de la destrucció —afirma l'apòstol Pau—, gemega i sofreix dolors de part.» A nosaltres, en tot cas, ens toca esforçar-nos per salvaguardar-la, fidels al disseny del Senyor que vol el nostre món sempre bell i bo.

El tema, *La creació artística: ahir i avui / Sensibilitats de la fe*, presentat per Daniel Giralt-Miracle, historiador

Daniel Giralt-Miracle, Jaume Aymar, Susanna Woodcock i Joan Garcia Casanovas, moderats per Joan Botam, van aprofundir sobre fe i art.

de l'art, va comptar amb els contrapunts de Jaume Aymar, de l'Església catòlica romana i director de Ràdio Estel i *Catalunya Cristiana*; de Susanna Woodcock, de la Comunió Anglicana, i de Joan Garcia Casanovas, del Patriarcat Ortodox de Sèrbia. Va moderar les sessions Joan Botam, del Centre Ecumènic de Catalunya.

Amb risc de semblar un pèl nostàlgic, Daniel Giralt-Miracle es dolgué, per començar, de la persistent entronització de la vulgaritat als nostres dies. Fonamentats sobre la base dels principis espirituals que eleven l'ésser humà a les més altes esferes —digué citant Fodor Dostoievskij—, «només la bellesa salvarà el món». Les belles arts apareixen com a concepte el segle XVIII, però vénen de lluny, de Plató, per exemple, de la visió de l'home amb capacitat de comunicar el furor diví.

Ara, en aquests temps postmoderns ja no queden esquemes per trencar. Hom tendeix a situar-se des de plans solament físics. Tornem a les festes tribals. No té gaire sentit crear; tot és efímer. Preval el màrqueting. On anirem a parar? La història, però, no acaba.

Tenim a l'horitzó notables expressions artístiques inspirades per la vida com a viatge. La catedral de Los Angeles, obra de l'arquitecte Rafael Moneo, els nous vitralls de la catedral de Girona, de Sean Scully, i, de Joan Vila i Grau, de la Sagrada Família, la nova sinagoga de Roma, de l'arquitecte Richard Meier, el museu Chillida-Leku d'Hernani, la cripta de la colònia Güell, d'Antoni Gaudí... Com seria possible l'aurora sense Déu? Els nostres són temps de transició. Deixem-nos bressolar pels corrents de pensament en cerca de la bellesa, entre d'altres, de Romano Guardini i de Hans Urs von Balthasar.

Fidel a la tradició bíblica de la música i el cant, va dir Susanna Woodcock, la tradició de les Esglésies de la Comunió Anglicana ha mirat de visualitzar a través de l'art el missatge de la salvació. En les celebracions del culte tenen gran importància els cors, l'orgue, l'arpa, la guitarra, la flauta i la bateria. Al respecte hom compta amb una himnografia molt suggestiva i, no cal dir-ho, amb una litúrgia molt rica. Sabem que —digué per acabar— la música mou l'ànima.

Mirant de recollir breument la im-

mena riquesa artística de les Esglésies ortodoxes, amb el seu esperit creatiu, Joan Garcia Casanovas, d'entrada, afirmà que al final de tot serà la bondat i la bellesa. Gràcies a la comunió amb Crist tenim accés al transcendent. De bon començament la veneració de les imatges fou molt polèmica entre els cristians. El seu era un entorn pagà. Els pares s'esforçaren per captar les coincidències intrínseques de la bellesa amb la virtut. Hi hagué, amb tot, una recepció defectuosa del Concili de Calcedònia; d'on les lluites iconoclastes. La imatge de Déu és invisible. L'art real, per això, s'hi ha d'aproximar tant com humanament sigui possible. Les icones, d'autor anònim, en són la màxima expressió. En elles tot té un valor simbòlic.

Per a Jaume Aymar la teologia de la bondat i la bellesa obre als nostres dies un filó de grans possibilitats creatives fins ara poc explorat. Ho ha pogut comprovar personalment, amb molt bona acollida de part dels fidels, en projectes que, com el del Centre Abraham de la Vila Olímpica i el de l'església parroquial de Sant Francesc, de Badalona, hi ha intervingut com a assessor i inspirador. La Sagrada Família és, al respecte, un gran referent; la gent s'hi troba, hi acut expectant i en surt fent-se preguntes. No debades Gaudí fou denominat el Dant de l'arquitectura. Què serà quan, rere el reconeixement previsible de l'Església, el vegem com a beat entre els sants?

Amb el diàleg entre els inscrits i els ponents, que continuà fins a mitja tarda, una cosa resultà evident per a tots: que el moviment ecumènic, de retrobament, reconciliació i comunió entre els cristians per tal que, com a deixebles de Crist, siguin u i el món cregui (Jn 17), té en l'exploració dels camins de la bondat i la bellesa, efectivament, moltes garanties de progrés, ara sobretot que uns i altres estem cansats de paraules, conceptes i freqüents copets a l'espatlla entre els primers responsables de les comunitats eclesials.

El cardenal presideix l'admissió a ordes de vuit seminaristes

Redacció / Barcelona

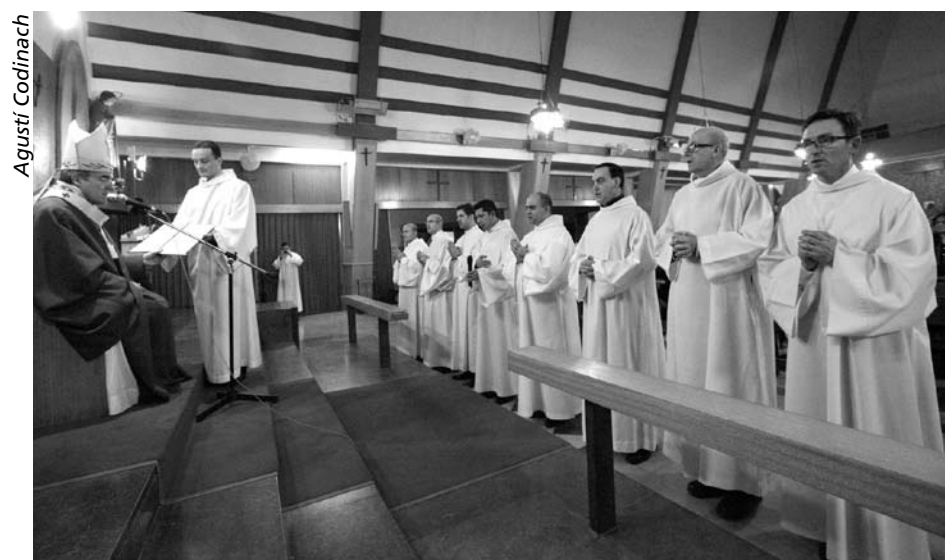
El cardenal Lluís Martínez Sistach va presidir el dimecres 10 de març la cerimònia de l'admissió a les ordes de vuit seminaristes, tots ells alumnes del Seminari Conciliar de Barcelona. Aquest acte, que habitualment se celebra a la capella del Seminari, aquesta vegada es va fer a la parròquia que té al rector d'Ars com a titular en el marc de l'Any Sacerdotal, promulgat pel Sant Pare amb motiu dels 150 anys de la mort de sant Joan Maria Vianney.

Va ser una celebració oberta a tots els diocesans com a preparació del Dia del Seminari que se celebra el diumenge 21 de gener, el diumenge més proper a la festa de Sant Josep. El cardenal va concelebrar l'eucaristia amb el rector del Seminari Conciliar, Mn. Josep M. Turull, i amb els altres membres de l'equip de formadors; amb el rector de la parròquia, Mn. Ramon Octavi Sánchez, així com amb altres sacerdots

de la diòcesi. Els seminaristes admesos a les ordes i que properament rebran l'ordenació com a diaques i preveres són: Fernando Acosta, Carles Barba, Carles Barroso, Joan Ramon la Parra, Pedro Rivero, Josep Rodríguez i Ramon Santos, de l'arxidiòcesi de Barcelona; i Francesc Camón, de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat.

El cardenal Martínez Sistach a l'homília va dir: «Hem tingut un interès especial per fer aquesta celebració en aquesta església dedicada al patró dels sacerdots, sant Joan Maria Vianney. Amb aquest gest, volem que aquests futurs sacerdots imitin el testimoniatge d'aquest sant sacerdot, ell que va imitar moltíssim Jesús Bon Pastor. Ells i nosaltres, tota l'Església, desitgem que els sacerdots siguem "pastors segons el cor de Déu". Això és el que necessita el nostre món, homes de Déu que siguin ponts entre Déu i els homes, que portin Déu als homes i aquests a Déu.»

El Seminari celebrarà el dissabte 20

de març per la tarda una jornada de portes obertes, que acabarà amb una eucaristia presidida per Mons. Sebastià Taltavull, bisbe auxiliar de Barcelona. El diumenge dia 21, a les 19h, el cardenal

Martínez Sistach presidirà, a la capella del Seminari, l'ordenació diaconal del seminarista José Fernando Campoverde, celebració que serà retransmesa en directe per Ràdio Estel.

Mallorca

Església a Catalunya

«Ara tenim la missió de tornar a fer popular Ramon Llull!»

Mn. Gabriel Ramis és el postulador de la causa de canonització del beat Ramon Llull

Eduard Brufau

Ramon Llull, malgrat tota la seva extensa obra teològica, la seva profunda experiència religiosa i la fama de santedat que sempre l'ha envoltat, no ha pogut fer mai el salt de beat a sant. Des de fa uns anys, però, des del bisbat de Mallorca se n'ha rellançat la causa de canonització i tot fa pensar que tard o d'hora el Doctor il·luminat serà ascendit als altars. Mn. Gabriel Ramis n'és el postulador des de fa quinze anys i es mostra molt esperançat en la resolució favorable del procés, que es troba força avançat.

Com s'explica que Ramon Llull encara no sigui sant?

El problema durant molts anys va ser que queia sobre ell la sospita d'heterodòxia a causa d'uns passatges dels seus escrits. Fa uns anys, però, el Dr. Josep Perarnau va demostrar que aquests fragments lul·lians havien estat adulterats intencionadament per un inquisidor del segle XIV, Nicolau Eimeric, que tenia una animadversió especial cap a Ramon Llull. Un cop demostrada, doncs, la manipulació

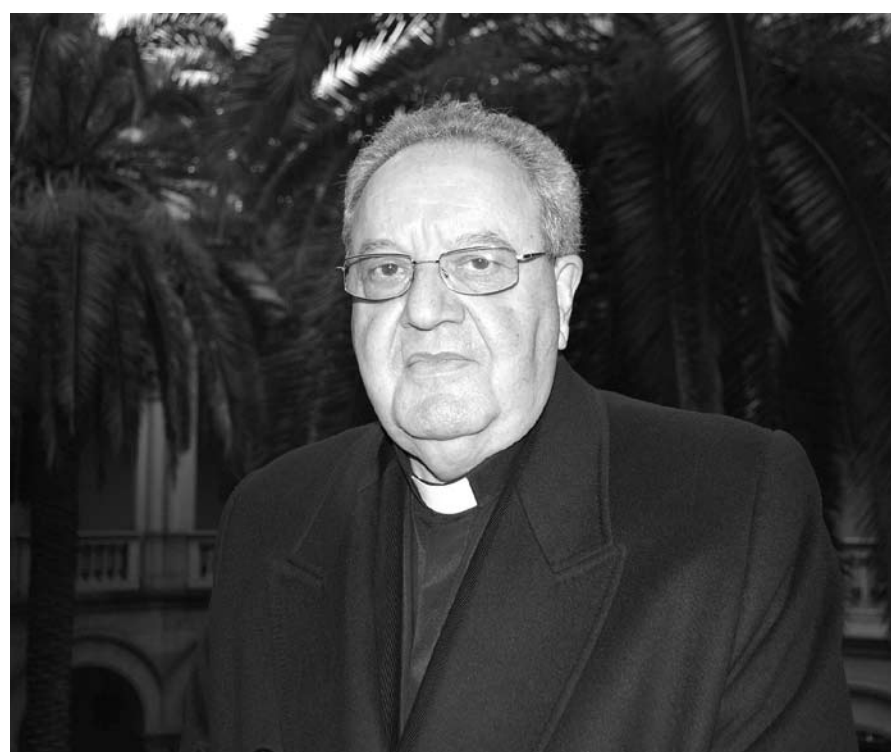
malintencionada, la sospita d'heretgia finalment es va esvaïr.

I això va permetre rellançar la causa de canonització de Ramon Llull.

Efectivament. L'anterior bisbe de Mallorca, Mons. Teodor Úbeda, en va reiniciar la causa a petició de la Causa Pia Lul·liana, que s'havia reconstituït feia poc. Una de les persones que més va treballar per reobrir-ne la causa va ser Dom Llorenç Pérez. Aleshores van nomenar com a postulador de la causa el pare Joan Folguera, que era el postulador general dels framenors, i ell em va nomenar a mi vicepostulador. Més tard, l'any 1995, quan el P. Folguera va morir Mons. Úbeda em va nomenar postulador. Llavors vaig fer una petició formal a la Santa Seu per tornar a activar la causa de canonització, i la resposta va ser bona, perquè em van demanar que presentés degudament autenticada i segellada tota l'obra impresa de Ramon Llull.

No deu haver estat fàcil...

Reunir tota l'obra de Llull va ser una tasca francament laboriosa, perquè és molt abundant —més de 200 obres!— i té força textos dispersos. Quan ho vam

tenir tot autenticat i segellat, ho vam presentar a la Congregació per a la Causa dels Sants, i aquesta va nomenar dos censors teòlegs perquè estudiessin el material.

Quan els censors presentin el seu judici, que serà d'aquí a poc temps, haurem d'esperar que la Congregació ens digui quin camí hem de seguir. Possiblement llavors s'optarà per la confirmació de culte, és a dir, que se'l confirmarà com a beat encara que no hi hagi hagut mai beatificació. Aquest pas és important, perquè així Ramon Llull podrà ser patró d'algunes diòcesis, com les del Magrib, que ho havien demanat anys enrere, però que no havia tirat endavant perquè s'estava pendent de la revisió dels escrits. Un cop confirmat el culte se'n podrà concedir el patronatge a les diòcesis que ho demanin. Personalment penso que la causa no ha de tenir entrebancs i espero que el vot dels censors sigui positiu.

Quins trets fan que Ramon Llull pugui ser declarat sant?

L'Església reconeix algú com a sant quan ha pogut provar que ha practicat cadascuna de les virtuts cristianes en grau heroic. En el cas de Ramon Llull la conversió, la donació total a l'apostolat, la dèria per la conversió dels infidels i el desig de martiri són fets que demostren que va viure el cristianisme d'una manera no comuna, sinó excepcional.

El beat mallorquí, a més, ha gaudit de molta devoció popular a Mallorca...

I tant! El culte va començar tan sols uns 30 o 40 anys després de la seva mort. A la basílica de Sant Francesc de Ciutat de Mallorca encara es conserva una relíquia del beat Ramon Llull que es portava als malalts, i es té notícia de guaricions, però no estan ben documentades. S'ha de dir que els que hi anaven no eren gent crèdula, sinó molt ben formada. Això diu molt a favor

del seu culte. Un altre fet que hi juga a favor és que al segle XVII la Santa Seu va prohibir el culte d'aquells beats no confirmats que tinguessin menys de 100 anys de culte. A Mallorca es van haver de treure imatges del jesuïta Alonso Rodríguez, i de santa Catalina Tomàs, que avui tots dos són sants ben consolidats a l'illa. En canvi les imatges de Ramon Llull es van deixar perquè feia més de cent anys que tenia culte, i la devoció era ben viva. La fama de santedat, doncs, hi és.

Al segle XIX, però, arran de les desamortitzacions la devoció popular va baixar força i a partir de llavors se l'ha considerat més des del punt de vista científic i literari.

Es pot entendre Ramon Llull sense la dimensió religiosa?

Ramon Llull realment és un científic, no ho podem negar, i ho va demostrar amb la gran quantitat d'obres que va escriure. Però a Ramon Llull se l'ha d'entendre globalment, no parcialment. Crec que avui se'l bidissecciona massa, i se'l considera, per exemple, com un dels antecessors de la informàtica. Ho pot ser, és clar, però s'oblida que tot el que va fer s'explica únicament per la religió cristiana. En definitiva, si va escriure tant va ser per aconseguir la conversió dels infidels, no per fer ciència, literatura o aconseguir una càtedra. Per tant no podem oblidar que la ciència i la literatura no eren el seu objectiu final, sinó que per a ell sempre van estar al servei de Déu. No veure la dimensió religiosa de Ramon Llull és no entendre'l.

Ara toca revifar-ne la devoció entre els fidels...

Sí, a poc a poc volem tornar a fer popular Ramon Llull. Estem preparant un full informatiu on se n'expliqui la vida, fa poc hem tret una novena, i enguany farem un triduum de preparació per a la festa, el 27 de novembre. Ara tenim la missió de tornar a fer popular Ramon Llull!

Tibidabo informa

Horaris de Setmana Santa

Día 28 de març

Diumenge de Rams

- A les 12 hores: Benedicció dels Rams a la Basílica
- A les 13 hores: Benedicció dels Rams a la Cripta
- A les 18 hores: Rosari. Vespres i Benedicció Eucarística

Día 1 d'abril

Dijous Sant

- A les 8,30 hores: Laudes
- A les 18,30 hores: Missa vespertina. Sopar del Senyor
- A les 21,30 hores: Hora Santa
- A les 23,00 hores: Vetlla Extraordinària (oberta per a tothom)

Día 2 d'abril

Divendres Sant

- A les 8,30 hores: Laudes
- A les 11,30 hores: Ofici de Lectura
- A les 12,00 hores: Vía Crucis
- A les 17,00 hores: Celebració de la Passió del Senyor

Día 3 d'abril

Dissabte Sant

- A les 8,30 hores: Laudes
- A les 22,00 hores: Solemne Vetlla Pasqual

Día 4 d'abril

Diumenge de Pasqua

- Eucaristies: 8, 10, 11, 13, 17 i 19 hores
- A les 18,00 hores: Rosari, Vespres i Benedicció Eucarística

Urgell

Publicat per primer cop el Nou Testament en aranès

El volum es presenta a l'església de Viella el 20 de març

Patricia Navas
Viella

«En un principi existie era Paraula. Era Paraula ère tamb Diu e era Paraula ère Diu.» Aquest és el primer verset de l'evangeli de Joan de la primera traducció en llengua aranesa del Nou Testament. El volum, editat per les parròquies de la Vall d'Aran amb l'editorial Claret, es presentarà a l'església parroquial de Viella el proper 20 de març a les vuit del vespre.

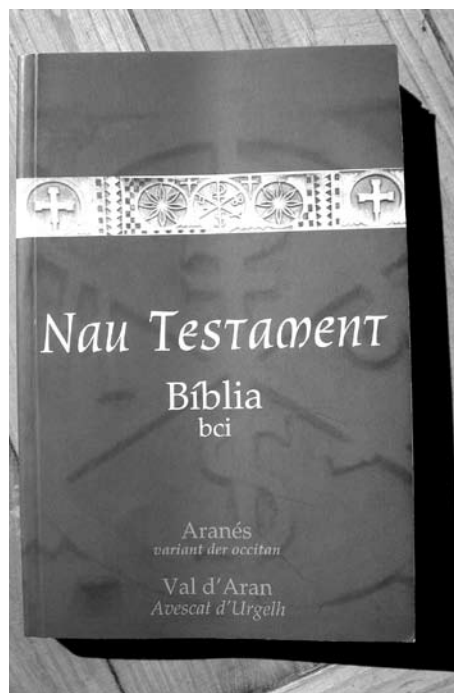
Des de l'any 1975, amb la introducció de les llengües vernacles a les misses, a la Vall d'Aran ja se celebraven eucaristies en aranès, però es feien servir traduccions dels mossens fotocopiades. Fins a l'any 1983 no es va aprovar la normativa per escriure l'aranès, que coincideix amb l'occità, i l'arxiprestat de la Vall d'Aran ha esperat a la consolidació d'aquestes normes per treure a la llum aquesta publicació oficial.

Ara, després de dos anys de traducció i un any més de tràmits i autoritzacions, s'han publicat per primer cop, en aquesta llengua minoritària, els llibres del Nou Testament: els quatre evange-

lis, els Fets dels Apòstols, les cartes de sant Pau, una carta de sant Jaume, dues cartes de sant Pere, tres cartes de sant Joan, una carta de Judes i l'Apocalipsi, complementades amb dues presentacions —del bisbe d'Urgell, diòcesi a què pertany la Vall d'Aran, Mons. Joan Enric Vives, i de l'Associació Bíblica de Catalunya, l'editorial Claret i les Societats Bíbliques Unides—, un pròleg de l'arxiprestat d'Aran, una introducció general a la Bíblia i un apèndix.

Per a ús intern a les esglésies, també s'han editat el leccionari (amb les lectures de la Bíblia per a celebracions litúrgiques) i el Missal d'altar (amb les pregàries eucarístiques) en aranès. El sacerdot jubilat Josep Amiell, que ha realitzat la traducció del Nou Testament en aranès, a partir de la Bíblia Catalana Interconfessional (BCI), explica que es preveu publicar properament la traducció, a la llengua aranesa, d'alguns salms com a llibre de pregàries.

El Nou Testament en aranès està destinat a unes cinc mil persones, ja que actualment la Vall d'Aran compta amb una població d'uns nou mil habitants, dels quals només 4.500 són tradicional-

El Nou Testament en aranès té el mateix format que el Nou Testament de la BCI.

ment aranesos. En aquesta comarca de muntanya conviuen persones d'unes quaranta nacionalitats diferents, però a l'escola s'ensenya aranès a tots els nens. Segons Mn. Amiell, els aranesos volen algunes celebracions en aranès, especialment de festes de poble, matrimonis, batejos i exèquies. Això s'ha de compaginar amb les necessitats de les persones que vénen de fora, molts d'ells turistes de neu, explica el prevere. A la ciutat de Viella, per exemple, la missa dels diumenges al vespre se celebra amb algunes parts en aranès.

A la presentació del Nou Testament en aranès intervindran el traductor, Josep Amiell; el síndic general d'Aran, Francesc X. Boya Alós, i el bisbe d'Urgell, Joan Enric Vives, que, a l'escrit que encapçala el volum, afirma: «Calia, doncs, que també la Paraula evangèlica s'expressés en la llengua aranesa, ja que en tenim necessitat per a la pregària i per a la litúrgia, per a la catequesi i la vida cristiana, i també per enriquir el patrimoni lingüístic i cultural de la nostra Vall d'Aran, i podrà ser així més acollida per tots els amants de la llengua i de la cultura araneses.»

Nomenats dos nous canonges per a la catedral d'Urgell

P. N. / La Seu d'Urgell

El bisbe d'Urgell, Joan Enric Vives, va nomenar el 8 de març passat els preveres Nemesi Marquès i Ignasi Navarri nous canonges del capítol de la catedral de Santa Maria d'Urgell, com a reconeixement al seu treball apostòlic al servei de l'Església i del Principat d'Andorra, i com un compromís de servei envers el primer temple de la diòcesi.

Mn. Nemesi Marquès, de 74 anys d'edat, és el representant del copríncep episcopal des de l'any 1993 i també és vicari judicial del bisbat d'Urgell des de l'any 2005. Mn.

Ignasi Navarri, de 45 anys d'edat, és secretari general i canceller del bisbat d'Urgell i secretari particular del bisbe Vives, rector del seminari d'Urgell i delegat diocesà de Pastoral Vocacional.

El capítol de la catedral d'Urgell està format actualment per tretze canonges, set dels quals són emèrits, tal com informa la Delegació de Mitjans del bisbat. Es tracta d'una institució eclesial, antiga i venerable que es configura com un col·legi de sacerdots. Li corresponen la celebració de les funcions litúrgiques més solemnes a la catedral i la cura del patrimoni religiós, artístic i cultural de la catedral.

Reconeixement de Portugal al bisbe Vives pel seu acompanyament als que pateixen

P. N. / La Seu d'Urgell

El president de la República de Portugal, Aníbal Cavaco Silva, va concedir, el 6 de març passat al Palau Episcopal de la Seu d'Urgell, la Gran Creu de l'Orde de Crist al bisbe d'Urgell, Joan Enric Vives, en reconeixement a la seva tasca de suport envers la comunitat portuguesa a Andorra en moments especialment tristos com els de l'accident al túnel dels Dos Valires, en què cinc treballadors portuguesos van morir el 7 de novembre passat.

Els seminaristes catalans visiten el bisbat

Jaume Melcior Servat / La Seu d'Urgell

El 22 de febrer passat, els seminaristes que cursen l'any de preparació al ministeri, acompanyats del qui fins ara n'ha estat el director, Mn. Ramon Prat, i el seu substitut en la direcció, Mn. Norbert Miracle, van fer la sortida anual que s'organitza a un bisbat de Catalunya. Enguany, el bisbat escollit va ser el de la Seu d'Urgell.

La finalitat d'aquesta visita era conèixer de primera mà el funcionament d'un bisbat i veure'n la particular realitat pastoral.

La jornada la van iniciar a les deu del matí, a la cúria del bisbat, on van ser rebuts pel bisbe, Joan Enric Vives, i pel vicari general del bisbat, Mn. Joan Pujol. El bisbe va explicar breument la rica història del bisbat d'Urgell i la realitat que viu en l'actualitat. A continuació Mn. Pujol va explicar el funcionament de la cúria i la divisió arxiprestal actual del bisbat, les seves delegacions i els objectius. Joan Massa, secretari del copríncep episcopal, va explicar la peculiaritat que suposa per al bisbat el fet que el seu bisbe sigui alhora el cap d'estat d'Andorra, i va fer un repàs breu d'aquesta realitat tan singular.

Tot seguit els seminaristes es van dirigir al museu del bisbat, on van veure la gran riquesa que té en l'art romànic en especial. Van poder contemplar finalment el famós còdex del Beatus de Liébana. Tot seguit van dirigir-se a la catedral, on van celebrar l'Eucaristia. En l'homilia el bisbe Joan Enric els va exhortar a ser els pastors del segle XXI que l'Església necessita. Van acabar la jornada amb un dinar de germanor en el qual no van faltar canvis d'impressions d'aquella jornada i anècdotes personals. Va resultar un dia molt enriquidor.

La catedral fa memòria: cada dia del 2009 va rebre més de 600 visitants

Com a església mare de la diòcesi ha acollit la celebració de 52 baptismes, 26 casaments, 156 confirmacions i una ordenació presbiteral

Víctor Gay
Girona

La catedral és el referent físic i espiritual de Girona. Des del seu perfil arquitectònic, juntament amb el de l'església de Sant Feliu, configuren l'anomenat *sky line* de la ciutat, però per a la comunitat dels catòlics és l'església mare de la diòcesi. Puntualment ha fet pública la seva memòria de serveis corresponents al darrer any. Les celebracions del calendari litúrgic assoleixen un nivell de referència.

Des del temps d'Advent fins al cicle nadalenc i des de la Quaresma fins al goig esclatant de la Pasqua, sense oblidar les festes de la Mare de Déu, l'Assumpció, titular de la seu, també les altres celebracions marianes, la Candelera, l'Anunciació, la Mare de Déu de Montserrat i, especialment el 8 de setembre, festa del Naixement de la Verge, amb el tradicional aplec de la Mare de Déu de Gràcia i de Bell-ull, amb cape-

Una de les celebracions més tradicionals a la catedral de Girona és l'aplec de la Mare de Déu de Gràcia i de Bell-ull (8 de setembre), amb l'Eucaristia al claustre i la posterior benedicció d'herbes aromàtiques.

Premis de la Fundació Fe i Cultura Mossèn Manyà

DEPARTAMENT DE CULTURA I MITJANS DE COMUNICACIÓ

IX Concurs de Poesia Fundació Manyà 2010

Mossèn Joan Bta. Manyà.

Modalitat: poesia en català.

Convoca: Fundació Fe i Cultura.

Lliurament de treballs: Fundació Fe i Cultura, Mossèn Manyà, apartat de correus núm. 95 - 43500 Tortosa (Baix Ebre).

Resum de les bases: poden presentar-se a aquest concurs poemes de tema lliure, no premiats en altres concursos.

No s'hi poden presentar les persones guardonades en els concursos 2008 i 2009.

Extensió: de 14 a 50 versos, en 1, 2 o 3 poemes.

Els treballs s'han de presentar per quadruplicat, en un sobre a part, amb títol i pseudònim.

A l'exterior, s'hi inclourà el nom i els cognoms de l'autor, el DNI, telèfons de contacte i l'adreça postal.

En la festa del lliurament de premis les persones guardonades estaran obligades a recollir el premi perso-

nalment, o, si més no, delegar-ne la recepció, i podran llegir els seus poemes.

Per a més informació, podeu trucar als telèfons 977 718 260 i 636 390 702.

Jurat: Zoraida Burgos, Jesús Mas-sip, Emili Rosales i Gerard Vergés.

Termini de presentació de treballs: 28-08-2010.

Lliurament de premis: el lliurament de premis tindrà lloc en el decurs d'un festival que se celebrarà el 26 d'octubre del 2010, a les 20 h, al c/ Teodor González, 43, 1a - Tortosa.

Dotació de 400 euros i la publicació de l'obra premiada al setmanari *Catalunya Cristiana* i en un llibre per Sant Jordi 2011.

Accèssit: publicació del text.

El jurat podrà declarar el premi desert.

No es retornen els poemes.

lla al claustre i la tradicional benedicció de les herbes aromàtiques i al cant dels gois propis. La catedral també va acollir l'administració dels sagraments: 52 baptismes, 26 casaments, 156 confirmacions i el goig de la primera ordenació d'un prevere diocesà, Mn. Eduard de Ribot, per part del bisbe Francesc.

Altres celebracions que va acollir la seu foren la de Sant Josep, la de Sant Ramon de Penyafot, patró dels advocats, Sant Jordi i en el seu entorn la celebració eucarística amb la Confraria del sant patró de Catalunya, Sant Joan Baptista, Sant Pere i sant Pau, etc.

Especial menció mereixen les eucarísties d'acció de gràcies per la canonització de santa Joana Jugan, fundadora de les Germanetes dels Pobres, i del pare Coll, fundador de les Dominiques de l'Anunciata, amb comunitats presents i actives a la diòcesi.

Més de 600 visitants diaris

La catedral de Girona és també un dels referents turístics de la ciutat, com ho demostren les xifres: 234.491 el darrer any, és a dir, més de 640 per dia, amb una lleugera baixa respecte de l'any anterior, 251.316 (uns 688 diaris), un 6,7% menys. El 44% corresponen a visitants catalans i de la resta de l'Estat, un 14,5 francesos, 6,14 italians, quasi un 6% britànics, 5,78% alemanys i gairebé un 3% dels Estats Units. D'aquestes xifres, 54.636 persones (un 23,3%) corresponen a entrades gratuïtes.

Especial atenció mereixen les visites d'escolars (tots els de la diòcesi i de la demarcació tenen l'entrada gratuïta). Com ja ha ressenyat recentment *Catalunya Cristiana*, la catedral de Girona ofereix un seguit d'opcions específiques per a les visites d'alumnes de centres escolars. L'any 2009, van ser

84 grups (un menys que l'any anterior) els que van fer aquesta visita i 80 van portar a terme algunes de les activitats ofertades. També es va portar a terme un curs especial de formació de mestres, acció coordinada amb l'Institut Superior de Ciències Religioses i la Delegació diocesana d'Ensenyament.

Restauracions importants

Els treballs en una catedral asseguren els experts que no finalitzen mai. Sembla confirmar-ho les dades reflectides en la memòria del 2009, gairebé dos-cents mil euros invertits en restauracions, sense comptar la gran acció del mur nord, obra de la qual ja es va donar notícia puntual des d'aquestes pàgines i en la qual el Ministeri de Cultura ha invertit 1,7 milions d'euros (el Capítol Catedral va finançar el cost del projecte, de 76.516,76 euros).

També el Capítol ha fet un gran esforç inversor, en l'any que ens ocupa, ja que dels 190 mil euros invertits en restauracions gairebé 138 mil els va aportar el Capítol.

Entre les obres i restauracions a remarcar tenim la il·luminació de la nau i les capelles (esponsoritzada parcialment per Endesa), la construcció de la nova tomba pels bisbes, millores en les sales del tresor capitular i la sala del Tinell, etc. També és important l'acció cultural que des de l'arxiu es porten a terme en coordinació amb diferents centres universitaris del país. I un darrer detall relacionat amb el patrimoni: fins al proper 11 d'abril en l'exposició commemorativa del 75è aniversari del Museu Nacional d'Art de Catalunya es pot veure una imatge única, la de «sant Carlemany», ja que l'emperador va tenir culte reconegut a la catedral gironina, fins al primer Concili Vaticà.

Sor María Inmaculada Franco Martínez: dona de fe

Sor Lucía Caram
Dominica de Manresa

El divendres 26 de febrer ens va sorprendre la inesperada marxa a la casa del Pare de la nostra germana sor María Inmaculada Franco Martínez, o.p. La notícia va causar impacte, desconcert i tristesa, raó per la qual la priora federal, sor María Teresa Gil, o.p., ens la va notificar a totes les comunitats de la Federació de la Immaculada, amb una carta encapçalada per un text del profeta Jeremies en què se'ns convida a la pau i a la confiança: «Jo sé quins són els meus designis sobre vosaltres, designis de pau i no de desgràcia: jo us donaré un futur i una esperança...» (29,11-12)

I a continuació ens comunicava la trista notícia «amb el cor ple de dolor i a la vegada farcit d'esperança», dient-nos que el Senyor s'havia endut la nostra estimada mare Inmaculada Franco, primera consellera de la federació, expiora federal i priora actual de la comunitat de Sant Domènec de Guzmán a Saragossa, de la qual va ser fundadora i primera priora.

Sor María Inmaculada tenia 76 anys i era l'ànima de la nova comunitat de Sant Domènec de Guzmán de Saragossa, fruit de la fusió de tres monestirs. Feia unes setmanes havia estat intervinguda quirúrgicament, i el postoperatori era satisfactori. Totes estàvem contentes perquè els metges havien manifestat que no calia fer-li cap tractament. Però el dia 26, sobtadament, se'ns va avançar per celebrar la seva Pasqua: la Pasqua de Jesús a la casa del Pare.

Era valenciana i feia 54 anys que estava consagrada per la professió com a monja contemplativa de l'orde de Predicadors. Havia estat priora del monestir de la Mare de Déu dels Àngels de

Sant Cugat del Vallès —avui monestir de Sant Domènec de Guzmán— durant dos períodes consecutius. Quan s'hi trobava fent aquest servei per tercera vegada, l'any 1994, va ser escollida priora federal; servei de govern que va fer durant dos sexennis consecutius, fins a l'any 2006.

Havia ingressat al monestir d'Alcani, Terol. Va fer diversos serveis a la Federació animant comunitats d'Espanya i d'Argentina.

No li van tocar anys fàcils, però sempre va intentar, dins de les dificultats del moment, mantenir la serenitat, i sobretot buscar en tot la voluntat de Déu. Animava les monges a fer-ho, i ho feia insistint en dos aspectes fonamentals: un la confiança en l'amor incondicional del Senyor, de Jesús, de qui deia, sobretot quan les coses no anaven bé, o quan no n'entenien els designis: «¡Que maco que és!» L'altre aspecte era el seu amor a Maria, la Mare de Jesús, a qui va confiar la Federació, i a la protecció de la qual s'encomanava: la Mare de Déu Immaculada va ser, per a sor María Inmaculada, una companya de camí, un pilar de fortalesa davant de l'adversitat i una llum que el va acompanyar en la travessa de la seva vida consagrada.

La seva vida va estar marcada per una confiança profunda en el Senyor, i per un gran esperit de fe. Cada vegada que tenia alguna preocupació, se la veia matinar i passar hores silencioses davant del sagrari, intentant discernir i deixar en mans del Déu de la vida totes les seves preocupacions. Pregava i demanava que preguessin pels altres.

Tenia una gran capacitat d'acollida a les germanes i a tothom a qui se li apropava: sacerdots, religiosos, seglars i tothom sabia que en ella trobarien una confident, un testimoni silenciós de tot el que se li encomanava, i si ca-

«Es va saber obrir amb serenitat als canvis que la vida contemplativa presentava, i des d'una actitud pacificadora i confiada, feia passes per acompanyar les germanes, especialment les més grans i aquelles que passaven per situacions delicades»

lia, una paraula oportuna, i sempre la proximitat de la seva pregària.

Es va saber obrir amb serenitat als canvis que la vida contemplativa presentava, i des d'una actitud pacificadora i confiada, feia passes per acompanyar les germanes, especialment les més grans i aquelles que passaven per situacions delicades, amb la certesa que Déu té per a cadascú els seus plans i que cadascú ha de respondre en fidelitat a la consciència i segons el que Déu li doni a conèixer. Em consta que moltes germanes hi van trobar un suport incondicional, quan no tothom entenien algunes situacions, i que ella insistia sempre que l'important sempre era la persona.

En el moment de prendre decisions difícils, va ser la primera de posar-se a disposició dels seus superiors perquè l'enviessin allà on calgués, i quan era enviada, assumia la tasca encomanada amb alegria i decisió, amb la certesa que estava fent el que Déu volia d'ella.

En l'homilia del seu funeral el pare Antonio García, o.p., assistent actual de la Federació, va dir que «davant de la mort de sor M. Inmaculada, la nostra actitud ha de fer referència a la de Jesús: silenci i gratitud». Silenci per no plorar només, sinó per resar per ella i a ella. Ella, la llavor que ha mort, donarà molt de fruit, crec que ja ho està fent. Com va dir el nostre pare sant Domènec, «us seré més útil des del cel». I gratitud per la seva vida, per tot el bé que ha fet, com a monja dominica contemplativa. Recordem les paraules de sant Pau als Romans: «I, si hem mort amb Crist, creiem que també viurem amb ell. Sabem que Crist, un cop ressuscitat d'entre els morts, ja no mor més, la mort ja no té domini sobre ell.»

El pare Antonio va dir que sor María Inmaculada era «una dona profundament humana, senzilla, sense vanagloriar-se de res. Això sí, amb una mirada de fe en Déu, del que havia fet el centre de la seva vida. La seva voluntat era en Déu».

Reposi en pau qui durant la vida va cercar el rostre de Déu, el va descobrir present en els germans i vivent en el cor de la pregària contemplativa, pregària que li purificava el cor i la seva mirada per veure-ho tot a través del prisma de la fe i de la caritat.

Amor Boleda, carmelita Vedruna

Mn. Jaume Aymar i Ragolta
Director

La germana Amor Boleda i Cases, carmelita de la Caritat Vedruna, morí cristianament a Girona el 30 de gener del 2010, als 94 anys d'edat. Era natural de Verdú i de la mateixa família de Sant Pere Claver que sempre va ser un referent en la seva espiritualitat i el nom del qual afegí al seu quan professà a la congregació de les carmelites de la Caritat Vedruna. Mestra, la litúrgia va ser important per a ella des de la primera joventut amb la guia seu oncle i padrí, mossèn Josep Casas. Entre d'altres destins fou enviada a Ripoll on durant 13 anys es va dedicar a l'ensenyament, la catequesi i l'animació de cants. El 1971 va ser destinada a Calonge (Baix Empordà) com a responsable del col·legi i de la comunitat. La manca de vocacions va fer que aquell mateix any la comunitat es fusionés amb la de Palamós. La germana Amor recordava: «A Calonge mai no tinguérem vacances, quan acabava el curs escolar ja teníem la guarderia d'estiu i amb èxit, allí igualment teníem

La seva darrera destí va ser a la Celler de Ter. La nombrosa participació en les eucaristies exequials que s'han celebrat allí i a Tordera i a Calonge, mostra com n'era, d'estimada, aquesta religiosa.

la mainada dels amos dels apartaments, dels supermercats o dels seus empleats.» El curs 1978-1979 les carmelites van advertir que seria el darrer de la seva estada a Calonge. Al juny una comissió de pares va anar a Girona on se'ls va informar que els infants de preescolar havien d'anar a les escoles públiques i els de la guarderia es quedarien al carrer. Davant d'això van decidir ocupar pacíficament l'escola i obrir-hi una guarderia. A Calonge, passats trenta anys el record de les germanes carmelites i de la germana Amor continua viu, com quedà palès en una exposició fotogràfica sobre el col·legi celebrada recentment el passat 5 de desembre a Calonge, amb el títol: *Les «Hermanas» retalls de vida. Calonge 1894-1979*. Després, la germana Amor fou destinada a Tordera on va col·laborar activament en la litúrgia parroquial.

**COMPRO
EDIFICI
PETIT**

**BARCELONA
CIUTAT**

**INFORMACIÓ
607 99 04 64**

Nova guia sobre diversitat religiosa

La iniciativa pretén facilitar fonts d'informació sobre el fet religiós

Eduard Brufau
Barcelona

El Centre Unesco de Catalunya i l'Associació Unesco per al Diàleg Interreligiós (AUDIR) van presentar el 25 de febrer passat la *Guia de recursos sobre diversitat religiosa i de conviccions*. L'expectativa va aplegar un públic nombrós, entre el qual hi havia representants i fidels de les diferents comunitats religioses presents al Principat, i que omplia a vessar la sala d'actes del Centre Unesco. L'acte va comptar amb la presència de Miquel Àngel Essomba, director del Centre Unesco, Miquel Molins, director de la Fundació Banc Sabadell, Montserrat Coll, directora general d'Afers Religiosos, Pilar Claret, vicepresidenta d'AUDIR, i Francesc Torradeflot, responsable del departament de Diàleg Interreligiós d'Unescocat.

La guia va ser presentada com una bibliografia completa de llibres, però també de pàgines web, pel·lícules i recursos multimèdia que serveixin per acostar el fenomen religiós al públic general. També hi ha uns apartats dedicats als reptes del diàleg amb la laïcitat i la ciència. En total s'hi han recollit més de 200 referències amb una breu ressenya descriptiva, totes agrupades segons cada religió. Francesc Torradeflot va manifestar que «aquests materials han de servir al principiant i també a qui vol desenvolupar, corregir i matisar coneixements ja existents, respondre interrogants, descobrir causes i història, conseqüències i perspectives de futur». També va assenyalar que encara que s'hi recullen un gran nombre de religions, des del budisme fins a la

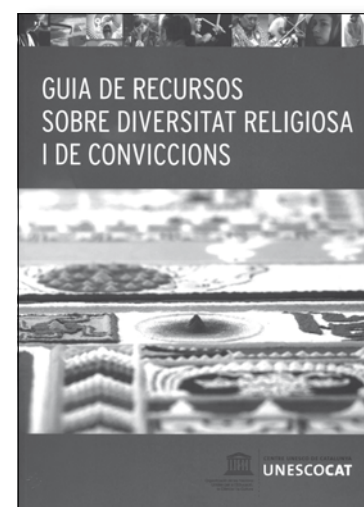
La presentació va tenir lloc a la sala d'actes d'Unescocat.

fe *bahà'í*, els apartats dedicats a l'islam i sobretot al cristianisme «tenen una extensió clarament superior a causa de la seva història i de la seva implantació social més àmplia». Finalment Francesc Torradeflot va voler remarcar que la guia ha estat elaborada per un equip interdisciplinari de teòlegs, estudiosos de la religió i educadors.

Reflexions sobre el diàleg interreligiós

Després de la presentació es va deixar pas a les ponències i intervencions dels convidats: el P. Xavier Melloni, *s.j.*, antropòleg, teòleg i expert en mística i diàleg interreligiós; Nora Vela, professora de Biblioteconomia i Documentació de la Universitat de Barcelona; i Joan Carles Maset, representant dels Ateus de Catalunya.

El P. Xavier Melloni es va felicitar per la publicació de la guia, va valorar la tasca de l'equip que hi ha al darrere i va reconèixer que serà una eina molt útil per accedir a un seguit de materials d'informació molt variats sobre les religions. Al mateix temps, però, va apuntar que pensant en edicions i actualitzacions futures caldria considerar la possibilitat de separar dins de la bibliografia els textos sagrats —les fonts— de les obres que s'han escrit després sobre aquestes fonts —els comentaris. A continuació Xavier Melloni es va centrar en la naturalesa del fet religiós i la necessitat del diàleg entre les diferents tradicions. Pel que fa a la religió va afirmar que «és una recerca de la realitat, d'una realitat invisible, però existent i cabdal per a l'home». Del diàleg interreligiós va dir que la persona té la necessitat de conèixer

l'altre, aquell que és diferent. En el pla de les creences, aquest procés de conèixer l'altre «no implica una renúncia de la pròpia fe ni una barreja confusa, sinó tot al contrari, un reforçament de les creences d'un mateix. Aquest viatge cap enfora sempre ha d'acabar tornant cap al punt de partida, per reforçar i fer més diàfana la pròpia fe».

Per la seva banda Nora Vela va fer un repàs dels intents anteriors a aquesta guia de fer una bibliografia exhaustiva de textos religiosos. Va assenyalar que, paradoxalment, «el primer exemple documentat de bibliografia religiosa a la península Ibèrica és una llista de llibres prohibits al segle XVI per la Inquisició!». També va destacar la importància de la invenció de la impremta en la propagació de les obres religioses, sobretot en el context de la Reforma i la Contrareforma. Finalment Joan Carles Maset va remarcar la necessitat de diàleg a la nostra societat entre les religions i el món no creient.

En acabat es va donar a tots els assistents un exemplar de la guia i se'ls va convidar a consultar-la i a manifestar suggeriments de millora de cara a una propera actualització.

Pluralisme religiós i mitjans de comunicació

Mónica García / Barcelona

El Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC) va presentar el passat 5 de març un document que recull les ponències del seminari Mitjans de Comunicació i Pluralisme Religiós, que va tenir lloc a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) el 5 i 6 de març de 2009, tot just fa un any. La publicació, en edició catalana i castellana, inclou les conclusions propositives del seminari, entre les quals destaca la proposta de fomentar el pluralisme religiós com a instrument de cohesió social. Es tracta d'una reflexió sobre el pluralisme religiós i sobre el dret d'accés de les religions a l'espai audiovisual públic. L'acte de presentació va comptar amb les intervencions del president del CAC, Ramon Font, del conseller i coordinador de la Comissió de Continguts del CAC, Rafael Jorba; i del professor de la UAB i coordinador acadèmic del seminari, Àlex Seglers.

El conseller Ramon Font va agrair a Seglers —com a representant del món acadèmic— i a Jorba —com a ànima de la publicació— l'esforç per «crear coneixement, un element essencial per complir les obligacions del CAC i impulsar iniciatives». El professor de

la UAB per la seva banda va declarar-se molt satisfet del seminari que va congregar la societat civil i religiosa, experts en comunicació, professors, representants religiosos, etc. Seglers va assenyalar que queden encara pendants els drets d'accés dels grups religiosos, als mitjans. Va matisar, però, que «el dret d'accés no és gratuït, sinó que les religions han d'aportar el seu granet de sorra amb una coexistència pacífica i una cohesió social». Va destacar també que, d'acord amb les directrius bàsiques d'accés vigents a Espanya des del 2009, es reconeixen els «grups socialment significatius: aquells que tenen un arrelament social notori». Finalment el professor de la UAB va recalcar que la religió mereix una atenció més enllà dels estereotips i clixés dels darrers anys i va apuntar a una certa dessecularització de la nostra societat. «Aquesta publicació és la primera que es fa a l'Estat espanyol sobre aquest binomi i és cita obligada per a periodistes, experts i persones del món religiós», va concloure Àlex Seglers.

El coordinador de la Comissió de Continguts del CAC, Rafael Jorba, va subratllar la necessitat urgent de ser plurals en els moments de crisi socioeconòmica que vivim «on s'accentua

el risc d'una doble deriva: el perill de projectar en els altres les nostres pròpies pors, de creure que la millor manera d'afirmar una identitat és desfigurar la identitat de l'altre i la tendència a l'espectacularització de la informació i al culte a l'emoció». Segons Jorba, cal respectar les regles de joc de la laïcitat davant la temptació laicista amada de tics anticlericals. Pel que fa a les actuacions del CAC, el coordinador de la Comissió de Continguts va destacar

que el bé jurídic que cal protegir no són les idees i creences, sinó la persona que les professa. És a dir, la llibertat ideològica, religiosa i de culte dels ciutadans que garanteix la Constitució. «En definitiva», va concloure Rafael Jorba, «el foment dels pluralismes en totes les seves dimensions no és una tasca per se, del pluralisme pel pluralisme, sinó un instrument cabdal de participació cívica, de cohesió social, d'integració i de respecte mutu».

El Jubileu dels Perdons de santa Anna

Sempre ha suscitat una extraordinària devoció a la diòcesi de Barcelona

Redacció / Barcelona

El rei Alfons I el Batallador va llegar la corona d'Aragó als ordes del Temple —després extingits pel Papa—, els Hospitalaris de Sant Joan, anomenat de Malta, i al del Sant Sepulcre. La gestió del regne, pocs anys després, no era possible i va retornar la corona.

En compensació, els ordes van ser distingits amb donacions i privilegis. D'aquí prové la fundació de l'antiga col·legiata de Santa Anna de Barcelona, instituïda pel canonge Giraldo, enviat expressament pel patriarca de Jerusalem.

Va ser probablement el 17 de març del 1146, coincidint amb la consagració de l'altar de la capella del Sant Sepulcre, quan la Seu Apostòlica va concedir les mateixes indulgències als visitants que les que gaudia el Sant Sepulcre de Jerusalem.

Posteriorment, un arxiprest de Dàroc —la ciutat dels Corporals—, en tornar de Terra Santa, va encarregar a l'escultor Gabriel Guardia un grup monumental que representés el Sant Sepulcre del Senyor. Alhora, es venerava

a la capella un fragment de la pedra del sepulcre de Nostre Senyor, col·locada en un bonic reliquiari de pòrfir i argent. La Santa Pedra tenia festa i ofici propi: el dilluns de Pasqua.

Diuen les cròniques que el Jubileu dels Perdons de santa Anna convocava tota la ciutat i que hi venien en pelegrinatge de tots els racons de la diòcesi, amb gran nombre de fidels i devoció extraordinària. Tot aquest patrimoni de fe i pietat es va perdre tràgicament un

dia nefast de l'estiu ardent de la canícula i de les passions l'any 1936.

El 1990, Mn. Jordi Farré i Muro, que era gran prior coadjutor del Capítol de l'Orde del Sant Sepulcre, es va proposar, amb llicència del cardenal Jubany, la reproducció de les imatges del conjunt monumental del Sant Sepulcre, les restes mutilades del qual es trobaven dipositades en una habitació del Palau

arquebisbal. Quan va obtenir el permís, va proposar als capitulars de l'Orde una col·lecta per sufragar l'obra, que va ser encarregada a l'escultor José Barbero.

El Capítol de l'Orde, que aleshores presidia el comte de Sant Llorenç del Munt, hi va respondre generosament i amb l'anuència del rector de Santa Anna, Mn. Joan Aran, se'n va procedir

a la restauració. El 17 de març del 1991, l'aleshores arquebisbe de Barcelona, cardenal Ricard M. Carles, en el decurs d'unes vespres pontificals solemnes, va beneir el conjunt monumental.

Renovació del Jubileu

Amb anterioritat, Mn. Jordi Farré va postular a la Penitencieria Apostòlica la renovació del Jubileu, obtingut amb la seva confirmació segons l'actual disciplina de l'Església, com a indulgència plenària, amb les degudes condicions. Al mateix temps, va sol·licitar i va obtenir del patriarca de Jerusalem dels Llatins, Mons. Michel Sabbah, l'enviament d'un fragment de pedra del sepulcre del Senyor, col·locat en un reliquiari i posat en una bonica arqueta.

Sense perdre la continuïtat històrica, el 17 de març, a les 19.30 h, el cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe metropolità de Barcelona, presideix una solemne missa a Santa Anna de Barcelona i exposa a la veneració dels fidels la Santa Pedra del sepulcre del Senyor, amb l'assistència dels capitulars de l'Orde sepulcrista i el concurs del Poble de Déu. És com tornar als orígens.

Premi pòstum al P. Josep Vidal i Bachs

Redacció / Sabadell

El 6 de març passat va tenir lloc a l'ajuntament de Sabadell l'acte de lliurament de la Medalla de la Ciutat de Sabadell al Mèrit Musical, a títol pòstum, al P. Josep Vidal i Bachs. Aquest escolapi, educador i pedagog del cant, va fundar l'Escolania de Sant Agustí, adherida al moviment dels Pueri Cantores. El P. Josep Vidal i Bachs es va formar pedagògicament en l'àmbit de la música coral a París i a Tolosa. Va fundar diversos grups de cant en cadascun dels llocs on va viure: la Chorale Paroissiale de França, l'Escolania Parroquial de Granollers i l'Escolania de la Mare de

Déu de la Pietat a Igualada.

El 1966 va iniciar la seva estada a Sabadell, on va crear l'Escolania de Sant Agustí i va recolzar el naixement de la Cobla Jovenívola de Sabadell. Des d'aleshores la seva tasca musical va ser incessant. A principis dels anys setanta va impulsar la creació del grup de folk Els Missatges. A més, aprofitant la qualitat vocal dels membres de la seva escolania i de les noies Pueri Cantores de la Coral Garbí, va instituir la Coral Haendel. A finals dels anys noranta, el P. Vidal es va jubilar. L'estela del seu impuls al cant i la música a Sabadell continua viva després de la seva mort, que va tenir lloc l'any 2009.

Coses de la vida

Admissió a l'orde sagrat

Cecília Aranés Mallol

Hola, amics! En el marc de l'Any Sacerdotal convocat per Benet XVI, amb motiu del 150è aniversari de la mort del rector d'Ars, la parròquia que du el seu nom a Barcelona, Sant Joan M. Vianney, va acollir el 10 de març passat la celebració d'admissió a ordes de vuit seminaristes de Barcelona i Sant Feliu de Llobregat. Els seus noms són: Fernando Acosta, Carlos Barba —feligrès d'aquesta parròquia—, Carlos Barroso, Francesc Camón, J. Ramón la Parra, Pedro Rivero, Josep Rodríguez i Ramon Santos. La celebració eucarística va ser presidida pel cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona, i concelebrada, entre altres, per Mn. Josep M. Turull, rector del Seminari Conciliar de Barcelona, i Mn. Octavi Sánchez, rector de Sant Joan M. Vianney. En l'homilia, el cardenal va destacar la importància dels preveres, pilars de l'Església, i va exhortar els presents a pregar perquè hi hagi moltes vocacions sacerdotals. Va ser molt emotiu el moment en què tots i cadascun dels seminaristes va respondre amb veu clara i concisa: «Sóc aquí», quan eren cridats pel seu nom. L'acte va acabar amb el cant del *Virolai*.

*claret

Roger de Llúria, 5 • 08010 Barcelona
Tel. 933 010 062 • Fax 933 174 830 • A/e: editorial@claret.cat
www.claret.cat

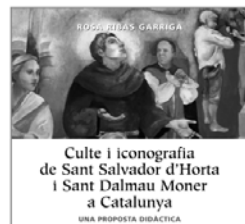
Sefa Amell

Crits de dolor... no els sentiu?

La Bíblia és un condensat de passions humanes, d'històries que han forjat el nostre imaginari col·lectiu al llarg dels segles: només cal resseguir la literatura, l'art, la música i el cinema.

L'autora desgrana en aquest llibre algunes d'aquestes històries; històries de dones en relació amb altres dones i sobretot amb els homes. I es revolta contra aquells relats bíblics on es defensa la «guerra santa» i la violència contra les dones.

184 pàg. 12,90 €

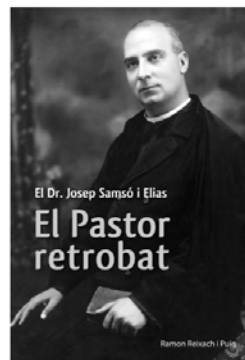

Rosa Ribas Garriga

Culte i iconografia de Sant Salvador d'Horta i Sant Dalmau Moner

A partir de les pintures de Ramon Pujolboira a l'església parroquial de Santa Coloma de Farners, Rosa Ribas ha elaborat aquesta proposta didàctica interdisciplinària adreçada principalment a l'educació secundària, però que pot ser igualment vàlida per a altres grups, escoles i centres d'art.

130 pàg. 13,00 €

Ramon Reixach i Puig

El Pastor retrobat

Gairebé 75 anys després del seu martiri, el Dr. Samsó ha estat beatificat a la mateixa ciutat de Mataró on era rector de Santa Maria i on fou afusellat. Aquesta biografia recorda la seva figura, que és sobretot la d'un pastor entregat al servei de la seva parròquia i els seus feligresos. El record del Dr. Samsó i la seva beatificació són especialment oportuns en aquest Any Sacerdotal 2009-2010 convocat pel Sant Pare.

També en castellà: *El Beato Josep Samsó i Elias*
190 pàg. 15,00 €

L'ús del català no es va estroncar els anys anteriors a l'anomenada «Renaixença»

Gràcies a l'aportació d'escriptors cristians

Àlvar Maduell

Periodista i escriptor

Gràcies a Ramon Llull, el català és el primer idioma europeu que substitueix el llatí en la redacció de textos de filosofia, abans que l'alemany, el francès o l'italià, per exemple. Poc gent, però, és avui conscient d'aquesta prioritat històrica. En canvi, gairebé tothom té molt present que el català ha estat una llengua perseguida, sobretot pel dictador Franco, però també durant segles a França, on la menyspreaven amb el tractament oficial de patuès, i també a l'interior de la península Ibèrica, on la prohibien i titllaven de *dialecto*.

Quatre segles de buidor

Aquesta persecució pública havia portat el nostre idioma al caire de l'extinció. El català hauria degenerat a la categoria de llengua morta, de mòmia embalsamada. El catàleg de la recent exposició sobre religió a Catalunya, organitzada al Palau Robert de Barcelona, en la pàgina titulada *Ús progressiu del català en el catolicisme*, després d'un pletòric segle XIII, deixa en blanc un esborrador desert estepari que va del 1591 al 1964. Quatre importantíssims segles sense —si val el títol— cap ús destacable del català. Segur que un sol full esquemàtic no ho pot contenir tot, però l'impacte d'una buidor tan llarga resulta impressionant. No hi desdirien gens, de tota manera, fins i tot sembla que no hi haurien de faltar, *Lo Nou Testament* «ecumènic» del 1832 o la pastoral sobre predicació i catecisme de Josep Morgades (1900), però la solemne campanada de quatre segles de mutisme total ja ha estat donada.

Aquests quatre segles de buidor i silenci no causen estranyesa ni provoquen reaccions de protesta perquè en el subconscient col·lectiu hi ha el convenciment que la llengua catalana havia arribat a morir i que només, per sort, gràcies a la providencial intervenció de Bonaventura Carles Aribau i al seu cèlebre poema havia retornat a viure, havia passat de morta a vida. Amb la força taumatúrgica d'un autèntic miracle hauria suscitat l'àmplia reacció col·lectiva, designada amb un nom tan rotund com la *Renaixença*. L'aparició sobtada del poema d'Aribau hauria estat un prodigi i l'idioma recuperat, una veritable resurrecció. Més endavant, sobre l'excelsa qualitat d'aquest fenomen, coronat amb l'aparició d'un genial Jacint Verdaguer, d'inspiració madura i un extraordinari sentit de l'idioma, se n'ha fet —i també se n'ha refregit— una muntanya de literatura encomiàstica.

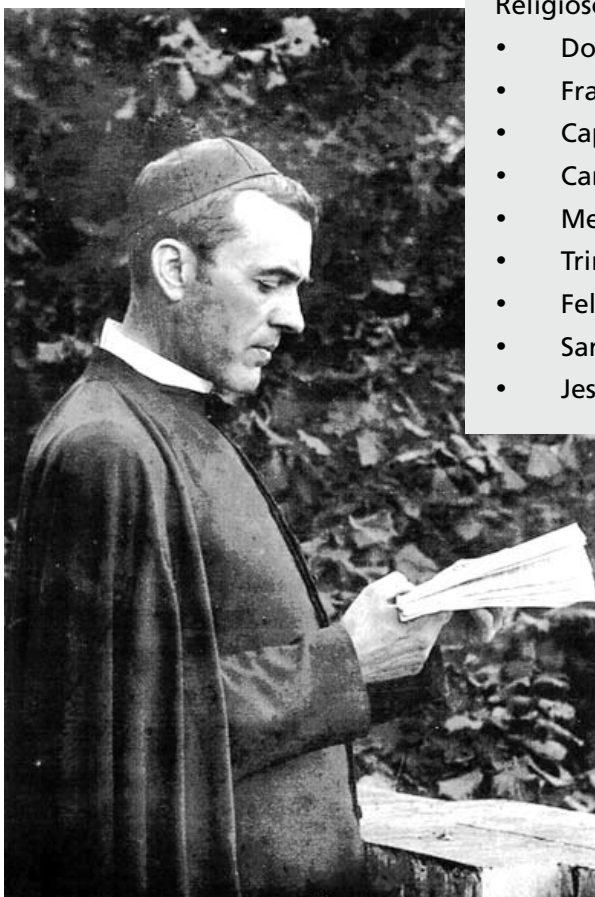
La llegenda de la total extinció

Des de fa uns quants anys, però, aquest trànsit del no-res a la plenitud, aquesta brillant dialèctica de mort i resurrecció, s'ha posat en dubte. A través d'un treball pacient i sistemàtic

Ramon Llull.

de recerca s'ha arribat a documentar que la llegenda de la total extinció del català en l'àmbit cultural no era autèntica i que, per tant, tampoc no podia ser verídica el tan victorejat renaixement. Perquè hi va haver continuïtat ininterrompuda. I per comprovar-ho es va triar el primer terç del segle XIX, concretament el període comprès entre el 1801 i el 1833, per entendre

Mn. Jacint Verdaguer.

AUTORS EN CATALÀ (1801-1833)

Seglars	12
Bisbes	8
Preveres diocesans	33-34
Religiosos	30-31
• Dominics	8
• Franciscans	6
• Caputxins	3
• Carmelitans	3
• Mercedaris	2
• Trinitaris	2
• Felipons	2
• Santjoanistes	2
• Jesuïtes	1

«L'important de la vitalitat d'una llengua és servir de mitjà útil de comunicació en el conuiu quotidià»

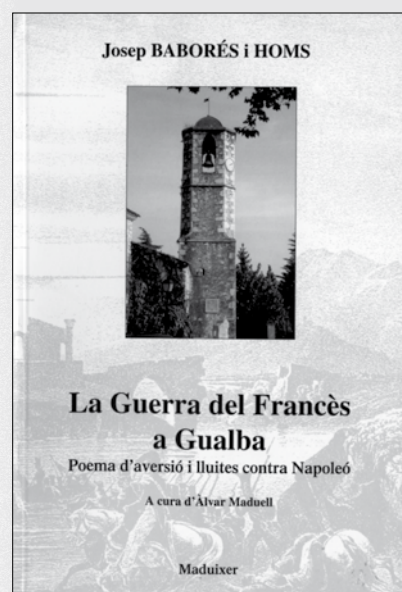
que si, durant els trenta anys immediatament anteriors a l'oda d'Aribau, l'idioma era emprat i viu, tampoc no havia desaparegut en èpoques anteriors.

La investigació va anar-se fent pública per etapes, a partir de la descoberta del catecisme en vers de Josep Baborés. En un apèndix a la reedició d'aquell catecisme tan pintoresc (1976) constaven 253 obres publicades durant el període esmentat. Poc després, en l'article *Edicions catalanes al primer terç del segle XIX* (Arrel, 1984) els títols documentats eren 370. Classificats i comentats posteriorment en el treball *Ciència, pietat i literatura en les edicions catalanes d'abans d'Aribau* presentat al Col·loqui Internacional sobre la Renaixença (1984), es parlava ja d'«entorn de quatre-centes obres», amb «una mitjana d'onze a dotze obres per any». Més endavant, amb la intenció de facilitar la consulta del material recollit, vam «aplegar en un sol volum les fitxes dispeses sobre autors» amb obres publicades el primer terç del XIX, en el llibret *Autors editats en català a principis del XIX (1801-1833)* (Teià, Col·lecció Maduixer, 2001).

88 autors publicats

Concentrats els resultats de la investigació en aquell llibret manejable, hi consta l'existència de 88 escriptors amb obres estampades en català durant el període referenciat de presumpta eixorquia. Sense pretendre que les xifres siguin exhaustives, hi consten vuit bisbes de diverses diòcesis, no tots materialment autors de llibres, però que hi figuren com si ho fossin, entre ells Armanyà, Bianco o Strauch; una trentena de preveres diocesans de diversa graduació, uns 30 religiosos (8 dominicans, 6 franciscans, 3 caputxins i 3 carmelitans, 2 de mercedaris, trinitaris, felipons i santjoanistes, un agustinià i un jesuïta), i el cas molt particular de la caputxina Marta Noguera. A més, per indicis pot deduir-se que també eren cristians la majoria dels altres autors triats de l'època, circumstància que no pot garantir-se dels seglars amb la mateixa seguretat que proporcionen els qui vestien ostensiblement hàbit o sotana. Si una conclusió apareix ben clara i neta de la documentació aportada és l'important paper fet pels cristians en assegurar la continuïtat idiomàtica en aquell període. Per dues raons resulta que escriptors declaradament cristians, molts d'ells sacerdots i

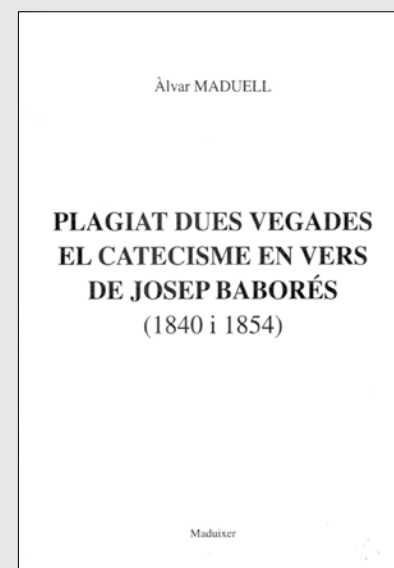
El rector de Gualba, guerriller i poeta

Una de les personalitats literàries més interessants del període anomenat de *decadència*, immediatament anterior a l'aparició del poema d'Aribau, va ser Josep Baborés, rector de Gualba, poeta i alhora guerriller contra Napoleó. El van fer morir en represàlia, assassinat davant mateix de la seva rectoria. La seva obra ha restat molts anys ignorada i el seu nom ha estat objecte d'un estrany oblit, potser intencionat, entre els rengles eclesiàstics del seu bisbat. En el món literari comença a ser conegut.

L'any 1819 va publicar un divertit catecisme en vers, molt planer i popular, pràcticament desaparegut després de la seva mort. Trobat per sort l'aparentment únic exemplar conservat fins ara, va reeditar-se el 1976, acompanyat d'una mínima biografia del seu autor.

Aquest singular catecisme versificat, per raons ben estranyes, va ser objecte d'un doble plagi, quan el seu autor ja era difunt. Efectivament, va ser reeditat sense el seu nom dues vegades, els anys 1840 i 1854, suplantat pel de Ramon Maria de Anglada com si en fos l'autor. No deixa de ser sorprenent que en el considerat pitjor període de la vitalitat del català aparegui no sols un inesperat catecisme en vers, sinó que algú en faci un plagi, al cap de pocs anys, i per partida doble. Un autèntic luxe que es podia permetre, paradoxalment, una llengua en situació de desnonada. Les incidències conegudes de tot l'episodi consten en l'opuscle *Plagiat dues vegades el catecisme en vers de Josep Baborés* (Teià, 2004) d'Àlvar Maduella. La gran obra literària de Josep Baborés, per la qual mereix ocupar un lloc destacat en la història de la literatura catalana, és l'extens poema *La guerra del Francès a Gualba*, decididament antinapoleònic i una quinzena d'anys anterior a l'inici de la *Renaixença*. Compost en un moment en què la llengua catalana es volia considerar morta, per la seva llargada de gairebé 10.000 versos, la gran riquesa de vocabulari i el bon domini de l'idioma, esdevé la rèplica més contundent a l'extinció del català abans d'Aribau

religiosos, van contribuir substancialment al manteniment i no-desaparició de l'idioma a principis del XIX. Primera perquè en aquella època encara els clergues eren el grup social amb més fàcil accés a la lectura i a l'escriptura; segona, perquè la societat, malgrat anticlericalismes i revolucions, era confessional en moltes de les seves manifestacions culturals.

Segona o tercera categoria

Que moltes de les obres publicades hagin de classificar-se entre les de segona o tercera categoria literària no impedeix que resulti interessant recuperar la feina i destacar l'existència dels seus autors, com a demostració d'una voluntat inestroncada de mantenir viu l'ús cultural de la llengua.

No utilitzaven el català per llumament literari ni tampoc amb un esperit especialment reivindicatiu o renovador, sinó senzillament per fer-se entendre de la gent, aprofitant i conservant un patrimoni viu del poble. L'important de la vitalitat d'una llengua —encara que sigui desitjable— no és arribar a produir alguna obra excel·lent i elitista, reservada a uns quants erudits, sinó servir de mitjà útil de comunicació en el conuiu quotidià. Una gran obra literària dona prestigi, però no garanteix l'ús viu de l'idioma. Seria el cas d'un Frederic Mistral i el seu occità, per exemple, registrat en els annals de

la història literària, però d'incidència escassa en la comunicació col·loquial de la població occitana.

Parel·lismes i coincidències

La reivindicació d'aquells escriptors oblidats va augmentar de credibilitat quan l'últim *Diccionari de la literatura catalana*, edició de 2008, dirigit per Àlex Broch, va incorporar-ne 14 dels catalogats en el llibre *Autors editats...*, que no constaven en anteriors edicions del mateix diccionari, i simultàniament eliminava de les seves pàgines, sens dubte amb precipitació, tot l'article *Renaixença*. La satisfacció de veure enriquit el patrimoni cultural català, valorades les pròpies investigacions i ampliada la seva difusió en un volum de prestigi, no compensa el petit disgust de constatar que una obra tan ambiciosa i fins d'utilitat pública com és l'esmentat *Diccionari*, no hagi tingut el petit detall d'esmentar, ni una sola vegada, ni en la llarguíssima llista de bibliografia general, quina havia estat la font de determinades informacions, aprofitada per algunes d'elles fins al punt de sortir copiades gairebé al peu de la lletra en la fitxa respectiva. Proves literals d'aquesta usurpació poc honrada i fins denunciabile consten en el nostre breu article *Curiosos paral·lismes i sospitoses coincidències al nou «Diccionari de la literatura catalana»*, publicat a la *Revista de Catalunya* (octubre del 2009).

Campanars

Camarles

Camarles, propera al delta de l'Ebre i dins de la comarca del Baix Ebre, és una població d'amples horitzons. La seva església parroquial de Sant Jaume té un aspecte de gran edifici de tons groguencs daurats i que fou aixecada a mitjans del passat segle XX. Consta d'una nau amb el sostre horitzontal capçada per una absis poligonal de cinc costats irregulars. Els seus murs presenten per l'exterior unes bandes verticals groguenques que els divideixen en zones de to lleugerament més clares, i la teulada de doble vessant acaba en una cornisa motllurada que ressegueix tot l'edifici. Les cantoneres i les bandes són de maó vist, mentre que els murs estan arrebossats i pintats.

La façana principal té el portal rectangular amb elements classicitzants com les pilastres toscanes sobre pedestals adossades als muntants, doble entaulament alt amb un timpà al dessota ornat amb una finestra cega semicircular. A davall de la cornisa angular, amb un alt pinacle al cim, hi ha oberta una gran rosassa calada que il·lumina l'interior de la nau. Les dimensions són notables: 30 metres de llargada, 11 d'amplada i també 11 d'alçada. Un atri, tot just franquejat el portal, té una fondària de tres metres i mig, mesura que queda inclosa en la llargada de la nau.

El campanar, d'estil eclèctic, fa prop de 26 metres d'alçada i la seva planta quadrada, gairebé quatre de costat. Els murs, com els del temple, es veuen arrebossats i pintats en un to groc clar mentre que els caires estan formats per bandes de maó vist; unes motlures baixes ornent el sòcol. Igualment la cel·la, al capdamunt, queda situada entre motlures i oberta per amplis finestrals d'arc de mig punt emmarcats per pilastres d'escàs relleu i motlures superiors. Al damunt dels finestrals apareix una zona amb les esferes del rellotge a cada cara sota d'unes motlures angulars i, ja al capdamunt, les baranes del terrat que ostenten sengles pinacles de bola als angles.

Per l'interior, fins a la cel·la, una escala de l'estil comú al nostre país, sobre voltes i arrapada als murs i un ull central hi puja amb els graons i la barana de maons. De la cel·la al terrat una escala metàl·lica lleugerament inclinada porta a una trapa que en obrir-la dona sortida a l'exterior. Aquest campanar està situat a l'ala dreta del temple, fent angle al sud-est del frontis orientat a migdia.

Delfi Dalmau i Argemir
delfidalmau@yahoo.es

LLOGUERS – ALQUILERES – LOCATIONS – RENTS
ADMINISTRACIÓ DE FINQUES

al kilando
by FINCAS GANDIA

DIPUTACIÓ 180
0001* BARCELONA

www.alkilando.com
93 451 50 00

Nova edició de la Mostra de Música Instrumental

Aquest any inclou un concert solidari a benefici dels damnificats d'Haití

Redacció / Barcelona

Més de 700 joves músics participen, el dissabte 20 de març, a la 16a Mostra de Música Instrumental que es farà al col·legi Sant Estanislau de Kostka, situat al carrer Riera Can Toda, 29-31, de Barcelona. Seran tretze hores de música en directe, des de dos quarts de deu del matí fins a les deu del vespre, amb 164 actuacions i la participació d'alumnes de 28 escoles de música d'arreu de Catalunya. L'entrada és gratuïta.

Enguany la Mostra tindrà una vigília especial, amb la celebració del concert «El ritme de la solidaritat», a benefici de les víctimes del terratrèmol d'Haití. Tindrà lloc el divendres 19 de març, a les 19.30, a l'auditori de l'escola, amb la participació d'alumnes i professors de l'Escola de Música del col·legi i la intervenció de l'orquestra de cambra Vila de Gràcia. Tota la recaptació (l'entrada són 5 euros) es destinarà als projectes de l'ONG Intermón Oxfam a Haití.

Experiència pedagògica

La Mostra de Música Instrumental té com a objectiu fomentar i difondre les activitats musicals dels joves del país. És una Mostra no competitiva que vol oferir un espai on els joves músics puguin mostrar públicament la seva feina diària. L'actuació de cara al públic forma part de l'educació del músic i és una

Els joves intèrprets donen a conèixer la feina que fan dia a dia.

oportunitat per a aquests joves músics de vèncer la por de pujar a l'escenari.

La iniciativa va néixer l'any 1995, com a experiència pedagògica per facilitar que els estudiants de música de Catalunya poguessin viure l'experiència personal de l'actuació davant del públic. Des de l'inici es va defugir el concurs competitiu, ja que només hauria possibilitat la participació

«La Mostra té com a objectiu fomentar i difondre les activitats musicals dels joves del país»

d'aquells que posseïssin un cert grau de virtuosisme. Des d'aquell moment, la Mostra ha tingut molt bona acollida i ha estat ben valorada per les escoles de música i conservatoris de Catalunya. El nombre de participants ha anat creixent des dels 185 del primer any fins als 700 actuals. Ja a partir de la sisena mostra es va haver de limitar el nombre de participants i d'actuacions.

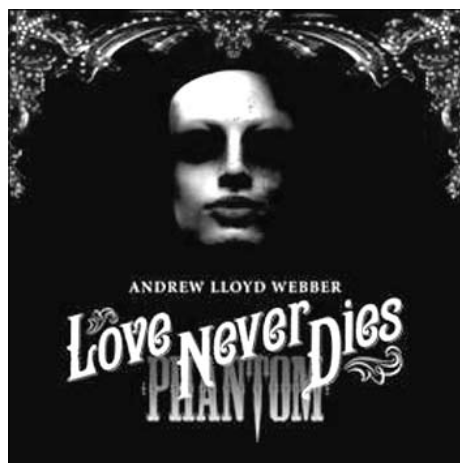
Formació musical

La tradició musical del col·legi Sant Estanislau de Kostka arrenca des dels seus inicis, l'any 1939, quan es va constituir com a Escolania dels Jesuïtes de Casp. El curs 1998-1999 l'escola va començar a impartir totes les modalitats de batxillerat, incloent-hi l'artístic. El centre forma part de la xarxa Jesuïtes Educació, que aplega les escoles vinculades als jesuïtes de Catalunya.

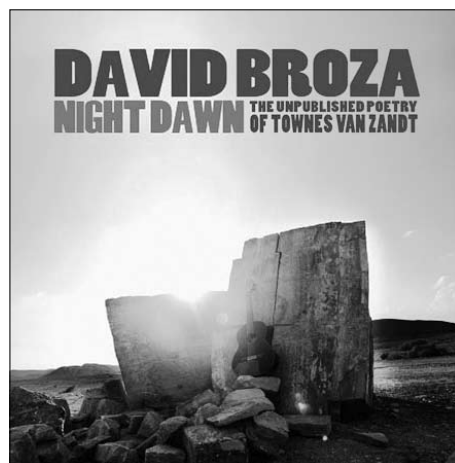
Actualment la titularitat del centre correspon a la Fundació Moré de Mora, que en els seus estatuts n'indica la finalitat fundacional: «L'ensenyament i investigació en tots els graus, nivells i modalitats, així com la promoció, creació, administració i explotació dels centres corresponents, sempre d'acord amb un ideari fonamentat en l'humanisme d'inspiració cristiana.» La Fundació Moré de Mora també és la titular de l'Escola de Música Sant Estanislau de Kostka.

ESTIL ESTEL: RECOMANACIONS DISCOGRÀFIQUES

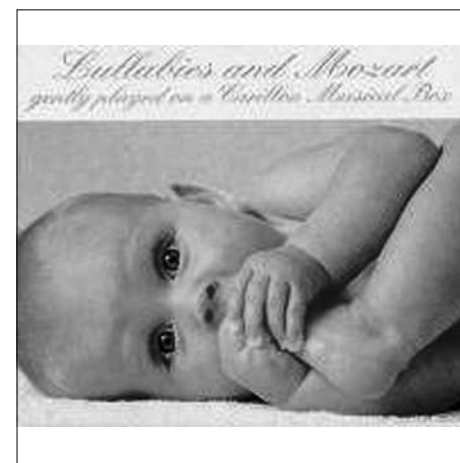
★ Andrew Lloyd Webber, *Love never dies*. Universal Music.

★ David Broza, *Night dawn: the unpublished poetry of Townes Van Zandt*. S-Curve Records.

★ AA.DD., *Pop ie-íe català 60's*. Picap.

★ AA.DD., *Lullabies and Mozart gently plays in a carillon musical box*. Resistencia.

Una cèlebre seqüela

El compositor britànic Andrew Lloyd Webber ha compost la música per a la seqüela del cèlebre musical *El fantasma de l'òpera*, anomenada *Love never dies*. L'acció es trasllada de l'òpera de París al parc d'atraccions de Coney Island, a Nova York. Cal recordar que la banda sonora d'*El fantasma de l'òpera* ha venut més de quaranta milions de còpies i s'ha convertit en el vuitè disc més venut en la història. El 9 de març es va posar a la venda una edició de luxe que inclou la banda sonora de la nova obra més un documental de quaranta minuts sobre la producció del musical.

Cantautor compromès

El cantautor israelià David Broza ha musicat deu poemes del músic nord-americà Townes Van Zandt. Aquest àlbum es completa amb dues cançons: *Too old to die young* i *Harms swift way*. Com a activista, Broza treballa en diverses missions humanitàries i ha estat ambaixador de bona voluntat d'Unicef. La seva cançó *Together*, coescrita con Ramsey McLean, va ser seleccionada per a la celebració del 50è aniversari d'aquest organisme de Nacions Unides. Ha fet una gira pel Pròxim Orient amb el músic jordà Hani Naser per tal de promoure la pau a través de la música.

Pop en català

El pop dels seixanta ha estat fins avui el secret millor guardat de la discografia en català. Eclipsats sota el ressò mediàtic de la Nova Cançó, un seguit de grups i intèrprets solistes van fer unes cançons desacomplexades, amb els ulls posats en el que feien els seus contemporanis francesos, italians, anglesos i nord-americans. Aquest disc demostra que Catalunya també va ser *ie-íe* i que no es va perdre cap dels moviments musicals de l'època. També es pot comprovar que ràpid que circulaven els temes d'èxit que ja eren versionats en català el mateix any de la seva publicació.

Cançons de bressol

Aquest disc doble recull una sèrie de cançons de bressol populars de tots els temps i procedències. Moltes d'elles són d'autor anònim, fruit de la transmissió oral, generació rere generació. El primer CD presenta disset temes tradicionals, des del *Frère Jacques* fins a *Alouette*, passant per *Sur le pont d'Avignon* i belles melodies d'il·lustres compositors com Saint-Saens, Txaikovsky o Chopin. El segon conté quinze composicions de Wolfgang Amadeus Mozart, com ara l'obertura de *Les noces de Figaro* i diversos fragments de les seves sonates, concerts per a piano i serenates.

Vocació sacerdotal

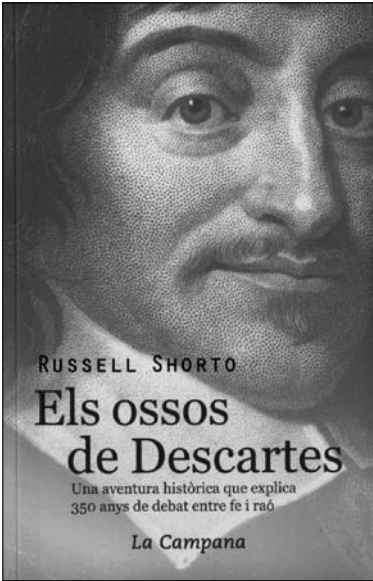
Aquest llibre té com a propòsit ajudar el lector a meditar sobre la seva vocació sacerdotal. «Pensar quin pot ser el teu camí i dedicar una estona a reflexionar si el teu fort és ser capellà tampoc no té res d'extraordinari. Tot cristià hauria de pensar en algun moment quina és la voluntat de Déu sobre la seva vida», escriu l'autor, Fulgencio Espá, en la introducció. I afegeix que tant de bo aquest volum deixi en el lector «una empremta d'afecte pels sacerdots en aquest Any Sacerdotal».

Fulgencio Espá, ¿Has pensado en ser sacerdote? Ediciones Palabra, Col·lecció dBolsillo MC, 2010, 80 pàg.

En primera persona

Aquesta obra, del pedagog Joan Soler, vol ser una aproximació a la persona de Jesús, lliure de dogmes i predicacions, i al marge de qualsevol religió entesa com a sistema o estructura. La gran novetat és que està escrit en primera persona. Així, Jesús parla de la seva vida i de les persones a qui va conèixer. Arriba a dir que «l'Esperit de Déu és pobre, n'ha estat sempre. No té poder, no juga amb influències. Pobre, però honrat, pobre però lliure».

Joan Soler i Amigó, Jesús trenca el silenci. L'altra cara de la creu. Pagès Editors, Col·lecció Proses, 2010, 208 pàg.

Fe i raó

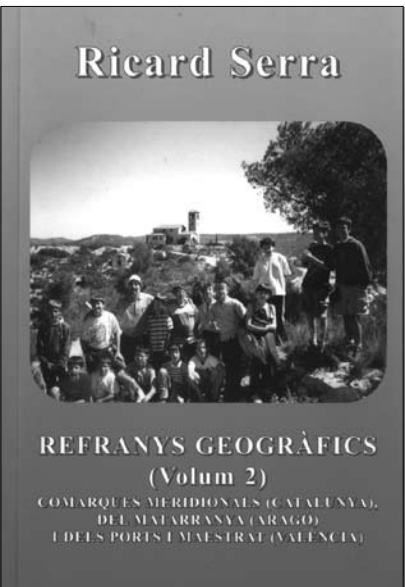
L'any 1650, a Estocolm, va ser enterrat el filòsof i matemàtic René Descartes. Setze anys després, l'ambaixador de França va traslladar en secret el cadàver al seu país. A partir d'aleshores els ossos de Descartes seran objecte d'estudis científics i venerats com a relíquies. L'odissea d'aquests ossos serveix a l'escriptor Russell Shorto per plantejar-nos un debat actual entre la fe i la raó. Una narració apassionant sobre la història del pensament humà.

Russell Shorto, Els ossos de Descartes. Edicions La Campana, Col·lecció Obertures, 2009, 390 pàg.

La riquesa del català

Després de la bona acollida del seu llibre *Els pobles del Pirineu en el refranyer geogràfic català i aranès*, Ricard Serra ha escrit un segon volum sobre refranys geogràfics. En aquesta ocasió s'ha centrat en els corresponents a les comarques meridionals catalanes (Priorat, Ribera d'Ebre, Terra Alta, Baix Ebre i Montsià), a la de Matarranya (Aragó) i a les dels Ports i Maestrat (València). Aquest llibre evidencia la unitat i riquesa de la llengua catalana.

Ricard Serra, Refranys geogràfics (volum 2). Autoedició, 2010, 256 pàg.

Itinerari espiritual

El llibre de Job, de grandesa incomparable, atrapa el lector des del principi. Ell és el paradigma de la vivència extrema de la fe. L'alta qualitat poètica de les seves pàgines és al mateix nivell de la profunditat dels seus pensaments. Aquest segon volum mira d'estimular tots els sentits del lector i conduir-lo per ajudar-lo a recórrer la darrera etapa de l'itinerari espiritual de Job. Aquest estudi ha estat realitzat pel filòsof, teòleg i biblista Víctor Morla.

Víctor Morla, Job 29-42. Editorial Desclee De Brouwer, Col·lecció Comentarios a la Nueva Biblia de Jerusalén, 2010, 244 pàg.

Curiositats artístiques

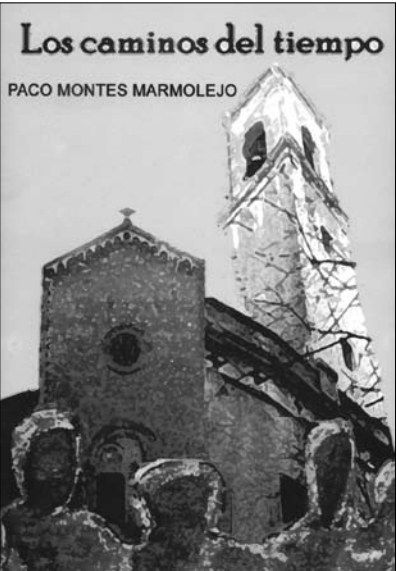
Aquest volum narra, des d'un punt de vista divulgatiu, l'aventura oculta de les obres mestres de la història de l'art, ja que la majoria contenen una llegenda al voltant seu, bé sigui en la gènesi bé sigui a posteriori. Els autors expliquen anècdotes que no apareixen en cap manual d'art i que ens permeten descobrir quina és l'obra d'art que més vegades ha estat robada, la que és considerada com la més cara de la història o quins atemptats han patit.

Nora Koldehoff i Stefan Koldehoff, ¿A quién regaló Van Gogh su oreja? Editorial Ma Non Troppo, 2010, 284 pàg.

Titelles del destí

L'escriptor Paco Montes Marmolejo, nascut a Coín (Màlaga), viu a Barcelona des de fa més de cinquanta anys. Aquesta novel·la és un sincer homenatge al lloc on viu, el barri barceloní de Gràcia i, sobretot, a l'oratori de Sant Felip Neri, que celebra els 125 anys d'existència. L'autor evoca amb mestratge i emotivitat la història d'un grup heterogeni d'amics als quals els tràgics esdeveniments de la guerra civil van convertir en titelles del destí.

Paco Montes Marmolejo, Los caminos de tiempo. Autoedició, 2009, 298 pàg.

Una aventura apassionant

La protagonista d'aquesta novel·la és la jove modista Sira Quiroga, que abandona Madrid els mesos previs a l'alçament i que s'instal·la a Tànger, enamorada d'un home que tot just coneix. L'escriptora María Dueñas ens transporta, amb ritme imparable, als enclaus colonials del nord d'Àfrica, al Madrid de la postguerra i a una Lisboa cosmopolita farcida d'espies. Una aventura apassionant, amb tallers d'alta costura i conspiracions polítiques.

María Dueñas, El tiempo entre costuras. Ediciones Temas de Hoy, Col·lecció TH Novela, 2009, 638 pàg.

Crítica literària

Enfilant una faula

A *Tesoro de la Lengua Castellana* (1611) Sebastián de Covarrubias deia que «*las rayzes muy delgadas llamamos hebras*» i que enfilar és «pasar la hebra del hilo por el ojo de la aguja». La Real Academia Española, per la seva banda, afegeix l'accepció col·loquial de «dir moltes coses seguides sense cap ordre ni concert». La novel·la de Kirmen Uribe, que acaba de ser traduïda al castellà i al català des de l'euskera, després d'obtenir el darrer Premi Nacional de Narrativa, atrapa i desconcerta a parts iguals. Qualificada d'autoficció, el protagonista és el mateix autor que ens relata com ha construït la novel·la que llegim mentre vola entre les dues ciutats del títol. Aquest és un fil molt tènue que li serveix per imantar una trama construïda sobre els fragments escrits i orals de tres generacions de la seva família marinera. Diaris adolescents de fa vuitanta anys, relats i llegendes populars es barregen amb correus electrònics, missatges de Facebook o poemes. Tot i les aparences, aquesta novel·la no es redueix a un *collage* sinó que és, sobretot, una reflexió de fons sobre el pas del temps i les metamorfosis de la tradició. Parla

KIRMEN URIBE
Bilbao-New York-Bilbao
Edicions 62, 2009, 192 pág.

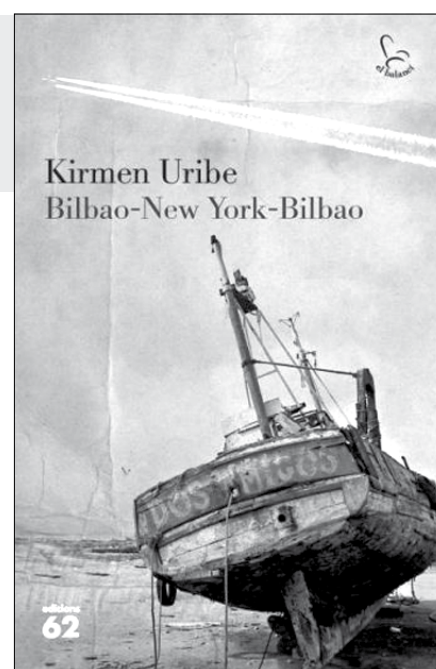
d'una societat en què els forts llaços d'antany han estat substituïts pels fils de la coincidència. Aquesta novel·la brolla del pas definitiu de la causalitat a la casualitat: «El repte consistia a parlar de tres generacions d'una família, sense tornar a la novel·la del segle XIX. Exposaria el projecte d'escriptura de la novel·la, i fragmentàriament, molt fragmentàriament, històries d'aquestes tres generacions.»

Amb una prosa tan senzilla com efectiva, amb una gamma àmplia de recursos poètics i assagístics, Uribe ens mostra el revers del tapís de la novel·la realista, i aspira a modular les convencions segons una sensibilitat actual. Llegeix la intrahistòria de la seva família a la llum d'un mural d'Aurelio Arteta, que ve exquisidament encartat en l'edició que el lector sosté i que li permet remuntar-se a l'amistat entre el pintor i

l'arquitecte Ricardo Bastida, i d'aquest, catòlic i conservador, amb el socialista Indalecio Prieto. Aquest és un tema bàsic de tota l'obra. L'amistat, fràgil però indestructible en la seva tendresa, simbolitzada pel vaixell *Dos amigos* que va pertànyer a l'avi Liborio, supera les diferències polítiques de membres de la seva família a causa de la guerra civil i és la que, d'alguna manera, en la relació que l'autor cerca establir amb el fill de la seva dona, tempteja una resposta a la irrupció quotidiana de la violència terrorista.

Aquesta és, en suma, una novel·la d'una època desvinculada que ha assumit la condició efímera i revisable dels grans valors, entre els quals la religió és una presència borrosa i llunyana. Es pot dissentir d'aquesta cosmovisió, però és innegable l'honestat estètica amb què mostra les seves ferides.

Armando Pego
 Professor titular de
 la Facultat de Filosofia
 de la URL

Crítica teatral

Un quartet salvatge

UN DÉU SALVATGE, de Yasmina Reza.

INTÈRPRETS: Jordi Boixaderas, Roser Camí, Ramon Madaula i Vicenta Ndongo.

DIRECCIÓ: Tamzin Townsend.

Teatre Goya, Barcelona. Fins al 6 de juny.

Yasmina Reza (París, 1959) és una marca teatral que funciona. La seva faceta multidisciplinària —dramaturga, actriu, novel·lista, cineasta...— i el ressò internacional de les seves obres l'han situada en el pòdium d'autores selectes. Després d'abandonar el pòsit intel·lectual d'alguna de les seves obres ha tingut l'habilitat de passar al costumisme, diguem-ne comèdia —o tragicomèdia, si es vol— i com aquell qui no diu res, ha anat deixant en els diàlegs dels seus personatges breus referències d'un aire culte que, en segons quin context, és clar, sonen a broma i reforcen la comèdia.

Amb aquesta barreja, les obres de Yasmina Reza traspuen una intel·ligència dramàtica que, si encerta els intèrprets, es converteix en una festa fins al punt que la tragèdia de fons queda ofegada per les riallades dels espectadors que boten de la butaca amb les actituds esbojarrades dels quatre personatges que van pujant de calibre.

La cosa comença perquè dos pipiolis de dotze anys s'han atonyinat al carrer i un d'ells ha trencat un parell de dents a l'altre i l'ha deixat amb la cara feta un cromo. Els pares de les dues criatures

es troben per parlar-ne. El pare i la mare de l'agressor (Jordi Boixaderas i Vicenta Ndongo) formen un matrimoni ofegat per la feina, ell és advocat i ella assessora de màrqueting. Els pares de l'agredit són l'altra cara de la moneda (Ramon Madaula i Roser Camí), ell és distribuïdor i venedor de material de bricolatge i ella s'entreté fent escrits sobre art antic i conflictes africans. De les bones maneres, del pacte i de l'acord, es passa a les diferències, amb anècdotes i un doll de circumstàncies que fan pujar la tensió i acaben creant un

conflicte que només el conyac de bona reserva és capaç de capgirar i embolicar encara més.

Quatre papers molt ben perfilats que cadascun dels intèrprets ha atrapat amb traça i força sota la visió de domini de la comèdia que té la directora Tamzin Townsend i en una afinada traducció de Jordi Galceran. El posat entre tímid i bon jan de Ramon Madaula, el d'executiu enxarxat en el mòbil de Jordi Boixaderas, el de la mare Vicenta Ndongo que no aconsegueix mai arrossegar el seu marit en afers domèstics i l'altra mare, Roser Camí, que és un riu de consells i que promouen també tota mena de disquisicions filosòfiques.

Les accions de l'obra prenen caràcter d'escenes amb gag. Algunes, molt enginyoses i divertides, d'altres, massa cridaneres, i algunes que s'entenen en una mena de pausa com si no hi hagués pressa perquè l'obra del quartet salvatge necessita, com a bona partitura musical, moments lents per compensar els més àlgids. El muntatge no demana que els espectadors s'hi esforcin sinó que es relaxin i es disposin a veure el procés de l'esmicolament de quatre personatges que, en el fons, i a través de la llengua que es desferma més del compte, depuren com un alambí les reaccions humanes que converteixen éssers d'aparença pacífica i raonable en perilloses feres salvatges.

© David Ruano

Jordi Boixaderas, Roser Camí, Vicenta Ndongo i Ramon Madaula.

Andreu Sotorra

Escriptor, periodista
 col·laborador de Ràdio Estel

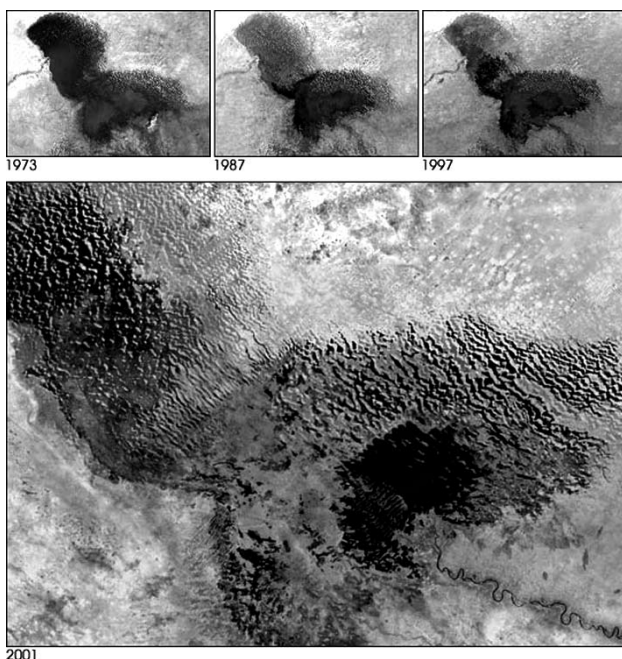

Actualitats científiques

Un llac africà amenaçat de desaparèixer

Es tracta del llac Txad. Si mirem la mida que tenia cap als anys 50 resulta que la seva extensió arribava als 28.000 km² de mitjana. Poc li faltava per ser com tot Catalunya (i els geòlegs diuen que fa 6.000 anys devia ser gran com Espanya). Però hem dit de mitjana perquè oscil·lava al llarg de l'any segons que fos època de pluges o no. Era una benedicció per als països africans del Txad, Níger, Nigèria i el Camerun per als cultius del seu voltant i per la seva rica fauna i pesca abundosa. I per què diem això en pretèrit imperfecte? Molt senzill: actualment la seva extensió mitjana s'ha reduït a tan sols un 10% de la que tenia fa mig segle. I pitjor encara, els entesos diuen que el perill és que acabi desapareixent. El punt de màxima profunditat no arriba als 7 metres, la mitjana és de només 2 metres.

Què és el que ha passat? La superfície ocupada per l'aigua ara oscil·la entre 4.000-6.000 km² de màxima i els 1.000 escassos a l'època seca. La mitjana no arriba als 3.000 km². La munió de terres riques en cultiu que se subministraven de l'aigua, que generosament els arribava cada any en créixer el volum del llac després de les pluges, s'ha reduït també en consonància amb aquesta minva. I no cal dir el que ha passat amb la pesca, que prou s'endevina: no

Fotos del satèl·lit Landsat des del 1973 al 2001, on es pot apreciar la reducció de l'extensió del llac.

arriba ni al 40% de la que s'obtenia abans. D'on li ha vingut el canvi? Tothom recorda que del 1970 al 1990 hi hagué a la franja del Sahel de l'Àfrica una minva de pluviositat notable i el desert avançà amb les conseqüències que afectaren, i molt, aquells territoris. Sembla que tot relacionat fonamentalment amb el canvi climàtic. Però també hi ha hagut altres causes. El llac rep aigua sobretot del riu Chari, però també del Komadougou Yobé, en el qual s'hi ha construït una presa, que reté part de l'aigua que aniria al llac.

La FAO ha denunciat el fet: «Els 30 milions de persones que viuen a la regió es veuen abocats a una competència cada vegada més renyida per l'aigua» i la dessecació i la poca productivitat «han afectat totes les activitats socioeconòmiques i han provocat migracions i conflictes». El director de terres de la FAO, Parviz Koohafkan, ha dit: «Un desastre humà podria seguir a continuació de la catàstrofe ecològica. Cal actuar amb urgència.» I per això aquesta organització ha llançat una campanya per aconseguir fons que ajudin a preservar el llac i a millorar la seguretat alimentària de la regió. Que aquesta proposta de la FAO tingui l'èxit que convé i desitgem!

La intimitat de la matèria

39. La força nuclear dèbil

Va ser la radiació beta (emissió d'electrons) en la desintegració de substàncies radioactives la que va suggerir l'existència d'una força nuclear que en fos la causa. I, com deïem al cap. 33, l'italià Enrico Fermi el 1932 va ser el primer a exposar una teoria d'aquesta interacció. També ell, a l'any següent, va proposar l'existència dels neutrinos. En la radiació beta, digué, un neutró emet un electró i un neutrino i es converteix en protó. Però aleshores no es coneixien els quarks i no podia dir-ho tot. L'explicació era insuficient. Així i tot, Fermi va descriure amb èxit la desintegració beta de molts nuclis atòmics. Fins i tot va proporcionar prediccions que es compliren. Per exemple, la desintegració del muó encaixava bé en la seva teoria. Però no era, és clar, la teoria definitiva. Avui ja es pot explicar tot amb més precisió, anant a la causa més fonda.

Es detecten els «corrents neutres»

El 1956 dos científics americans d'origen xinès, Tsung Dao Lee i Chen Ning Yang, tot intentant resoldre el problema de com es desintegraven els kaons per interacció dèbil, arribaren a la conclusió que en aquesta interacció no es deu conservar la *paritat* (és la simetria que passa la mà dreta a l'esquerra) de les partícules. Tenien raó? Una física americana també d'origen xinès, Chien Shung Wu (1912-97) ho comprovà amb èxit experimentalment. (Entre parèntesis: Lee i Yang tingueren el 1957 el premi Nobel de Física per la idea, però no la doctora Wu per la troballa de la realitat. Oi que no va ser just? Cal dir, però, que el 1978 ella rebia del govern israeli el Premi Wolf de Física).

El 1958 l'americà Robert E. Marshak amb l'hindú George Sudarshan van fer

notar que els processos de la força dèbil semblaven indicar una acció entre dos corrents, com el que passa entre dos cables conductors elèctrics en paral·lel que fan atracció o repulsió segons el sentit dels corrents. Què volia dir això? Que la *quiralitat*, o sigui el sentit de rotació d'una partícula que al mateix temps va avançant, dels neutrins és cap a l'esquerra, és *levogir*; si fos a la dreta es diria *dextrogir*. No existeixen neutrinos *dextrogirs*, o almenys, si n'hi ha, no participen en les interaccions dèbils.

La interacció dèbil entre un electró i un neutrino tindria per intermediaris unes partícules W (inicial de la doctora Wu) dotades de massa, tal com exigeix el fet que la interacció dèbil sigui de curt abast. Hi ha W⁺ i W⁻. En la interpretació actual en la desintegració beta un quark d emet una partícula W⁻ i es converteix en un quark u, i la W⁻ es materialitza en un electró i un neutrino. [Les partícules W no van ser detectades fins a l'any 1982, en el CERN de Ginebra. Tenen una massa d'uns 80 GeV (gairebé unes 90 vegades la del protó, que és de 0,938 GeV). Sent de tal magnitud no és estrany que triguessin a ser descobertes.]

Murray Gell-Mann i Richard Feynman contribuïren a perfeccionar el model de Marshak-Sudarshan, però el model que, de moment, es considerà definitiu per explicar la interacció dèbil és el que ara s'anomena de Glashow-Weinberg-Salam.

Sheldon Lee Glashow (1932) veu, el 1961, que cal introduir una nova partícula neutra W⁰ o Z⁰ que tindrà unes propietats semblants a les del fotó causant de *corrents neutres*, o sigui, interaccions dèbils sense intercanvi de càrrega. Steven Weinberg (1933) resol el 1967 l'objecció posada al model de Glashow que implicava massa nul·la

per a les partícules W i Z mostrant que l'adquireixen a través del mecanisme de Higgs, i Z l'ha de tenir lleugerament superior a les W [i la té de 90 GeV, com es detectà al CERN el 1983]. Segons aquesta concepció l'espai buit no és buit sinó que és ple d'un camp, el *camp de Higgs*, amb el qual interaccionen aquelles partícules de manera que hi adquireixen massa. Abdus Salam (1926-1997), el 1968, publica un treball (mentant un col·laborador, Ward) amb els mateixos resultats. I encara segueixen els treballs dels holandesos Gerard't Hooft (1946) i Martinus Veltman (1931) de 1971 i de 1972, que dissipaven les dificultats d'aquell model d'ordre relativista, convertint-lo en una teoria coherent i respectable. [El 1979 es concedí el premi Nobel de Física a Glashow, Weinberg i Salam; els altres res no tingueren; si bé el 1999 Gerard't Hooft sí que obtenia aquest premi pel conjunt de totes les seves contribucions (en féu moltes altres) a la física de partícules.]

Com actua la interacció dèbil

Les interaccions dèbils es poden descriure així: són transmeses per quatre *bosons vectorials intermediaris* W⁺, W⁻, Z⁰, a més d'un fotó. En la regió d'altres energies d'un accelerador totes quatre partícules serien semblants entre elles, però a la que baixa l'energia es fracturen i tres d'elles adquireixen massa, que és relativament gran, com sabem, per això la força dèbil que exerceixen té molt poc abast, de 10⁻¹⁵ cm tan sols, i provoquen petits canvis que de vegades es manifesten amb l'expulsió d'electrons del nucli: un quark d de dins d'un neutró es desintegra convertint-se en un quark u, tot emetent un electró i un neutrino i passant el neutró a protó.

La partícula Z⁰ és també la responsable dels corrents neutres.

La detecció d'aquests corrents té tota una història: el febrer de 1973 el tècnic A. Rousset del CERN podia explicar l'observació obtinguda en la cambra de bombolles Gargamelle d'un senyal clar de l'existència d'un corrent neutre. Li digueren que ho publicqués, però s'hi negà. Una flor no fa estiu; calen més contribucions. I quan uns vuit mesos després arribaren més senyals d'aquesta mena de corrents encara no es publicà res, per por d'equivocar-se. I a Amèrica sí que en publicaren els resultats i aleshores també ho féu el CERN al cap de més d'un any de la primera detecció. Aleshores es veié, massa tard, que havien estat els primers a observar-les. Aquesta detecció no meresqué els honors del Nobel; afegim-ho.

Però sí que es concedí aquest preuat premi el 1984 als científics del CERN, l'italià Carlo Rubbia (1934) i l'holandès Simon van der Meer, que entre 1982 i 1983 aconseguiren detectar, sense cap mena de dubte, les tres partícules W⁺, W⁻ i Z⁰. Quan el 1976 es parlà de construir al CERN el gran col·lisionador LEP de 27 km de circumferència, ja es deia que serviria per detectar aquells bosons intermediaris, però no es posà en marxa el projecte fins al 1983 (i féu les primeres deteccions el 1989), quan amb mitjans menys costosos ja s'havien obtingut les partícules desitjades. Va ser fent xocar protons i antiprotons, amb el mètode desenvolupat per Van der Meer, un *refredament estocàstic*, que podia empaquetar molts més protons i antiprotons per fer-los col·lisionar. Afegim-hi que, tanmateix, a partir del 1989 el LEP ha pogut produir resultats més fins, fins a obtenir quatre xifres decimals per als valors de les masses i altres propietats de Z i W.

Novetats cinematogràfiques

Qualificacions: * Dolenta ** Regular *** Bona **** Molt bona

DESDE PARÍS CON AMOR **

Director: Pierre Morel.

Guionistes: Luc Besson i Adi Hasak.

Intèrprets: John Travolta, Jonathan Rhys Meyers, Amber Rose Revah, Kasia Smutniak, Melissa Mars, Farid Elouardi.

Gènere: *thriller*.

França, color, 2010. 92 minuts. / Públic: adults.

Wax és un agent secret nord-americà que fa servir mètodes poc convencionals per dur a terme les seves missions. En aquesta ocasió, ha d'acabar amb una cèl·lula terrorista a París, per la qual cosa compta amb la col·laboració de l'ajudant de l'ambaixador nord-americà, que és una mica més formal.

El director de *Venganza* ens presenta aquest cop una pel·lícula amb altes dosis d'acció, però amb una trama que no passarà a la història. A qui li agradin les explosions, el trets i les curses a contrarellotge per les autopistes li pot resultar fàcil de veure. La resta se la pot estalviar.

La interpretació dels protagonistes és destacable, però és gairebé l'única cosa. Morel fa servir el tàndem clàssic del mestre i de l'aprenent. Travolta broda el paper d'home dur de formes barroeres, però, en el fons, de bon

cor que guia el «tovet», guapo i responsable, que es deixa portar fins que acaba sortint el seu costat més agressiu. Se'ns vol transmetre que el darrer objectiu és honest, tot i que els mitjans moltes vegades no siguin els adequats, però el guió és fluïd i poc creïble. Excepte que a algú no el sorprengui una persecució pel mig de la ciutat del Louvre amb un bazuca.

Humor: 1; acció: 2; violència: 2; sexe: 0,5; llenguatge: vulgar (qualificacions de 0 a 3).

FLOR DEL DESIERTO ***

Director i guionista: Sherry Horman.

Intèrprets: Liya Kebede, Sally Hawkins, Craig Parkinson, Meera Syal.

Gènere: drama.

Alemanya-Àustria-Regne Unit, color, 2009. 120 minuts.

Públic: adults.

Warris Dirie neix a Somàlia en una família de pastors nòmades. Als tres anys li practiquen l'ablació i als tretze s'assabenta que el seu pare la vol casar com a quarta esposa d'un home gran. Llavors s'adona que no té més remei que fugir. Troba feina com a serventa d'uns parents llunyans a l'ambaixada somali, però anys més tard es torna a trobar amb el risc de ser deportada i decideix fugir fins que esdevé una famosa model de l'època. Més tard, deixarà de banda la seva vida a les passarel·les per donar a conèixer al món la terrible pràctica que continuen patint les nenes.

Impactant història real que mostra a l'espectador el drama de la immigració i el terrible ritual de l'ablació a les nenes, una tragèdia que malauradament encara es permet en alguns països. El film fa reflexionar sobre la dignitat de les dones i alguns costums terribles del Tercer Món.

S'agraeix que la directora barregi mitjançant *flashbacks* alguns missatges esperançadors entre escenes tan dures de la infància de la nena. En ocasions pot resultar una mica demagògica (aprofita per fer política de denúncia que, per cert, tampoc no està malament en aquest cas concret) i potser una mica reiterativa en alguns missatges.

Humor: 1; acció: 0; violència: 1; sexe: 1; llenguatge: col·loquial.

Estrena en DVD

CELDA 211 ***

Director: Daniel Monzón.

Guionistes: Daniel Monzón i Jorge Guerricaechevarría.

Intèrprets: Luis Tosar, Alberto Ammann, Antonio Resines, Carlos Bardem, Marta Aтура.

Gènere: drama presidiari. 7 Espanya, 2009, color. 110 minuts. / Públic: adults.

Juan Oliver comença a treballar com a funcionari en una presó provincial. Està casat amb Elena i esperen el primer fill. Un dia abans de la seva primera jornada de feina, decideix visitar la presó per posar-se al dia sobre quina serà la seva tasca. Les seves bones intencions, però, el duren al pitjor malson. Mentre visita el centre, els presos s'amotinen i hi quedarà atrapat, i haurà de fingir ser un d'ells si no vol morir. Es tracta d'una de les millors produccions espanyoles en els darrers anys (va obte-

nir vuit premis Goya en la passada edició). El seu èxit rau en el fet que es tracta d'un gènere poc explotat en el cinema espanyol —el drama de la presó— que es desenvolupa amb un bon ritme, dosi de suspens, un punt d'humor —malgrat el drama latent— i uns personatges molt ben definits.

Les interpretacions són superbes. D'una banda, Luis Tosar (Goya al millor actor) broda el personatge d'un pres amb mirada tèrbola, veu de bevedor d'aiguardent, amb aires de grandesa, però a qui se li entreveu el costat humà. D'altra banda, Alberto Ammann aconsegueix una transformació progressiva i versemblant del seu personatge, Juan Oliver. L'estranya relació entre aquests dos protagonistes —d'origens, vides, famílies i expectatives tan diferents— dona humanitat a la pel·lícula.

Celda 211 és una adaptació de la novel·la homònima de Francisco Pérez Gandul, que mostra el drama dels presos, no només per les condicions en les quals viuen, sinó per la tristesa de viure tancat.

Humor: 1; acció: 2; violència: 2; sexe: 0,5; llenguatge: vulgar.

DVD: idiomes (castellà i gallec); subtítols (anglès).

El món de la televisió

PASSWORD ***

De dilluns a divendres – 18.50 h.- Cuatro

Públic: joves.

Aquest concurs, que ja comença a ser un clàssic de les tardes de Cuatro, renova el seu format. Ana Millán substitueix Luján Argüelles i presenta, amb la seva naturalitat habitual, un espai que incorpora variacions en la seva mecànica. Ara els concursants, que sempre estan acompanyats d'un famós que els ajuda en les proves, han de superar tres rondes per arribar a la piràmide final on aspiren al premi de 30.000 euros. *Password* es basa en el clàssic joc d'endevinar les paraules que el company d'equip ha d'intentar definir seguint una sèrie de normes. L'enginy, la intuïció i la riquesa de vocabulari són els ingredients fonamentals d'aquest concurs entretingut i original que continua oferint diversió per a tota la família.

Prega amb els monjos

Redacció
Barcelona

Des de Montserrat, des de Solius i des de Vallbona de les Monges, Ràdio Estel acosta cada dia als oients les pregàries i els cants dels monjos i monges de tres dels monestirs més significatius de casa nostra.

Triangle Postals

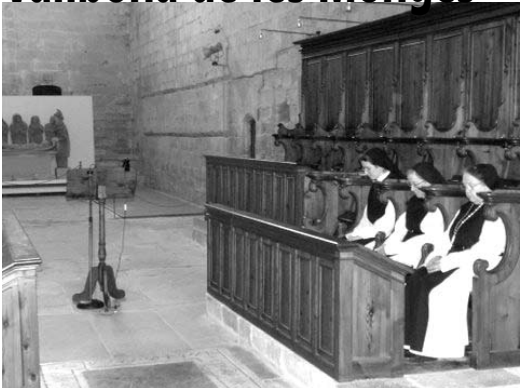
Des de Santa Maria de Montserrat

• **LAUDES A LES 7.30 H DE DILLUNS A DIUMENGE.** Retransmissió en directe d'aquesta pregària matinal amb què l'Església lloa el Senyor, i la comunitat li encomana el progrés del món en la pau, la veritat i l'amor.

• **CANT DE LA SALVE A LES 13 H DE DILLUNS A DIVENDRES.** La *Salve* és una de les oracions més populars i antigues adreçades a Maria. Va ser composta al segle XI. És una salutació a Maria, reina i mare de misericòrdia. Sant Bernat de Claravall hi va afegir les invocacions finals: «Oh climent, oh pietosa, oh dolça Verge Maria!» La lletra és invariable, però de la música n'hi ha moltes versions. L'escolania de Montserrat la canta als peus de la Moreneta, seguida del *Virolai*, com un moment de pregària al migdia, en el qual participen molts fidels, pelegrins i turistes que poden arribar a omplir a vessar la basílica.

• **VESPRES A LES 18.45 H DE DILLUNS A DISSABTE.** Les vespres se celebren en fer-se fosc i quan el dia mor a fi de donar gràcies per tot el que hem rebut o que hem fet rectament. Un dels himnes de vespres comença dient: «El sol baixa, ve la nit, lloem Crist que sempre és dia, que ell infongui en el nostre pit, la claror de l'alegria.» A les vespres es resen dos salms o dos fragments d'un salm més llarg, i un càntic extret de les cartes dels apòstols o de l'Apocalipsi. És també l'hora del *Magnificat*, del càntic agraït de Maria per les meravelles que Déu ha obrat en ella.

Des de Santa Maria de Vallbona de les Monges

Xavi Aguilar

• **Cant de la Salve a les 13 h dels dissabtes i festius.** Retransmissió de la *Salve Regina* gregoriana a càrrec de la comunitat de monges del monestir de Santa Maria de Vallbona de les Monges.

• **Cant del Regina Caeli, de l'Ave Regina Caelorum o de l'Alma Redemptoris Mater (segons temps litúrgic) a les 12 h de dilluns a dissabte.**

Des de Santa Maria de Solius

Julian López

• **Completes a les 00.00 h de dilluns a diumenge.** Pregària nocturna amb què l'Església tanca el cicle de totes les pregàries que es fan al llarg de la jornada. El seu nom ve precisament d'aquí: el temps ja està complet, ja s'ha fet tot el que s'havia de fer i, amb aquesta estona d'oració, el cristià ja es retira a descansar.

Graella de Ràdio Estel

Horari	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge	Horari		
0:00	Completes des de Sta. Maria de Solius							0:00		
	l'Evangeli									
0:15	Ressons							0:15		
1:00	Espuma d'alba							1:00		
1:03	Dietaris de música i músics							1:03		
2:00										
3:00										
4:00										
5:00										
6:00										
6:57								Ressò de festa		
7:00	El Rosari							7:00		
7:25	l'Evangeli							7:25		
7:30	Laudes des del monestir de Montserrat							7:30		
8:00	El primer cafè					Agenda		8:00		
							La cantata			
							Dietari			
9:00						El temps		Històries de Barcelona	Tot sardana	9:00
10:00						A tota costa			Sardana de l'any	
				Avui és festa	10:00					
			Trotamundos	Taula Evangeli	10:30					
11:00	Informatiu			Missa Conventual des de Montserrat	11:00					
	5 cèntims	Projectes	A peu de carrer			De cap i de nou	Mirades			
12:00	Angelus					Trotamundos	Rutes per Catalunya	12:30		
	Informatiu									
13:00	Cant de la Salve des del monestir de Montserrat					Projectes (repetició)				
14:00	Infoestel migdia									
	Informatiu							14:30		
15:00								15:00		
15:30	l'Evangeli							15:30		
16:00	Reportatge							16:00		
17:00	Comentari actualitat							17:00		
17:30		Missatge en una ampolla	Amb els ulls de Maria	Objectiu salut	Amb els ulls de Maria	Finestra al bisbat de Lleida		17:30		
						Taula Evangeli		18:00		
18:30	Infoestel tarda					Carta Dominical		18:30		
18:45	Vespres des del monestir de Montserrat						Avui és el dia del Senyor	19:00		
19:30	Vida sana		Parlem d'empresa		Catalunya sense barreres		Església viva	20:00		
20:30	Ressò de festa						El Campanar	20:30		
	Nits Estel					5 cèntims (repetició)		Església d'Urgell	21:00	
22:30		Buscant la llum	Paraules d'amor	Les bones obres	Amb llum pròpia	Vida sana (repetició)	Parlem d'empresa (repetició)			
23:30	Factoria M. Món	Factoria Oldies	Factoria Country	Factoria Soul	Factoria BSO	Factoria Pop	Factoria Jazz	23:30		
Horari	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge	Horari		

 Espais de radiofórmula

MARÇ ÉS EL MES CONSAGRAT AL PATRIARCA SANT JOSEP

ALTRES BISBATS

• **NOVA HUMANITAS.**— Del 27 al 28 de març, a Madrid i Toledo, sessions de dimensió humana sobre *Vivir el amor verdadero*, a càrrec de M. Ángeles de los Ríos. Més informació: M. Jesús Martín, tel. 696 386 211.

SETMANA SANTA

• **BASÍLICA DE LA PURÍSSIMA CONCEPCIÓ.**— El 25 de març, a les 19.30, celebració comunitària de la Penitència; **Diumenge de Rams**, benedicció a les 11.00 al claustre, i a les 13.00, a la plaça de l'església; a les 19.00, vespres solemnes; **Dijous Sant**, a les 19.00, concert de música sacra; a les 19.30, missa de la Cena del Senyor (polifonia i solistes); a les 22.30, vetlla de pregària tota la nit; **Divendres Sant**, a les 8.00, ofici cantat de tenebres i laudes; a les 12.00, celebració i cant de la Passió del Senyor. Predicarà el P. Juan José Gallego, o.p.; a les 18.00, *Via Crucis amb el beat Samsó* (amb text del Dr. Ramon Corts) pels carrers de l'Eixample (Aragó-Llúria-València-Bruc); a les 19.30, concert *Rèquiem* de Mozart; **Diumenge de Pasqua**, a les 19.00, vespres solemnes amb processó a les fonts baptismals. C/ Aragó, 299 – Barcelona.

• **PASTORAL DEL SORD DE BARCELONA.**— Celebracions de Setmana Santa en llengua de signes per a sords: el 27 de març, a les 18.30, benedicció de rams i missa a la parròquia de Santa Teresina de l'Infant Jesús (Via Augusta, 68, entrada pel jardí del carrer Sant Marc de Barcelona).

• **SOLIUS.**— El monestir de Solius celebra el **Diumenge de Rams**: a les 10.00, benedicció de rams i missa.

• **CATEDRAL DE GIRONA.**— **Diumenge de Rams**, a les 11.00, benedicció de rams a la plaça dels Apòstols, processó i missa. Presideix el bisbe de Girona, Mons. Francesc Pardo.

• **CATEDRAL DE TERRASSA.**— **Diumenge de Rams**, a les 12.00, el bisbe de Terrassa, Mons. Josep Àngel Saiz, presideix la benedicció de rams a la plaça Vella. Tot seguit, missa a la catedral.

BARCELONA

• **JESUÏTES EDUCACIÓ.**— El 19 de març, a les 19.30, concert pro Haití; el 20, de 9.30 a 22.00, 16a Mostra de Música Instrumental per a nens i joves. Col·legi Sant Estanislau de Kostka, c/ Riera Can Toda, 29-31 – Barcelona.

• **NOVAHUMANITAS.**— Del 19 al 21 de març, sessions de dimensió espiritual, a Barcelona, sobre *Pregar la Paraula*, amb Josep Font. Més informació: Núria Quintana, tel. 618 568 997.

• **II JORNADA PERSONALISTA.**— El 20 de març, de 10.00 a 13.30, sobre *El desencís ideològic en la societat actual*, amb Antoni Comín. Serà al Seminari de Barcelona, c/ Diputació, 231 – Barcelona.

• **FUNDACIÓ CLARET.**— El 20 de març, XII Simposi *Religions i espiritualitat*; el 23, a les 18.00, taller *Mandales i contes*, amb Carme Escardibul. Més informació: c/ Roger de Llúria, 5 – Barcelona, tel. 933 429 079.

• **CATEDRAL.**— El 21 de març, a les 12.00, missa per la vida a la catedral de Barcelona, presidida per l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach.

• **FRANCISCANISME.**— El 22 de març, a les 19.30, presentació del llibre de sor Maria Victora Triviño, clarissa, *Francisco de Asís y Clara*. Presenta: P. Agustí Bodas, o.f.m. Lloc: sala IFAC del convent franciscà de Sant Antoni (c/ Santaló, 80 – Barcelona). Amenitzarà l'acte Bernat Bailbé, que interpretarà peces del segle XVIII.

• **ARXIPRESTAT DE LA CISA.**— El 22 de març, a les 21.30, a la parròquia de Sant Pere del Masnou, taula rodona sobre *L'Any Sacerdotal*.

• **FUNDACIÓ JOAN MARAGALL.**— Del 22 al 26 de març, de 19.00 a 21.00, Aula Joan Maragall *L'ofici de pensador cristià d'ençà el Concili Vaticà II*, a càrrec d'Andreu Marquès. C/ València, 244, 1r - Barcelona, tel. 934 880 888, www.fundaciojoanmaragall.org.

• **CERCLE LA SALLE.**— El 23 de març, a les 17.30, taller de pregària; el 24, a les 17.30, tertúlia de la paraula amb el Gmà. Mariano F. Magaz. Pl. del Nord, 14 – Barcelona, tel. 932 181 077, mfmagaz@gmail.com.

• **MUSEU GEOLÒGIC DEL SEMINARI.**— Cicle de conferències sobre «La intimitat de la matèria», a càrrec de Mn. Francesc Nicolau (sotsdirector del Museu Geològic del Seminari i professor emèrit de Filosofia de la Natura a la Facultat de Filosofia de la URL). El 23 de març, a les 18.30, parlarà sobre *Reflexió final: resum i punt de vista cristià*. C/ Diputació, 231 – Barcelona.

• **FAMÍLIA FRANCISCANA DE CATALUNYA I FACULTAT DE TEOLOGIA DE CATALUNYA.**— Organitzen

el 24 de març, a les 12.00, una conferència a càrrec de Josep M. Esquirol (doctor en Filosofia) sobre *L'experiència íntima: abisme i refugi*. C/ Diputació, 231 – Barcelona.

• **PROSAC-ASSOCIACIÓ DE PROFESSIONALS SANITARIS CRISTIANS.**— El 24 de març, a les 18.00, conferència sobre *L'objecció de consciència en l'àmbit sanitari*, a càrrec del Dr. Joan Carrera (expert en bioètica). Centre d'Estudis Pastoral, c/ Rivadeneyra, 6, 3r - Barceona.

• **PARRÒQUIA SANT JOAN BAPTISTA DE GRÀCIA.**— El 24 de març, a les 20.30, conferència del bisbe auxiliar de Barcelona, Mons. Sebastià Taltavull. Pl. de la Virreina – Barcelona.

• **FESTA DE L'ANUNCIACIÓ.**— El 25 de març, a les 18.30, celebració a la capella de Ntra. Sra. de la Victòria (c/ Ataül, 4 – Barcelona): exposició del Santíssim, vespres, Rosari, consagració dels nous «Esclaus de Maria», benedicció i reserva, i missa.

• **CATEDRAL.**— El cor de cambra Francesc Valls cantarà a la missa conventual, a les 19.00, el 25 de març, *Ecce Virgo concipiet* de Morales (ofertori) i *Ave Maria* de Victoria (comunió).

• **CENTENARI DEL SANTUARI DE POMPEIA.**— El 25 de març, a les 20.00, conferència de Josep M. Puigjaner i Matas, escriptor i filòsof, sobre *Vivències filosòfiques i humanístiques del darrer segle*. Lectura de l'escrit de Josep M. Ainaud, historiador, *Els meus records de Pompeia*. Riera de Sant Miquel, 1 bis – Barcelona.

• **GRUP D'AMICS DE SANT FRANCESC.**— El 25 de març, a les 20.00, trobada sobre la pregària. C/ Santaló, 80 – Barcelona.

• **CASAL LOIOLA.**— El 25 de març, a les 21.00, pregària interreligiosa amb Xavier Melloní. C/ Balmes, 138 – Barcelona, tel. 934 156 434, info@casalloiola.org.

• **MONESTIR DE SANT PERE DE LES PUEL·LES.**— El 26 de març, a les 19.30, conferència sobre *El misteri de Déu que es revela en el seguiment de Jesús*, amb Joan-Carles Elvira, monjo de Montserrat. C/ Anglí, 55 – Barcelona, tel. 932 038 915, st.perepuel.les@teleline.es, www.benedictinescat.com/StPere.

PROGRAMA SETMANA SANTA 2010

Basílica de la Puríssima Concepció,
Aragó, 299 - Barcelona
www.concepciobcn.com

■ **DIJOUS 25 DE MARÇ**
19.30 h Celebració comunitària de la Penitència.

■ **DIUMENGE DE RAMS**
11 h Benedicció de Rams al claustre de la parròquia i Missa (servei de guarderia).
13 h Benedicció de Rams a la plaça de l'església i Missa (servei de guarderia).
19 h Vespres solemnes.

TRIDU PASQUAL

■ **DIJOUS SANT**
19.00 h Concert de música sacra pel Conjunt Vocal Estable de la Concepció.
19.30 h Missa de la Cena del Senyor (polifonia i solistes). Predicarà el rector de la parròquia.
22.30 h Vetlla comunitària de pregària. Hi haurà vetlla tota la nit.

■ **DIVENDRES SANT**
8 h Ofici cantat de Tenebres i Laudes.
12 h Celebració de la Passió del Senyor. Cant de la Passió i

predicació del Rvd. P. Juan José Gallego, O.P. Hi participarà el Cos de Portants del Sant Crist de la Concepció.

18 h Via Crucis exterior pels carrers de l'Eixample (Aragó, Llúria, València i Bruc). Amb el Cos de Portants del Sant Crist de la parròquia de la Concepció. Text: «Via Crucis amb el beat Samsó» del Rvd. Dr. Ramon Corts i Blay. Cants en català i castellà i acompanyament musical.
19.30 h *Rèquiem* de W. A. Mozart per l'Orquestra de Cambra de Lvov.

■ **DIUMENGE DE PASQUA**
21 h del dissabte, Vetlla Pasqual i celebració de la Resurrecció del Senyor.
11.30 h Eucaristia solemne del Dia de Pasqua. Predicarà fra Valentí Serra, ofm.cap.
19 h Vespres solemnes amb processó a les fonts baptismals.

■ **DILLUNS DE PASQUA**
11 h EUCARISTIA solemne.

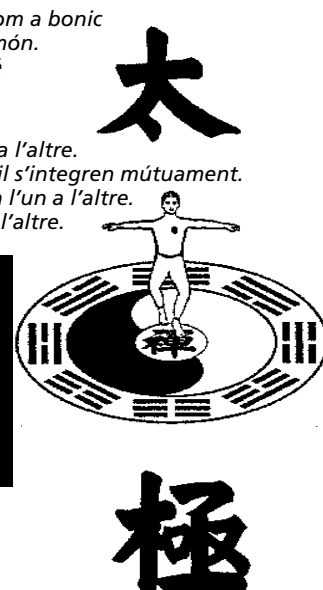
高下相傾。音聲相和。前後相隨。有無相生。難易相成。長短相較。皆知善之爲善。斯不善已。天下皆知美之爲美。斯惡已。皆知善之爲善。斯不善已。皆知美之爲美。斯惡已。

En conèixer el que és bonic com a bonic tothom coneix la lletgesa al món. Tothom sap que el bé és el bé i aleshores coneixen el mal.

Així és com:
Ser i no-ser s'engendren l'un a l'altre.
El que és difícil i el que és fàcil s'integren mútuament.
Ample i estret es corresponen l'un a l'altre.
Veu i to s'harmonitzen l'un a l'altre.

CONVIVÈNCIES AMB PETER YANG

Del 5 a l'11 d'abril
a Quinta Julieta,
Saragossa.
Organitza: Victoria.

TAI - TXI ZEN CRISTIÀ «Rincón del Silencio»

c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona
Informació, Tel. 934 242 787

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

EL DIPUTAT A CORTS GIRONÍ JORDI XUCLÀ VA PARTICIPAR EN L'ESMORZAR DE PREGÀRIA DE WASHINGTON

«No s'entén cap societat sense una dimensió espiritual o religiosa»

Víctor Gay

El diputat a Corts per la demarcació de Girona, Jordi Xuclà i Costa (Olot, 1973), de CiU, va ser un dels convidats a participar en el darrer esmorzar de pregària que va tenir lloc a Washington i, el dia anterior, en una reunió interconfessional que també tradicionalment organitza el Congrés dels Estats Units a la seva seu. Catòlic practicant, el seu matrimoni el va oficiar el recordat bisbe Antoni Deig de qui, naturalment, conserva un record entranyable.

Com va ser que un diputat català fos convidat a l'esmorzar de pregària?

Vaig rebre la invitació el mes de juliol del 2009, directament del grup promotor de l'esmorzar, és a dir, que no formava part del grup que acompanyava el president José Luis Rodríguez Zapatero. Ja fa uns anys que el Departament d'Estat em va convidar a fer una estada d'un mes als Estats Units, per tal d'apropar-me a la realitat del país. En aquestes visites es conviu amb famílies nord-americanes de tots els nivells i de diferents estats. Precisament, en el decurs d'aquesta estada em vaig adonar del paper que la religió té en la societat americana.

Però la separació entre Estat i Església està clarament assenyalada en la Constitució...

És cert, però aquesta mateixa Constitució, així com el text de la Declaració d'Independència, s'inspira clarament en principis religiosos i ètics. Per a qualsevol nord-americà no s'entén cap societat sense una dimensió espiritual o religiosa. Per això mateix, ningú no s'escandalitza que el president juri el càrrec damunt la

Bíblia, com també ho fan la majoria dels electes. Potser l'escàndol seria que no ho fessin.

Un acte com l'esmorzar de pregària seria possible en l'actual entorn polític espanyol?

Ho dubto. El sentit d'aquesta trobada de cada primer dijous de febrer, que arrenca dels anys de la Gran Depressió, possiblement semblants als d'ara mateix, té una clara dimensió espiritual i els participants, enguany ciutadans de 160 estats, expliquen en les seves intervencions la dimensió moral i ètica que tenen de la societat i fan propostes. Però igualment important va ser la trobada interconfessional que va tenir lloc la tarda anterior i que convoca el mateix Congrés a la seva seu. Vaig ser convidat a intervenir-hi d'acord amb les meves creences i a donar una visió moral

davant de la crisi econòmica.

Això encara sembla més difícil de veure al Congrés dels Diputats.

Allà ningú no ho considera estrany. En aquesta trobada participàvem polítics que no amagàvem, com si es tractés d'un fet privat, les respectives creences religioses: jueus, musulmans, cristians i, naturalment, entre aquest grup, els catòlics.

Quin resum faria d'aquesta experiència?

Primer el valor que es dona a la pregària. Es prega en públic. També el respecte que tothom manifesta per les creences dels altres, sense necessitat de renunciar a les respectives posicions polítiques. Valors el sentit de l'ecumenisme i del diàleg interreligiós. Una gran lliçó per part d'un gran país.

Eduard Brufau

Pensant-ho millor

Antoni Coll Gilabert
Periodista

Sermons bons i dolents

És coneguda la història d'aquell vell predicador que des del púlpit va clamar: «Aquí us tinc a vosaltres, les meves ovelles, i —assenyalant el sagristà— aquí hi ha el meu gos.» El sagristà va interrompre: «Escolti, que jo no sóc el gos de ningú!», a la qual cosa el capellà va contestar: «No s'hi amoïni, home, parlava metafòricament.» Amb metàfora o sense, els sermons ocupen una quarta part, més o menys, del temps destinat a la celebració de la missa dominical. I tothom estarà d'acord en el fet que l'homilia pot ser bona o dolenta, eficaç o ineficaç, interessant o pesada.

No ha de ser forçosament avorrida. Les de sant Ambrosi, pronunciades a la catedral de Milà, van commoure tant el jove Agustí que van ser per a la seva conversió el complement intel·lectual de les llàgrimes de la seva mare.

John Henry Newman, ja convertit al catolicisme, pronunciava els sermons a la parròquia universitària de St. Mary, d'Oxford, a les quatre de la tarda. Eren senzills, directes, amb bon domini de l'anglès i de l'expressió, de fe ardent en Déu i feien pensar. Recomanava desenvolupar una sola idea i rebutjava el costum d'alguns predicadors de fer sermons complets i exhaustius, fins al punt de dir: «Un sermó perquè sigui eficaç ha de ser imperfecte.»

Joan Maria Vianney, menys dotat per a l'ortodòxia, commovia els oients que s'apinyaven a la parròquia d'Ars. El seu secret era confiar a Déu la seva eficàcia, fins al punt d'escriure'ls en una taula que s'havia instal·lat a la sagristia des de la qual dirigia la vista cap al sagrari de tant en tant, com si esperés que li dictessin les paraules.

L'eficàcia d'un sermó sembla que no consisteix tant en una explicació exegètica i freda d'un text, sinó en un impuls als oients perquè procurin adequar la vida als grans temes de la nostra fe i a les pràctiques de vida cristiana. La cosa és anar al que és substancial, ja que no és cap assaig, sinó una arenga, tot i que amb un estil senzill i planer. Es tracta de parlar més del Déu de Jonàs que de la balena.

Rauxa

Evitar les contingències

El repte de l'Església d'avui és aconseguir una presència visible i normalitzada en la societat actual per arribar-ne a ser una peça important. No es tracta de plantejar-ho com un desafiament frontal a ningú, sinó tot al contrari, com una voluntat de tenir un pes específic en el món contemporani i dialogar-hi amb naturalitat i esperit d'entesa.

Aquesta presència renovada de l'Església l'ha de fer sobretot des d'ella mateixa, des de les pròpies conviccions, i seria un error recórrer de manera notòria a forces externes, molt especialment si es tracta de partits polítics.

A l'Estat espanyol, precisament, hi pot haver la percepció que l'Església posa les esperances en un partit polític determinat, pensant, potser, que el seu ascens al poder l'afavorirà d'alguna manera. Però la veritat és que el futur de la religió cristiana no està vinculat a l'èxit o el fracàs de cap força política, sinó exclusivament a la mateixa Església. Esperar que un determinat partit —fins i tot si és suposadament d'inspiració cristiana— pugui resoldre una situació d'impàs no és només absurd i arriscat; en darrer terme pot indicar fins a quin punt l'Església supe-
ditaria el missatge evangèlic a contingències atzaroses.